T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Otuz altıncı İnikat

12 . II . 1960 Cuma

Münderecat

Sayfa

1. — **Sabık zabıt hulâsası** 673:674
2. — **Havale edilen evrak** 675
3. — **Yoklama** 676
4. — **Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye mâruzatı** 676

1. — İstanbul Belediye Reisi Kemal Aygün'ün, İstanbul şehrinin imarı için yapılan yardımlara ilâve olarak son defa Büyük Millet Meclisince kabul edilen 50 milyon liralık yardım dolayısiyle Belediye Meclisi adına Büyük Millet Meclisine şükranlarını bildiren telgrafı (5/43) 676

2. — İzmir Mebusu Danyal Akbel'in, Munzam değerli posta pulları çıkarılmasına dair kanun teklifinin geriverilmesine dair takriri (2/286, 4/172) 676

5. — **Sualler ve cevaplar** 676

A — Şifahi sualler ve cevapları 676

1. — Adana Mebusu Suphi Baykam'ın, ilâç fiyatlarının indirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Lûtfi Kırdar'ın şifahi cevabı (6/403) 676:680

2. — Adana Mebusu Suphi Baykam'ın, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletindeki münhal kadroların doldurulması için ne gibi tedbirler alındığına dair sualine Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Lûtfi Kırdar'ın şifahi cevabı (6/409) 680:682

3. — Kars Mebusu İbrahim Us'un, Ortaklar İlk Öğretmen Okulu Müdürü hakkında yapılan şikâyetler üzerine ne muamele yapıldığına dair sualine Maarif Vekili Âtıf Benderlioğlu'nun şifahi cevabı (6/385) 682:685

4. — Uşak Mebusu Ali Rıza Akbıyıkoğlu'nun, 1958 senesinde Simav kazasında ilkokul öğretmenlerinden kaçının başka yerlere nakledildiğine dair sualine Maarif Vekili Âtıf Benderlioğlu'nun şifahi cevabı (6/389) 685:687

5. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, Kütahya'nın, Gediz kasabasındaki Salur Camiinin kapısına asılmış olan Demokrat Parti levhasına dair Başvekilden olan sualine Devlet Vekili İzzet Akçal'ın, şifahi cevabı (6/412) 687:692

6. — Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç'ın, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Başkanvekili ve Türkiye Maden İşçileri Federasyonu Genel Sekreterinin işçi mümessilliği sıfatının kaldırıldığının doğru olup

Sayfa

olmadığına dair sualine Çalışma Vekili Halûk Şaman'ın şifahi cevabı (6/430) 692:694

7. — Zonguldak Mebusu Necati Diken'in, Zonguldak Kömür işçilerinin ücretlerinde asgari seviyelerin tesbit edilip edilmiyeceğine dair Çalışma Vekilinden şifahi suali (6/431) 694

B — Tahrirî sualler ve cevapları 703

1. — Sivas Mebusu Süleyman Özsever'in, 1957 - 1959 yıllarında siyasi ve kültürel maksatlar dışında kaç kişiye döviz verildiğine dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahrirî cevabı (7/718) 703:704

2. — Kars Mebusu İbrahim Us'un, Erzurum, Ağrı, Kars, Erzincan ve Artvin vilâyetlerinin karayolları, köy yolları ve içme suları için 1950 yılından 1959 yılına kadar verilen para miktarına dair sualine Nafıa Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/729) 705:706

3. — Maraş Mebusu Hasan Fehmi Evliya'nın, Kilis Orman Başmüdürlüğüne bağlı vasıtaların zaman zaman Maraş D. P. emrinde kullanıldığının doğru olup olmadığına dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahrirî cevabı (7/731) 707

4. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'in, Sivas'ta Tecer ırmağı üzerindeki köprünün yeniden inşasına ne zaman başlanacağına dair sualine Nafıa Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/760) 707:708

5. — Ankara Mebusu Mustafa Yeşil'in bâzı orman işletmelerinden kimlerin ne kadar gayrimamul kereste aldığına ve bunun için kaç lira ödendiğine dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in, tahrirî cevabı (7/763) 708:710

6. — Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, elektrik sarfiyat ücretleri dışında alınmakta olan maktu paralara dair sualine Sanayi Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/788) 711:712

7. — Maraş Mebusu Halil Gürün'ün, Maraş'ın Pazarcık kazası hudutları dâhilindeki ormanlara dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahrirî cevabı (7/795) 712:717

Sayfa

8. — Maraş Mebusu Hasan Fehmi Evliya'nın, Maraş'ta istihlâk edilen elektrik enerjisinin miktarına ve daha ucuz fiyatla halka elektrik temininin düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Sanayi Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/797) 718

9. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat, Kızıltepe ve İdil'in bâzı köylerinde su kuyusu açılması ve mevcut kuyuların ıslahı hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/799) 719

10. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, Sındırgı Orman İşletmesi Müdürünün Simav'daki tomruk nakli işinde Sındırgılı kamyonculara iş vermesi dolayısiyle vâkı şikâyetler üzerine ne muamele yapıldığına dair sualine Ziarat Vekili Nedim Ökmen'in tahrirî cevabı (7/852) 719:720

11. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, İstanbul Belediye ve Umumi Meclis âzasının Kütahya Azot Sanayii ve Garp Linyitleri İşletmeleriyle Tunçbilek Santralini görmek üzere yaptıkları seyahate dair sualine Sanayi Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/856) 720

12. — Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk'ün, Elâzığ'ın Palu ilcesinden Abdullah Yılmaz'ın askerlik ve halihazır durumu hakkındaki sualine Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in tahrirî cevabı (7/867) 721:722

13. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Derik kazasında asliye teşkilâtının yeniden ihdasının düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Adliye Vekili Esat Budakoğlu'nun tahrirî cevabı (7/809) 722:724

14. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Savur ve Gercüş'ün bâzı köylerinde çeşme yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/813) 724

15. — Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk'ün, Elâzığ'ın Maden kazasiyle Gezin İstasyonu arasında üçüncü mevki yolcu ücretlerine yapılan zammın sebebine dair sualine

Sayfa

Münakalât Vekili Şemi Ergin'in tahrirî cevabı (7/848) 724:725

16. — Urfa Mebusu İbrahim Etem Karakapıcı'nın, Urfa Doğum ve Çocuk Bakım Evinin ne zaman açılacağına dair sualine Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Lûtfi Kırdar'ın tahrirî cevabı (7/836) 725:726

17. — Adana Mebusu Turgut Yeğenağa'nın, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve bunların iştirakiyle tesis olunan bilûmum şirketler hakkındaki sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahrirî cevabı (7/715) 726:783

18. — Ordu Mebusu Münir Ekşi'nin, NATO üyesi devletlerden hangilerinin diğerleri nezdinde kendi vazifelilerinin işledikleri suçları muhakeme edecek teşkilât kurduklarına ve bu vazifelilerin Türkiye'de işledikleri suçlara dair sualine Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in tahrirî cevabı (7/773) 784:800

6. — Müzakere edilen maddeler 694

1. — İçel Mebusu Niyazi Soydan'ın, Maaş Kanununa ek 4379 sayılı Kanunun 1 nci ve 2 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesine dair 5585 sayılı Kanuna muvakkat madde ilâvesi hakkındaki 6724 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/164) 694

2. — Ziraat Vekâleti Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Umum Müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası ve Ziraat ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/321) 694:703

3. — İzmir Mebusu Necdet İncekara'nın, 1580 sayılı Belediye Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Dahiliye Encümeni mazbatası (2/308) 703

1. — SABIK ZABIT HULÂSASI

Afyon Karahisar Mebusu Rıza Çerçel'in, Kızılay Millî Kan Yardımı Teşkilâtı kurulması hakkındaki kanun teklifini görüşmek üzere Muvakkat bir Encümen teşkili kabul edildi.

Niğde Mebusu Şefik Refik Soyer'in, İl İdaresi Kanununun 27 nci maddesinin tadili ve bu kanuna geçici bir madde ilâvesi hakkındaki kanun teklifinin ruznameye alınmasına dair takriri müzakere ve reddedildi.

Noter Kanununun 5928 sayılı Kanunla muaddel 18 nci maddesinin tefsirine mahal olmadığına dair Adliye Encümeni mazbatasının, Encümen Reisinin talebi üzerine mezkûr encümene iadesi, kabul edildi.

1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) ve (A/2) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki Kanun, kabul edildi.

Ankara Mebusu Selim Soley, müzakere esnasında kürsüden hakareti mutazammın sözler sarf ettiğinden kendisine takbih cezasının verilmesi, kabul edildi.

1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvele 6813 sayılı Kanunun birinci maddesine istinaden verilmiş olan munzam tahsisatın kabulü hakkındaki Kanun, kabul edildi.

Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü 1959 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki Kanun, kabul olundu.

İçel Mebusu Niyazi Soydan'ın, Maaş Kanununa ek 4379 sayılı Kanunun 1 nci ve 2 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu Kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesine dair 5585 sayılı Kanuna muvakkat madde ilâvesi hakkındaki 6742 sayılı Kanuna ek kanun teklifinin müzakeresi, muvakkat madde encümenden gelmediğinden, tehir edildi.

Ziraat Vekâleti Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Umum Müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri hakkındaki Kanunun maddelerinin görüşülmesine devam edildi.

12 . II . 1960 Cuma günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili	Kâtip
İzmir Mebusu	Kayseri Mebusu
İlhan Sipahioğlu	*Hakkı Kurmel*

Kâtip
Kütahya Mebusu
Kemal Özer

SUALLER

Şifahi sualler

1. — Gazianteb Mebusu Bahadır Dülger'in, Yeni Sabah gazetesinin resmî ilân ve reklâm tahsislerinin kesilmesi sebebinè dair şifahi sual takriri Basın - Yayın ve Turizm Vekâletine gönderilmiştir. (6/487)

2. — Urfa Mebusu Esat Mahmut Karakurt'un, Yeni Sabah gazetesine resmî ilân ve reklâm verilmemesi sebebine dair şifahi sual takriri Basın - Yayın ve Turizm Vekâletine gönderilmiştir. (6/488)

Tahrirî sualler

1. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Kırıkkale kazasına bağlı bâzı köylerin içme suyuna dair tahrirî sual takriri Nafıa Vekâletine gönderilmiştir. (7/882)

2. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Balâ kazasına bağlı bâzı köylerde inşasına başlanılan okul binalarının ikmali hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Maarif Vekâletine gönderilmiştir. (7/883)

3. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Balâ kazasına bağlı Traş ve Akviran köylerinin içme suyuna dair tahrirî sual takriri Nafıa Vekâletine gönderilmiştir. (7/884)

4. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin kazasına bağlı bâzı köylerin yakınından geçen dereler üzerinde birer köprü inşasının düşünülüp düşünülmediğine dair tahrirî sual takriri Nafıa Vekâletine gönderilmiştir. (7/885)

5. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin kazasına bağlı Armutlu köyü içerisinden geçen dere üzerinde bir köprü inşasının düşünülüp düşünülmediğine dair tahrirî sual takriri Nafıa Vekâletine gönderilmiştir. (7/886)

6. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Keskin kazasına bağlı Ceritkale köyü içerisinden geçen dere üzerinde bir köprü inşası hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri, Nafıa Vekâletine gönderilmiştir. (7/887)

7. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Balâ kazasına bağlı Bezirhane köyü içme suyunun temini hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri, Nafıa Vekâletine gönderilmiştir. (7/888)

8. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Kırıkkale kazasına bağlı Karacalı köyünün içme suyu tesislerinin ikmali için ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri, Nafıa Vekâletine gönderilmiştir. (7/889)

9. — Ankara Mebusu Mehmet Ali Ceritoğlu'nun, Balâ kazasına bağlı bâzı köylerdeki okul binalarının tamiri hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Maarif Vekâletin gönderilmiştir. (7/890)

10. — Kars Mebusu Kemal Güven'in, Kağızman kazası içme suyuna dair tahrirî sual takriri, İmar ve İskân Vekâletine gönderilmiştir. (7/891)

11. — Kars Mebusu Kemal Güven'in, Horasan - Kağızman yoluna dair tahrirî sual takriri, Nafıa Vekâletine gönderilmiştir. (7/892)

12. — Kars Mebusu Kemal Güven'in, Kağızman - Ahtalar - Ağrı yoluna dair tahrirî sual takriri, Nafıa Vekâletine gönderilmiştir. (7/893)

13. — Kars Mebusu Kemal Güven'in, Kağızman kazasında meyvacılığı teşvik için bir fidanlık tesisinin düşünülüp düşünülmediğine dair tahrirî sual takriri, Ziraat Vekâletine gönderilmiştir. (7/894)

14. — Kars Mebusu Behram Öcal'ın, Kars'ın Tuzluca kazası merkez sulama suyu eski kanallarının ıslahı hususunda ne düşünüldüğüne dair tahrirî sual takriri Ziraat Vekâletine gönderilmiştir. (7/895)

15. — Ankara Mebusu Recep Dengin'in, İktisadi Devlet Teşekkülleri müesseselerinden bâzılarının neden zarar ettiklerine dair tahrirî sual takriri Sanayi Vekâletine gönderilmiştir. (7/896)

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyihalar

1. — Devlet Üretme Çiftlikleri Umum Müdürlüğü 1959 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası (1/517) (Bütçe Encümenine)

2. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1959 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/2) ve (B) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası (1/518) (Bütçe Encümenine)

3. — 1959 yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası (1/519) (Bütçe Encümenine)

4. — 5383 sayılı Gümrük Kanununun 6290 sayılı Kanunla muaddel 16 ncı maddesinin ve Gümrük giriş tarife cetvelinin değiştirilmesine dair kanun lâyihası (1/520) (Gümrük ve İnhisarlar, Maliye ve Bütçe Encümenlerine)

5. — 14 Eylûl 1959 tarihli «Türkiye Cumhuriyeti ile Endonezya Cumhuriyeti arasında Ticaret Anlaşması» ve buna bağlı mektupların tasdikıne dair kanun lâyihası (1/521) (Hariciye ve Ticaret Encümenlerine)

Tezkereler

6. — Ankara Mebusu Selim Soley'in teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/559) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümene)

7. — Ankara Mebusu Hasan Tez'in teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/560) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümene)

8. — Uşak Mebusu Rıza Salıcı'nın teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/561) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümene)

9. — Kayseri Mebusu Kâmil Gündeş'in teşriî masuniyetinin kaldırılması hakkında Başvekâlet tezkeresi (3/562) (Adliye ve Teşkilâtı Esasiye Encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümene)

Mazbatalar

10. — Devlet Şûrasında açık bulunan 13 âzalık için seçim yapılmasına dair Başvekâlet tezkeresi ve Adliye ve Dahiliye encümenlerinden mürekkep Muhtelit Encümen mazbatası (3/556) (Ruznameye)

11. — Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası kanunu lâyihası ve Muvakkat Encümen mazbatası (1/493) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,00

REİS — Reisvekili İlhan Sipahioğlu

KÂTİPLER : Kemal Özer (Kütahya), Hakkı Kurmel (Kayseri)

3. — YOKLAMA

REİS — Celseyi açıyorum, yoklama yapılacaktır efendim.

(Erzurum mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Ekseriyetimiz var, müzakereye başlıyoruz efendim.

4. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MÂRUZATI

1. — İstanbul Belediye Reisi Kemal Aygün'ün, İstanbul şehrinin imarı için yapılan yardımlara ilâve olarak son defa Büyük Millet Meclisince kabul edilen 50 milyon liralık yardım dolayısiyle Belediye Meclisi adına Büyük Millet Meclisine şükranlarını bildiren telgraf (5/43)

REİS — Telgrafı okuyoruz.

Sayın Refik Koraltan

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi

Ankara

Şehrimizin büyük imar hamlesinde görmüş olduğumuz yardımlara ilâveten bu defa Yüksek Meclisçe kabul buyurulan 50 milyon liralık yardım şükranla karşılanmış ve Belediye Meclisimiz Büyük Millet Meclisine ve onun Muhterem Reisine teşekkürlerinin arzına ittifakla karar vermiştir. Bu münasebetle Belediye Meclisimiz ve şahsım namına başta zatıâlileri olmak üzere Büyük Millet Meclisinin sayın âzasına olan minnet ve şükranlarımızı derin hürmetlerimle arz ederim.

İstanbul Belediye Reisi
Kemal Aygün

REİS — Ittılaınıza arz edilmiştir, efendim.

2. — İzmir Mebusu Danyal Akbel'in, Munzam değerli posta pulları çıkarılmasına dair kanun teklifinin geriverilmesine dair takriri (2/286, 4/172)

Yüksek Reisliğe

Munzam değerli posta pulları çıkarılmasına dair kanun teklifimin geriverilmesini arz ve rica ederim.

İzmir Mebusu
Danyal Akbel

REİS — Geriverilmiştir, efendim.

5. — SUALLER VE CEVAPLAR

A — ŞİFAHİ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — Adana Mebusu Suphi Baykam'ın, ilâç fiyatlarının indirilmesi hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Lûtfi Kırdar'ın, şifahi cevabı (6/403)

REİS — Sual sahibi?... Burada. Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili?.. Burada. Suali okuyoruz, efendim.

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sağlık Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Adana Mebusu
Dr. Suphi Baykam

İlâç fiyatlarını halkın satınalma gücü seviyesine indirmek için vekâletinizce ne düşünülmektedir?

REİS — Sıhhat ve İtçimai Muavenet Vekili.

SIHHAT VE İÇTİMAİ MUAVENET VE-

KİLİ LÜTFİ KIRDAR (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım; Dr. Suphi Baykam arkadaşımız, ilâç fiyatlarını halkın satınalma gücü seviyesine indirmek için vekâletimizin ne düşündüğünü sormaktadır.

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti yurdumuzun ilâç meselesini başlangıcından itibaren büyük bir dikkat ve hassasiyetle ele almış memleket ihtiyaçları itibariyle hariçten müstahzar ilâç ithali yerine yerli ilâçların imalinde kullanılacak ibtidai madde idhali suretiyle ilâç fiyatları mevzuunda ciddî ve muvaffakiyetli tedbirler almıştır. Müsaadenizle bu tedbirleri kısaca arz edeceğim:

1. Her türlü ilâç ve müstahzarların imalinde kullanılan iptidai maddeler, birçok memleketlerde olduğu gibi, yurdumuza da hariçten ithal edilmektedir. İptidai madde, müstahzardan ucuza malolduğu için bu maddeleri hariçten getirip müstahzar ilâçlar memleket dâhilinde yerli olarak yapmak, hem döviz bakımından tasarrufu sağlamak hem de çeşitli ilâçların daha ucuza satılmasını temin etmek gayesine mâtuf en mühim bir tedbirdir.

2. Mevcut yerli ilâç fabrika ve lâboratuvarlarının imalâtından başka, Ecnebi sermayeyi teşvik Kanunundan faydalanılarak birçok yabancı firmaların öteden beri hekimlerimiz tarafından yazılan ve halk tarafından aranan birtakım ilâçlarını yerli olarak yurdumuzda imal etmeleri de temin olunmuştur.

Bu suretle bu ilâçların fiyatlarında ithalleri takdirindeki fiyatlarına nazaran % 50 bir ucuzluk sağlanmıştır.

3. Bu tedbirler sayesinde ihtiyacımız olan ilâçların % 85 i yerli imalât ile karşılanmıştır.

1960 yılında bu imalât % 90 a çıkacaktır.

4. Yerli müstahzarat fiyatlarında imalâtçıya tanınan masraf yüzdelerinden indirimler yapılmak suretiyle bunların fiyatlarında mühim sayılacak derecede tenzilat temin edilmiştir.

5. İthal edilen iptidai madde fiyatlarının indirilmesi için yapılan teşebbüslerimiz müspet netice vermiş, birçok iptidai maddenin fiyatı % 30 nispetinde bir azalma göstermiştir. Bu da yerli müstahzarların biraz daha ucuzlamasını temin etmiştir.

6. Yabancı tıbbi müstahzarlar mevzuunda vekâletimizin son defa aldığı tedbirle 1216 sayılı Karar gereğince kâr hadlerinin indirilmesi neticesi bu ilâçların fiyatlarında (% 15) bir ucuzluk sağlanmıştır.

7. Bunlardan başka ehemmiyeti haiz olup hariçten getirtilmesinde zaruret olan tıbbi müstahzarların gümrük resimlerinin % 5 indirilmesi suretiyle bunların fiyatlarında ayrıca % 13 nispetinde tenzilât temin edilmiştir.

8. Bunlara ilâveten ithalâtçı mümessilleri ile yapılan temaslar neticesinde yabancı ilâçların cif bedellerinin indirilmesi cihetine de gidilmiş, böylece yabancı müstahzar fiyatlarında vasati % 20 tenzilât sağlanmış olmakla yabancı müstahzarların fiyatlarında vasati % 40 - 45 nispetinde bir ucuzlama sağlanmıştır.

İşte vekâletimizin aldığı bu tedbirler, ilâç piyasasında fevkalâde müessir olmuş, yerli ve yabancı ilâç fiyatlarının halkın satınalma gücünü aşacak bir seviyeye çıkmasına meydan verilmemiştir.

Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Suphi Baykam.

SUPHİ BAYKAM (Adana) — Muhterem arkadaşlar, Muhterem Lûtfi Kırdar Beyi dinlediniz. Kendileri, ilâç fiyatlarının ucuzlaması için nasıl gayretler sarf ettiklerini birkaç kelime ile izah etmeye çalıştılar. Oysa ki geçen sene ilâç pahalılığından bahsedildiği zaman, fiyatların halkın iştira gücü seviyesinden de aşağı olduğu, Avrupa'daki fiyatlara nazaran memleketimizdeki ilâç fiyatlarının daha ucuz olduğu ifade edilmişti. Bu tenakuza dikkatinizi çekerim. Geç de olsa, Vekildeki bu terakkiyi memnuniyetle karşılarım.

Muhterem arkadaşlar; ilâçları ucuzlatma politikası muvaffak olmuş mudur?

Senelerden beri yaptığımız bu mücadelede, bir zamanlar sadece ilâcın yokluğundan, bulunmadığından şikâyet ediyorduk. Bugün maalesef bu yokluk kısmen izale edilmiş olsa da, 4 Ağustos kararlarından bu yana, yüzde 300 civarında, bilhassa dışardan getirttiğimiz hayatî ehemmiyeti haiz ilâçların fiyatları artmıştır, pahalılaşmıştır. Türkiye'de milyonlarca vatandaşın iştira gücü hepimizin malûmudur. İşçi, memur ve dar gelirli vatandaşın durumu ıstırap vericidir. Resmî istatistiklere göre hayatın % 170 ve ev kiralarının ise 8-10 misli yükseldiği bir zamanda birçok vatandaşın, ilâç satınalabilmesi bir mucize haline gelmiştir.

Muhterem arkadaşlar, üzülerek ifade etmek isterim ki, bu geniş halk tabakaları ilâç alamaz durumdadırlar ve ilâç pahalılığı pençesinde zaman zaman ve yer yer birçok kimse hayatlarını kaybetmektedirler.

Bir misal söyliyeyim : Bir had anjinin tedavisi 45 - 105 lira arasında değişmektedir. Aldığı paranın yarısından çoğunu ev kirası olarak veren bir dar gelirli vatandaş bu durumda çocuğunun tedavisini nasıl yaptıracaktır? Bunu, sizin takdirinize bırakmak isterim.

Muhterem arkadaşlar, ilâç pahalılığı sadece 4 Ağustos kararlarının neticesi değildir. Vekâlete ait sebepler vardır. Vekil Beyin ifadelerinin aksine Türkiye'de yapılan birtakım ilâçlar maalesef dışardan getirtilmeye devam edilmektedir ve vatandaşa üç misli fiyatla satılmaktadır.

İlâç pahalılığının diğer bir sebebi de şudur : Türkiye'de imâl edilen ilâçların fiyatları, yanlış bir şekilde tesbit edilmekte, fiyatlar önceden tesbit edilmediğinden ruhsattan sonra suni birtakım tedbirlerle, bu gibi ilâçlar piyasaya yüksek fiyatlarla arz edilmektedir.

Nihayet yabancı ilâç sanayii gayesinden uzaklaşmıştır. Hattâ bu durum, yerli ilâç fabrikalarını bir tehlikenin eşiğine getirmiştir. Onların yaptığından başka bir iş yapmıyan yabancı ilâç sanayii kuruluş gayesini bırakmıştır. Bâzı ilâç fiyatları da bu sebepten artmış bulunmaktadır. Bu arada vekâlet yabancı sermaye ile kurulmuş ilâç sanayiinin imal ettiği ilâçların fiyatlarını tesbitte hata işlemektedir. Bir misal olarak festalı alalım, Bu ilâç, Eczacılar Birliğinin gayretiyle, ciddi bir çalışma sonunda, pekâlâ bugün 4 - 5 aydan beri 6 liraya satılmaktadır. Soruyorum Vekil Beye, bir buçuk senedir 10 küsur liraya satılan «Festal» bugün nasıl 6 liraya idare ediyor? Demek ki, bir başı bozukluk, bir kontrolsüzlük mevcuttur.

Muhterem arkadaşlar; ilâçların ucuzlatılması için vekâletin ve bu arada bilhassa Vekilin dikkatini çekerim, dışardan gelen müstahzarlardan gümrük kaldırılmalıdır. Hayati ehemmiyeti haiz antibiyotikler ve buna benzer diğer ilâçlardan prim, kur farkı kaldırılmalıdır. Bu suretle, kısmi de olsa, bir ucuzluk sağlamak mümkündür.

Muhterem arkadaşlar; bugün yüz binlerce vatandaş hastanelerde tedaviye muhtaç beklemektedir. Memleketimizde bugün umumi sigorta fikri gelişmemiş bulunduğu, ihtiyacı karşılamadığı için, vatandaş ilâcını kendisi almak zorundadır. Milyonlarca vatandaş, ilâcı, sadece satınalamadığı için hayatını maalesef kaybetmek tehlikesiyle karşı karşıyadır. Bunu Vekil Bey benden daha iyi bilirler. Bu bakımdan; ciddî ve resmî tedbirler ne zaman alınır bilmem, senelerdir mücadelesini, mâsum vatandaşlar namına yaptığımız ucuz ilâç mevzuunda derhal ciddî tedbirler alınmalıdır. Bizim vatandaşlarımızın hayat pahalılığı karşısında iştira gücü gayet azdır. Bunu mutlâka dikkate almalıdır. Ucuz yoldan vatandaşa ilâç intikal ettirmek için mutlâka vekâletin bir gayret sarf etmesi lâzımdır. Bunun bir millî mesele olduğunu, ümidederim ki, Vekil Bey de takdir eder ve bugünkü başıboş gidişi bir yerde durdururlar.

REİS — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili. («Kâfi, kâfi» sesleri)

SIHHAT VE İÇTİMAİ MUAVENET VEKİLİ LÜTFİ KIRDAR (İstanbul) — Muhterem arkadaşlar benim izahatımı kâfi gördüler. Fakat bu ilâç mevzuu umumi bir propaganda mevzuu olduğu için biraz daha açıklamama müsaade etmenizi rica ederim.

Suphi Baykam aldığımız tedbirleri kâfi görmüyorlar ve bu tedbirlerin nasıl kâfi olmadığı hakkında mukayeseli olarak ifadede bulunuyorlar.

Demin kısaca arz etmiştim, şimdi biraz daha geniş malûmat arz edeceğim.

Arkadaşım, mevzuun dışına çıktılar, yerli ilâç fabrikalarından, şundan bundan bahsettiler. Ben bunlara temas etmiyeceğim, yalnız memleketlerle mukayese yaparak bir sonuç çıkaracağım. Bu mukayese neticesinde yurdumuzdaki fiyatların yabancı memleketlere nazaran ne kadar ucuz olduğunu göreceklerdir.

400 bin ünitelik penisilinin fiyatı Batı - Almanya'da 4 ilâ 6 Marktır. Bunları resmen sordum, 4 ilâ 6 Mark olduğuna göre 9 ilâ 12 lira Türk parası karşılığı eder. Bizim yurdumuzda ise 70 kuruşa satılmaktadır. 16 kapsüllük bir kutu teramisin - ki, en pahalı ilâçtır - Yunanistan'da 226 drahmi, yani 7,5 dolâr eder, Türk parası olarak 70 lira eder, bizim yurdumuzdaki fiyatı 52 lira. Batı - Almanya'da 32 marktır ki, Türk parası karşılığı 74 liradır. Amerika'daki fiyatı 8,5 dolâr yani Türk parası olarak 80 lira. Aradaki farkı takdir buyurursunuz. Sonra Heparin bir kalb ilâcıdır, yurdumuzda 16 - 20 lira ara-

sında satılıyor. Batı Almanya'da 55 Mark, Türk parası tutarı 110 liradır.

Muhterem arkadaşlarım şunu da söylemeliyim; Teramisin, Penisilin gibi antibiotiklerle bâzı kalb ilâçları muztahzarları bütün dünyada pahalı olan ilâçlardır. Bunları biz şimdilik yerli olarak imal edemiyoruz. Dışarıdan getirtiyoruz. Bu iş tababet meselesi olduğu kadar bâzı şartlara bağlı olarak ticaret meselesidir de. Bunlar ithal malıdır, yurdumuzda yapılan her hangi bir meta değildir. Bunun fiyatını yarı yarıya düşürdüğümüz zaman elbetteki bu bir tedbirin neticesiyle olmaktadır. Böyle olmasına rağmen arz edeyim, sıkı tedbirlerimizle dünyanın her tarafında pahalı satılan bu müstahzarların yurdumuzda çok ucuza satılmasını temin etmiş bulunuyoruz. Penisilin gibi mühim ilâçlar harice nazaran bizde daha ucuzdur. Bu ilâçların ucuzluğunu nazarı dikkate alarak harice kaçırılmamasını teminen mümkün olan tedbiri alıyoruz.

Vaktin darlığını nazarı itibara alarak yalnız elimdeki şu cetvelden bir mukayese yapmak istiyorum; bu 1959 senesinin mukayesesi değil, lâalettayin bir mukayesedir.

1947 senesinde Bayer Aspirin fiyatı 105 kuruşken bugün aynı aspirin 130 kuruşa satılmaktadır. 13 sene zarfındaki mukayese 30 kuruştan ibarettir. Bu vaziyet hangi maddede vardır? İstatistikî rakamlara istinaden 20 senelik vaziyeti arz ediyorum. Hariçten gelen 1937 de 100 kuruş olan bir ilâç 1957 de 150 kuruşa satılmaktadır. Dışarıdan gelenlerde ise, 100 kuruşluk mustahzar bugün bir mislidir. Bir ilâcın aile hayatındaki, bütçesindeki tesiri, üniversitenin iktisat fakültesi istatistiğine göre nihayet % 1 dir. % 1 olan bu ihtiyaç nihayet 20 senede % 1 - 1,5 artmış. Arkadaşlarım gösterebilirler mi ki her hangi diğer bir 20 sene zarfında % 1 - 1,5 artmış olsun.

REİS — Bir dakikanız kaldı.

SIHHAT VE İÇTİMAİ MUAVENET VEKİLİ LÜTFİ KIRDAR (Devamla) — Bütün bunları isterseniz detaylariyle arz edebilirim. Şimdilik mâruzatım bu kadardır.

REİS — Suphi Baykam.

SUPHİ BAYKAM (Adana) — Kendisini mesul Vekil olarak kabul ettiğimiz için, ümidederim ki, tenkidlerimizi tıbbiyeli ruhu çerçevesi içinde mütalâa edip bize târizde bulunmaz.

Muhterem arkadaşlar, Vekil Bey ilâç fiyatları ile ilgili birtakım rakamlar okudular. Kendilerine ben de rakam okuyayım. Terramisin 20 lira idi, bugün 52 lira 50 kuruş; Misteklin V, 35 lira olmuş; Akromisin 20 lira 10 kuruştan 63 lira 30 kuruşa; Kinaden 575 kuruştan 14.25 kuruşa; Hedensa 170 kuruştan 470 kuruşa; Tonofosfan 275 kuruştan 860 kuruşa; Pomad F. (99) 5.85 kuruştan 17.50 kuruşa yükselmiş bulunmaktadır. Daha fiyatları birhayli değişen ilâçlar mevcuttur. Bunlar değişik sahalardan bâzı misallerdir.

Vekil Bey diyor ki; Avrupa'da şöyledir, Amerika'da böyledir. Müsaade buyurursanız, Türkiye'nin hayat şartlarını bilen insanların önünde bu mukayeseyi yapmak biraz gülünçtür. Amerika'da buz dolabı ve otomobili olmıyan işçi yoktur. Oralarda bir işçi günde 8 - 10 dolârı rahat rahat kazanabilir. Türkiye'de durum nedir?

Türkiye'den kendisine bir başka misal vermek isterim : Arkadaşlar, Türkiye'de hayat seviyesinin artışı ile, hayat pahalılığının artışını yanyana mütalâa edersek hâdiseler, maalesef Vekil Beyi tekzibetmektedir. Size bir misal olarak söyliyeyim. Memur maaşları yüzde yüz artmıştır. Fakat yine resmî istatistiklere göre hayat yüzde 158 artmıştır. Bu arada maaşının yarısını ev kirasına veren ve çoluk çocuğunun kıyafetini iki üç maaşını bir araya getirerek dahi temin edemiyen bir memurun, bugün mevcut ilâç pahalılığı karşısında vaziyetini düşününüz. Bu işçi veya memur hastalarını nasıl tedavi edebilecektir? Vekil Bey bunu anlatırlar mı?

Muhterem arkadaşlar; Türkiye'de ilâç vatandaşın iştira gücünden çok daha yüksektir. Mutlak surette buna tedbir almaya mecburuz. Söylediğim gibi bâzı ilâçlar hattâ yoktur. Meselâ Biligrafin gibi safra kesesi grafilerinde kullanılan ilâç piyasada aylardan beri yoktur. Meselâ, Ürografin gibi böbrek hastalıkları grafisinde kullanılan ilâç piyasada yoktur. Bunun gibi, Metergyn - Gynergen gibi kan kesiciler, İnsulin, N. P. H., Protamin Zenk gibi ilâçlar piyasada yoktur. Meselâ yerlisi bozuk olduğu için piyasadan toplatılan (Dijitalin) piyasada yoktur. Bunları devam ettirmek kabildir.

Size bir liste daha okuyayım : Türkiye'de Avrupa emsali ayarında yapılan ilâçlar 3 - 5 misli fiyatla piyasaya arz edilmektedir. Meselâ : Yerli Qurparyl 3 L., Avrupa Surparyl 10 lira. Yerli Testisan 5 L., ecnebi Perandiren 1 865 Kr.

Muhterem arkadaşlar, ilâç fiyatlarının tesbiti ile ilgili olarak verdiğim misale Vekil Bey cevap vermediler. Demin bahsetmiş olduğum Festal meselesine de temas etmediler. Bunun gibi fiaytları önceden tesbit edilmesi gereken ilâç fiyatları, sonradan tesbit edildiği için çok fantazik fiyatlarla satılmaktadır. Maalesef buna da cevap vermediler.

Arkadaşlar, vekâlet kendisini mutlaka bu zihniyetten kurtarmaya mecburdur. Vekil iddia ediyor. İlâç dünyada pahalı, bizde ucuz. Hayır arkadaşlar. İştira gücü ile mukayese ettiğimiz zaman dünyaya göre Türkiye'de ilâç çok pahalıdır.

Vekil ucuz ilâç yurt dışına kaçıyor dedi. Bu mantıktan eza duydum. Yurt dışına yapılan ilâç kaçakçılığını önliyeceğiz diye, vatandaşı ölüme mi, mahkûm edelim. Böyle politika olmaz, arkadaşlar İktidar tedbirini alsın, ilâcı yurt dışına kaçırtmasın. Bu sözü söylememiş farzediyorum.

Muhterem arkadaşlarım, bugün millî gelirin vatandaşa dağılış tarzı ilâç fiyatlarının yükseleşine ayak uyduramamıştır Türkiye'de geniş halk tabakaları bunun iztırabını çekmektedir. Belediye hastanelerinde muayene edilen yüz bin kişiden ancak 1 300 kişisi tedavi görmekte, geriye kalan 99 bin kişi ise kendi parası ile tedavi olmaktalır. Bedava tedavi dediğiniz bu mudur? Onun için çok istirham ediyorum, evvelâ Vekil Bey derdi kabul etsin ve, desinler ki, ilâç pahalıdır, tedbirini alacağız. İcabediyorsa el birliği ile, biraz evvel kendilerine hatırlattığımız, yollardan istifade ederek ilâcı ucuzlatalım. Mutlak olarak bilhassa fakir vatandaşlara ucuz ilâç intikali sağlanmalıdır. Bu tip yerli yabancı fiyat mukayeselerinden artık bir nebze olsun Vekil Bey kendisini kurtarsın.

REİS — Sual cevaplandırılmıştır.

2. — Adana Mebusu Suphi Baykam'ın, Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletindeki münhal kadroların doldurulması için ne gibi tedbirler alındığına dair sualine Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Lûtfi Kırdar'ın, şifahi cevabı (6/409)

REİS — Suali okutuyorum.

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sağlık Bakanı tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Adana Mebusu
Dr. Suphi Baykam

1. Vekâletimizdeki münhal kadroları doldurmak için ne gibi tedbirler alınmıştır.

REİS — Buyurun Vekil Bey.

SIHHAT VE İÇTİMAİ MUAVENET VEKİLİ LÛTFİ KIRDAR (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım, Dr. Suphi Baykam arkadaşımızın Sıhhat Vekâletindeki münhal kadroların doldurulması için ne gibi tedbirler alındığı hakkındaki sözlü sorusuna cevabımı arz ediyorum.

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletindeki münhal kadroların doldurulması için vekâlet devamlı olarak çalışmakta ve birçok tedbirler almış bulunmaktadır. Bunları kısaca belirteyim :

1. Yüksek malûmunuz olduğu veçhile münhallerimizin çoğu yurdun hayat seviyesi pek yüksek olmıyan yerlerine ait bulunmaktadır.

Öteden beri üzerinde durulan ve vekâleti en ziyade işgal eden bu meseleyi hal için bir kanun teklifi hazırlanmış, mütalâası alınmak üzere Maliye Vekâletine gönderilmiştir.

Bu teklifimizle coğrafi, iktisadi ve sosyal sebepler ve muvasala imkânları itibariyle hususi vaziyette oldukları İcra Vekilleri Heyetince tesbit olunacak yerlerde vazifeli tabip, diş tabibi, eczacı ve kimyagerlere maaşlarından başka ayda 1 000 liraya kadar tazminat verilmesi derpiş olunmaktadır. Bu tasarının kabulü halinde mühim bir kısım kadrolarımızın süratle kapatılacağı muhakkaktır.

2. Evvelce 600 olan talebe bursu sayısı 1 000 e iblâğ edilmiş ve hepsi tevzi olunmuştur.

Bu tedbirler sayesinde 1960 yılından itibaren her sene 200 civarında burslu mezun elimize geçecek ve münhal kadrolarımızdan bir kısmının daha doldurulması imkân dâhiline girecektir.

3. Halen mer'i bulunan Tababet İhtisas Nizamnamesi gereğince en çok rağbet gören şu-

belerdeki ihtısas müddetinin üçten dört seneye çıkarılması hasebiyle 1959 yılında ancak 63 asistan müddetini bitirmiştir.

Halbuki 1960 yılında yalnız vekâletimize bağlı müesseselerden 300 e yakın asistan mütehassıs olacaktır.

Bunlardan mühim bir kısmının vekâletimiz teşkilâtında yeniden vazife alacakları ve bu suretle bilhassa sağlık merkezlerindeki mütehassıs tabip münhallerinin doldurulacağı şüphesizdir.

4. Ankara'daki Sağlık Memurları Okulumuz büyük bir rağbet görmekte ve tam kadro ile tedrisatına devam etmektedir.

Okul 1958 - 1959 ders yılında bundan evvelki yıllara nazaran en fazla bir randıman olmak üzere 203 mezun vermiştir.

Memleketimizin sağlık memurları ihtiyacını daha geniş ölçüde karşılamak üzere ikinci bir okulun açılması da kararlaştırılmıştır. Bu okulun biran önce açılması için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

5. Memleketimizin ebe ihtiyacını karşılamak üzere Ankara Doğum Evinde yeniden bir Ebe Okulu açılmış ve tedrisata başlanmıştır.

6. Ayrıca 6753 sayılı Kanun gereğince en az 6 sene köylerde hizmet ifa etmiş köy ebeleri için önümüzdeki Nisan ayında tekâmül kursları açılması kararlaştırılmıştır. Kursları ikmal edeceklerin tâyinleri ile belediye ve özel idare ebelikleri ve sağlık merkezlerindeki münhal kadroların mühim bir kısmı kapatılmış olacaktır.

7. 6283 sayılı Kanunla ihdas olunan hemşire yardımcılığı büyük rağbet görmüştür. Alınan kadrolar yeni mezunların tâyinleri ile süratle doldurulmaktadır. Böylece 870 kadrodan 700 e yakını doldurulmuştur. Geri kalan kadrolar da 1960 yılında doldurulmuş olacaktır.

8. Yurdun köy ebesi ihtiyacını karşılamak üzere Köy Ebe okullarımız vardır. 1955 yılına kadar 2 taneden ibaret olan bu okulların sayısı 1956 da 7 ye, 1957 de 10 a, 1958 de 13 e, 1959 da 14 e çıkarılmıştır.

Bu okullardan senede vasati olarak 500 kızımız mezun olmaktadır. Bugün köy ebelerine ait kadrolar hemen hemen doldurulmuş durumdadır.

9. Halen Bütçe Encümeninde bulunan Devlet Personel Kanunu lâyihasının kabulü halinde münhal kadrolarımızın daha kısa zamanda doldurulması imkân dâhiline girecektir.

Vekâletimizin aldığı bu esaslı ve ciddî tedbirlerin münhal kadroların doldurulmasında büyük faydalar sağlıyacağına şüphe etmiyorum.

Mâruzatım bundan ibarettir.

REİS — Suphi Baykam.

SUPHİ BAYKAM (Adana) — Türkiye'deki gerçeklere bakıp da Vekilin bu izahatı karşısında ürpermemeye imkân yoktur. (Soldan, «Aaaa» sesleri) Hayret eden arkadaşlar lûtfen dinlesin.

Arkadaşlar; Sağlık Vekâleti kadrosunda; senelerden beri 500 ilâ 700 hekim kadrosu münhaldir. Yani Vekâlet bütçesinden senede 15 milyon liraya yakın bir para Hazineye iade edilmektedir. Hemşire, sağlık memuru, ebe kadroları da bir o kadar münhaldir, boştur. Elliden fazla kazamızda tek hekim yoktur. Tam teşkilâtlı nahiyelerimizin 130 dan fazlasında hekim yoktur. Sağlık merkezlerimizin yarısından çoğunda ya hekim yoktur ya da çok eksik kadro ile çalışılmaktadır. Bütün Şark vilâyetlerimizde tam kadro ile çalışan tek hastane yoktur. Artvin, Bingöl gibi vilâyetlerimizde operatör yoktur. (Soldan, «var, var» sesleri)

Bunları ben kendiliğimden söylemiyorum; bütçe raporundan aldığım malûmata istinaden söylüyorum.

Şimdi arkadaşlar manzara budur, yani hekim bulamadığı için vatandaş - bilhassa şu kış günlerinde - hastalıktan kırılmaktadır. Bu vatandaşların hayatları düpedüz ihmalkârlık, vekâletin zamanında tedbir almaması yüzünden tehlikeye girmekte, kaybolmaktadır. Meydana gelen salgınları düşününüz. Âcil ve hemen müdahale istiyen vâkaları gözünüzün önüne bir nebze getiriniz. Meselâ bu vatandaş ürjan durumdadır, kendisine 10 saat içinde müdahale edilmezse ölecektir. Her yerde olduğu gibi, Türkiye'de bu ve buna benzer vâkalar olmaktadır. Vekil bu sebeple ölenlerin mâzeretini izah ederler mi? Nihayet diyeceklerdir ki, «Hekim gitmiyor.» Gitmez tabiî. Bugünkü basiretsiz ve hatalı politika devam ederse elbette hekim gitmez. Bugün Türkiye'de 13 bin hekim bulunsun ve Sıhhat Vekâleti senelerden beri münhal bulunan 600 kadrosunu dolduramasın... Bunun mantıki izahı var mı? Yok. Bunun izahı şu olabilir : «Vatandaş ölürse ölsün umurumda değil.» Başka türlü, izahı yoktur arkadaşlar.

Size, belki; vicdanlarınızda bir hareket yaratır diye bugün gelmiş bir telgrafı okuyacağım. Ordudan geliyor, Ordu ki, müreffeh yerlerimiz-

den sayılır : (Gölköy kazası dâhilinde difteri hastalığı salgın halindedir. Günde 2 - 3 çocuk ölmektedir. Bugün doğum yapacak bir hastada getirildi. Kıştan yollar kapalı olduğu için Ordu'ya sevk edilemedi. Hayatı tehlikededir. Bu vaziyette kış devam ederse çocuk zayiatı her gün daha çok artacaktır....) Burada aylardan beri doktor yoktur. (Soldan, «İmza, imza?» sesleri) Vekil Bey isterlerse onu da vereyim. («Söyle, söyle» sesleri) Musa Erkoç, oldu mu?

Arkadaşlar? Sağlık Vekâletinin personel politikası hatalıdır. Türkiye'de bu kadar hekim varken, birçok kazaların hekimsiz olması, hekimden mahrum bırakılması, vicdan ve sosyal bakımdan ne kadar ağırdır düşünüyor musunuz? Bir vatandaş kalkıp bugün Sağlık Vekilini ve toptan Hükümeti mahkemeye verirse, buna hakkı yok mudur? (Soldan, gürültüler) Türkiye'de bu kadar hekim vardır ama, bu neden böyle oluyor biliyor musunuz? Bir hekim, şoföründen daha aşağı bir statüye tâbi tutuluyor da ondan. (Gürültüler) Maddi ve mânevi bakımdan sağlık personeli ıstırap içindedir.

Arkadaşlar, bugün Sağlık Vekâletinde partizanlık, partizan, politika müsteşardan başlıyacak hale gelmiştir. (Soldan, gürültüler) Arkadaşlarım, Vekil bir şeyler söyledi. Zamdan bahsetti. Kanun teklifimiz var, teklif yaptık ilgilendi mi? Zannederler ki, ciddi çalışmalar var. Bir buçuk seneden beri, yaptığımız teklif, zam teklifi hâlâ, Bütçe Encümeninde yatmaktadır. Nerede Sağlık Vekili, Niçin bu kanunu tahrik edip Umumi Heyete getirmemektedir?

SIHHAT VE İÇTİMAİ MUAVENET VEKİLİ LÜTFİ KIRDAR (İstanbul) — O, bize ait meseledir.

SUPHİ BAYKAM (Devamla) — O size ait; ama söyliyeyim, vatandaşın sağlığını hayatını müdafaa etmekte bize aittir. (Sağdan, alkışlar)

Arkadaşlarım, bu feci bir manzaradır : Yüzlerce kaza merkezinin hekimsiz olması, bu kadar hastanenin kapalı bulunması ve bu derecede vatandaşın sağlığının mâruz kaldığı tehlikelere göz yumulması hepimizi, - hattâ vicdanı katılaşmış insanları dahi - ciddî üzüntülere sevk etmektedir. Bunu bu Vekil yapmıyacaksa başka bir vekil bulsun. İhmaller sona ermelidir. Bu memlekette her kanunu rahatça çoğunluk oylariyle çıkaran D. P. Grupu lûtfen vatandaşın sağlığına dönsün, baksın! Bu gidiş; esefle söyliyeyim ki, her gün yüzlerce vatandaşı ölüme mahkûm bir halde bırakmaktadır. Vatandaş sağlığı ağır tehdit altındadır.

REİS — Sual cevaplandırılmıştır.

3. — Kars Mebusu İbrahim Us'un, Ortaklar İlk Öğretmen Okulu Müdürü hakkında yapılan şikâyetler üzerine ne muamele yapıldığına dair sualine Maarif Vekili Âtıf Benderlioğlu'nun şifahi cevabı (6/385)

REİS — Sual sahibi burada mı, efendim? Burada. Maarif Vekili de burada. Suali okuyoruz.

11 . II . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Maarif Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Kars Milletvekili
İbrahim Us

Ortaklar İlköğretmen Okulu Müdürü Canip Akın hakkında gerek öğretmen gerek talebeler tarafından yapılan ve bir kısmı vekâlete akseden şikâyetler nelerdir, netice ne olmuştur?

REİS — Maarif Vekili.

MAARİF VEKİLİ ÂTIF BENDERLİOĞLU (Yozgad) — Muhterem arkadaşlarım; Ortaklar İlk Öğretmen Okulu Müdürü Canip Akın hakkındaki ilk şikâyet 1956 yılında yapılmıştır. Müstear bir isim ve adresle yapıldığı sonradan anlaşılan bu şikâyetnamedeki iddialar, mûmaileyhin okul eşyasından şahsan faydalandığı, zamanının büyük bir kısmını okul dışında geçirdiği, okul dâhilinde poker oynadığı, harcırah almak maksadiyle sık sık Ankara'ya gittiği, şahsına ait tavukların okulun çiçeklerine ve ağaçlarına zarar verdiği, okulda çıkan hâdiselere bigâne kaldığı ve öğrencilerin elbise taahhüdünü alan terziye şahsi elbiselerini diktirdiği gibi şikâyet ve ihbarlardır. Vekâletimizce mesele müfettişlere tahkik ettirilmiş ve bu iddiaların varidolmadığı, yalnız parası ile dahi olsa mütaahhit terziye kendi elbisesini diktirmesiyle, âni olarak tecennün eden bir talebenin öğretmenine tecavüzünü üst makamlara bildirmesi lâzımgelirken şifahi beyanla iktifa eylemesi umuru idareye uygun görülmediği için müfettişlerin tavsiyesi üzerine sadece dikkati çekilmiştir.

Bu hâdiseden 5 - 6 ay sonra yine müstear bir hüviyetle yapıldığı anlaşılan başka bir şi-

kâyet daha gelmiştir. Bunda da müdürün okul mutfağından evine her zaman yemek aldırdığı, maiyetine içki ziyafetleri verdirdiği, okulun idaresini ihmal ettiği, talebeye iyi muamele yapmadığı, bayrak törenlerinde bulunmadığı gibi hususlar ihbar ve şikâyet mevzuu olarak öne sürülmüş ise de yapılan tahkikat neticesinde bunların varidolmadığı anlaşılmakla beraber bu ihbarın namı müstearla okul öğretmenlerinden biri tarafından kasten yapıldığı sabit olmuş ve suçunu itiraf eden öğretmenin hizmet mahalli değiştirilmiştir.

Bu hâdiseden 8 - 10 ay sonra bir ihbar daha yapılmıştır. Bunun da yine müstear bir isimle yapılmış olduğu müfettişlerin yapmış olduğu tahkikatla anlaşılmış olmakla beraber ihbar mevzuu üzerinde yine hassasiyetle durulmuştur. Bu ihbarın mevzuu daha çok yemeklerin bozuk çıktığı, öğrenciler arasındaki hâdiselerle ilgilenilmediği, yolsuz hareketlere göz yumulduğu, okulu ziyarete gelen misafirlere karşı lâubali davranıldığı, miting ve gösterilere alâka gösterilmediği gibi hususlardır. Bu cihetler tahkik edilirken bir yandan da mahallî idare âmiri tarafından bu okulda büyük bir geçimsizlik hüküm sürdüğü, bâzı öğretmenlerin huzursuzluk yarattıkları ve müdürü baltalamak için çalıştıkları ve bu gibi iftiralarla lekelemeye gayret ettikleri beyan edilmesi üzerine, bu hâdisede huzursuzluk âmili olan öğretmenler başka yerlere nakledilmiş ve bu dedikodularla esasen huzuru kaçmış ve asabı bozulmuş olan Müdür Canip Akın Repis Tepe İlk Öğretmen Okulu Müdürlüğüne nakledilmiş bulunmaktadır.

Halen bu İlk Öğretmen Okulunda vazife gören Canip Akın hakkında son zamanlarda yaptırdığımız teftişlerin neticesi müspettir ve kendisi muvaffak bir okul idarecisi olarak vazifesine devam etmektedir. (Soldan; bravo, sesleri)

REİS — İbrahim Us.

İBRAHİM US (Kars) — Muhterem arkadaşlar, hakkında bir sürü şikâyette bulunulan bu şahıs için Vekil Beyin «Tahkikat yapılmış ve bir neticeye bağlanmış» diyeceklerini bekledim. Fakat maalesef netice tersine oldu. (Soldan, «Neye?» sesleri)

Ben bu müdüre hiç kabahat bulmuyorum. Hakkında bir sürü iddia ve şikâyette bulunulan bir şahıs en büyük makam tarafından bu şekilde müdafaa ve himaye görürse elbette böyle hareket etmeye hak kazanır. (Soldan, «Ne yapmış?» sesleri) Yapılan şikâyetler meydandadır. Bütün öğretmenlerin imzası ile 36 maddelik şikâyet yapılmıştır. Bunları aylarca gazeteler yazmıştır. Bu yetmiyormuş gibi bu müdür 16 maddeden mahkemeye de verilmiştir. Gerek Erzurum'da Pulur İlk Öğretmen Okulu Müdürü iken gerekse Ortaklar Okulunda müdürlük yaparken bu şekilde hareket eden bir şahsın hâlâ muvaffak bir müdür sayılmasına hayret etmemek elden gelmiyor. Arkadaşlar, ben bu hâdiseyi 1958 de Meclise intikal ettirmek istedim. Fakat sualim usulüne uygun değil diye geriverildi. Tekrar, diğer okullardaki hâdiseleri tefrik etmek suretiyle, dört sual halinde Meclise getirdim. Bir seneden fazla zamandan beri beklemektedir. Biri geldi, burada bulunmadığım bir sırada gündeme alındığı için yazılıya çevrildi. İkincisi de bu şekilde huzurunuzda. Hakikaten bu hâdiseler dehşet verici şekilde inkişaf ediyor. (Soldan, «Hangi hâdiseler » sesleri) Bütçe Encümeninde Maarif Vekilinden izahat istedim, rica ettim. Bu şekilde beyanlar vardır, iddialar vardır, bunların aslı nedir dedim. Maalesef o zamanki vekil aynı şekilde redetti, «Asla böyle bir şey yoktur, gazeteler yalan yazıyor, iftira ediyorlar» dedi. Ben de bunlar belki de asılsızdır diye düşünmüştüm. Ama bir sebep bulamadım. Durup dururken bir müdür hakkında ilk öğretmen okulunda dedikodu çıkarılmasına mahal nedir? Neden başka teşekküllerde bu rezaletlerden bahsedilmiyor. Tahkik ettim. Kendi tanıdığım kimselerden malûmat topladım, sizlere de arz edeceğim. Canip Akın hakkındaki dâvaları sizlere de okuyacağım. («Oku, oku» sesleri)

Mahkeme ve savcılığa intikal etmiş suçlar :

1. Erzurum Pulur İlk Öğretmen Okulu Müdürü iken,

a) Sahte evrak tanzimi,

b) Hilâfı hakikat beyanda bulunmak,

c) Salâhiyetini kötüye kullanmaktan, Erzurum Ağır Ceza Mahkemesinde dâvalar mevcuttur.

2. Ortaklar Öğretmen Okulu Müdürü iken,

a) Okul ambarının ihmali yüzünden soyulması ve on bin liralık eşyanın çalınmasına sebebiyet vermiş olmaktan,

b) Okula ait cibi, ehliyeti olmadan kullanıp devirmesi yüzünden dört kişinin yaralanma-

sına, Nihat isimli şahsın Sağ kolunun sakatlanmasına,

c) Naipli köyü arazisini gasbedip zeytinlik ihdas etmesi sebebiyle keza hakkında dâvalar mevcuttur.

Muhterem arkadaşlar, mühim olan bu zatın işlediği fiiller değildir. Olabilir. Ancak bunlara mâni olmak lâzımdır. Şikâyet talebe tarafından yapılıyor. Vali derhal tekzibetmiştir. Okula şikâyet edenlerin listesi verilmiş, okulda, listede isimleri olan şikâyetçilere dayak atılmıştır, sınıfta bırakılmak tehdidi ile önlenmeye çalışılmıştır. Bu yavrulara bu şekilde zından hayatı yaşatmaya ne Vekilin, ne Valinin ve ne de Maarif Müdürünün hakkı yoktur. Aynı şekilde Umum Müdür oturduğu yerden tekziplerde bulunur.

Muhterem arkadaslarım, hakikaten meseleleri tekzibetmek marifet değildir. Biz her hangi bir meseleyi buraya getirdiğimiz zaman Demokrat Partili arkadaşlar illâ bunun asılsız olduğunu söylemekten başka bir şey yapmıyorlar. Bu kendi vazifeleridir. İddiaları tetkik etsinler. Vekilin de vazifesi hakikatleri buraya getirmektir. Kimsenin bu yavrulara kıymaya hakkı yoktur.

REİS — Maarif Vekili.

MAARİF VEKİLİ ÂTIF BENDERLİOĞLU (Yozgad) — Çok muhterem arkadaşlarım, dikkat buyurdunuzsa huzurunuzda mâruzatta bulunurken Canip Akın hakkında üç şikâyet yapıldığını ve tahkikat neticesinde üçünün de sahte ve müstear isimler taşıyan ve maiyetinde bir iki öğretmenin sadece tezviratından ibaret olduğunu sözlerime ilâve etmekle beraber vekâlet olarak da buna rağmen üzerinde dikkatle ve hassasiyetle durduğumuzu ve hassasiyet gösterdiğimizi ifade ettim. Ortaklar Öğretmen Okulu gibi büyük bir müessesede bir müdürün, velev ki şahsan, okulun jipinden istifade etmesini dahi re'sen affetmeye âmade bir arkadaşınızım. (Soldan, bravo sesleri) Ortada hiçbir suiistimal mevcut değildir. İbrahim Us arkadaşımız hangi sebeple bunu buraya getirdi bilmiyorum, sadece ve sadece bir hususi maksada müstenit, iyi çalışan bir adamı kötülemek gayretine mâtuf bir hareket mevcudolduğu kanaatindeyim.

İtimat buyurunuz, bu arkadaşımızı ifa etmekte olduğu yeni vazifesinde büyük dikkat ve hassasiyetle şahsan takibediyoruz. Yeni almış olduğumuz raporlarda ve o zamanın valisinin, mahallî idare âmiri; Devletin, Hükümetin mümessili valinin de kanaati ile sabit olduğu gibi, bu zatın Ortaklar Okulunda kasten kötülenmek istendiği, yeni okuldaki dürüst hali ile de sabit olmuştur. Huzuru kalb içinde kendisini müdafaa ettiğimi Yüksek Heyetinize arz ederim.

REİS — Sözünüzün bir noktasının tavzihini rica edeceğim. Şahsi sebeplerle takibedildiği sözü İbrahim Us'a mı, yoksa ona bildirenlere mi aittir?

MAARİF VEKİLİ ÂTIF BENDERLİOĞLU (Devamla) — İbrahim Us arkadaşımızın aldığı malûmatın yanlış olduğunu, kendilerine yanlış malûmat verilmiş bulunduğunu arz ederim.

REİS — İbrahim Us.

İBRAHİM Us (Kars) — Muhterem arkadaşlar; sözümün başında izah etmeye çalıştım. Vekil müstear isimle yapılan şikâyetlerin üzerinde duruyor. Müstear ad kullanmak hakikatlerin mutlaka aksini mi ifade eder?.. (Soldan, «evet evet» sesleri) Beyler, bağırıp feryadetmeyiniz. Ben talebelerin korku içerisinde şikâyette bulunmadıklarını söylüyorum, anlamak istemiyor musunuz?.. Ortaklar okulundan başka Yıldızeli'nde ve diğer okullarda aynı şekilde usulsüzlükleri mevcuttur. Yıldızeli'nden 90 tane talebe kovulmuştur. Akçadağ okulundan altı talebe kovulmuştur. Bir tanesi dövülerek deli edilmiştir. Bir tanesi intihar etmiştir. Biz neden bunları kasdı mahsusla getirecekmişiz? Biz Vekil Beyi ikaz ettik, söyledik. Neden bu okullarda böyle dedikodular var da diğerlerinde yok? Bu arkadaş kolayını bulmuş, işliyor suçları, keyfî idaresine devam ediyor, arkasından Demokrat Partiliyim diyor suçları affediliyor. Buna hiç kimsenin hakkı var mı? (Soldan, «Şimdi iş anlaşıldı» sesleri, gülüşmeler) Kim şikâyet edebilir miş? Akçadağ'da Vali şikâyet eden talebelerin listesini veriyor müdüre, Aytaç Açıkalın isimindeki öğretmen elindeki tabancanın kabzasını sıralara vurup «Sizi vahşi Kürt çocukları sizi» diyerek tehdidediyor. (Soldan «Ayıp sana, ayıp» sesleri) Ayıbı buna sebebiyet verenler düşünsünler. Hiç kimsenin memleket yavrularını zehirlemeye hakkı yoktur.

REİS — Maarif Vekili.

MAARİF VEKİLİ ÂTIF BENDERLİOĞLU (Yozgad) — Efendim, sual cevaplandırılmasına cevaplandırıldı ama, huzurunuzda bir noktayı tebarüz ettirmek isterim.

Müstear bir isimle, imzasız mektup yazmak namussuzluktur! Şik;âyetçinin her türlü deliliyle, imzasiyle ve haysiyetiyle ortaya çıkması lâzımdır. (Soldan, bravo sesleri)

Sizi bütün şerefimle temin ederim ki, parti lâfına şimdi burada muttali oldum. Ne tahkikatta ne de raporlarda böyle bir şeye rastlamadım.

Muhtelif arkadaşlarımdan istirham ederim; imzasız ve kasıtlı bir mektubun gölgesine sığınıp Vatana, Vatan evlâtlarına iyi hizmet eden kıymetli öğretmenleri lekelemesinler, rica ederim kendilerinden. (Soldan, bravo sesleri alkışlar)

REİS — İbrahim Us.

İBRAHİM US (Kars) — Arkadaşlar; hayret ediyorum. (Soldan, «neye hayret ediyorsun?» sesleri) Mahkemeden bahsettim ben. Yedi, sekiz tane aleyhinde dâva açılmış. (Soldan, «neticesi ne olmuş?» sesleri)

Namuslu insan hakkında sekiz tane bu isnatlarla dâva açılmaz. (Soldan, «açılır» sesleri)

SALÂHATTİN KARAYAVUZ (Trabzon) — Kasım Gülek hakkında açılmış kırk dâva var.

İBRAHİM US (Devamla) — Vekil Bey, namı müstearla şikâyet edenleri namussuzlukla itham ediyor. (Soldan, «namussuzdur» sesleri) Müstear isim kullananlar korkudan bu şekilde hareket etmişlerdir, Vekil Bey bunu niçin anlamak istemiyor? Müdür yukardan himaye görüyor. Bâzı vatandaşlar yukarıya seslerini duyurmak için namı müstear kullanmışlar. Bu namussuzluk değildir. (Soldan, «namussuzluktur» sesleri) Eğer böyle ise radyoda namı müstearla sövenler de namussuzdurlar.

REİS — Sual cevaplandırılmıştır.

4. — Uşak Mebusu Ali Rıza Akbıyıkoğlu'nun, 1958 senesinde Simas kazasında ilkokul öğretmenlerinden kaçının başka yerlere nakledildiğine dair sualine Maarif Vekili Âtıf Benderlioğlu'nun şifahi cevabı (6/389)

REİS — Akbıyıkoğlu arkadaşımız burada mı? (Burada, sesleri)

Maarif Vekili arkadaşımız da burada. Suali okutuyorum.

18 . III . 1959

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Maarif Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Uşak Milletvekili
A. R. Akbıyıkoğlu

1958 senesi tedrisatı ortasında Simav ilcesinde kaç aded ilkokul öğretmeni başka yere nakledilmiştir ve bu nakillerin sebepleri nelerdir?.

REİS — Maarif Vekili

MAARİF VEKİLİ ÂTIF BENDERLİOĞLU (Yozgad) — Muhterem arkadaşlarım, 1958 - 1959 ders yılında Kütahya vilâyetinin Simav kazasından ve köylerinden, aynı vilâyetin diğer kaza ve köylerine nakledilen öğretmenlerin sayısı 12 dir. Bunlardan 3 tanesi kendi istek ve arzuları üzerine nakil ve tâyin edilmiştir. Bir tanesi ilköğretim müfettişlerinin raporlariyle meslekî kifayetsizlik yüzünden, aynı zamanda da kendi isteğinin inzimam etmesi suretiyle, daha iyi yetişmesini temin maksadıyla, 1957 - 1958 ders yılında çok öğretmenli bir köy okuluna verilmiştir. Yeni verildiği okulda da bu öğretmenimizin mesaisi maalesef kifayetsiz ve faydasız geçmiştir. Dosyasında mevcut raporlar münderecatına göre; tesbit edilen bu meslekî kifayetsizliğin yanıbaşında, vaktinde vazifeye gelmemek, köy kahvesinde kâğıt oynamak gibi hal ve hareketlerle köylülerin devamlı şikâyetleri üzerine başöğretmenin haklı ve yerinde ikazlarını haşin ve sert tavırlarla karşılamış bulunduğundan 1958 - 1959 ders yılında başka bir köy okuluna nakledilmiştir. Kendisinin halen bulunduğu köy okulunda müfettişlerimizin daimî müşahede ve kontrolu ve iyi yetişmesi hususundaki tavsiyeleri altındadır. Yetişmesine gayret sarf edildiğini arz ederim.

Diğer bir öğretmen de Simav Kaymakamlığı İlk Tedrisat Müfettişinin raporu üzerine mahallî inzıbat komisyonu kararıyle geçimsizlik ve bulunduğu yerlerde huzursuzluk yaratmış bulunduğu esbabı mucibesiyle başka yere nakledilmiş ve mesaisi bizzat müfettişlerimizin daimî murakabesi altına alınmıştır.

Geriye kalan 7 öğretmene gelince : Keza bunlar da müfettişler raporuna müsteniden Simav Kaymakamlığının teklifi üzerine, Simav'ın

yerlileri olmaları hasebiyle, bulundukları kasabada açıktan açığa partizanlık yapmış olmaları yüzünden, okula ve öğrenciye faydalı olamadıkları için 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 8 nci maddesinin (C) fıkrasına göre, aynı vilâyet dâhilinde başka yere nakledilmişler. Ve keyfiyet vekâletimizce de tasvibolunmuştur. Bu öğretmenler vekâlet müfettişlerinin murakabe ve müşahadesi altında olup kendilerinin yalnız okul ve öğrenci ile meşgul olmaları ve hangi parti lehine olursa olsun siyaset yapmaktan uzak tutulmaları hususunda hususi bir itina gösterilmektedir.

REİS — Suallere ayrılmış olan zaman tamamdır. Yalnız iki takrir var, okutuyorum. Muktazası kararımızla yerine getirilecektir.

Yüksek Riyasete

Gündemde görüşülecek başka sorular mevcuttur. İç Tüzüğün 153 ncü maddesi gereğince diğer soruların da görüşülmesine devam olunmasına karar istihsalini arz ve teklif ederim.

Tokad
Şahab Kitapçı

Sayın Resliğe

Ruznamede mevcut soruların görüşülmesi için müddetin uzatılmasını teklif ederim.

Ankara
İsmail İnan

REİS — Takrirler, gündemdeki suallerin bitimine kadar sözlü soru görüşmelerinin uzatılmasına dairdir. Bu hususu reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Ali Rıza Akbıyıkoğlu.

ALİ RIZA AKBIYIKOĞLU (Uşak) — Muhterem arkadaşlarım; Sayın Vekil Beyefendinin buyurdukları gibi, Simav Kazası merkez ve köylerinden partizanlık yüzünden 12 öğretmenden 8 i tedris yılı içinde nakledilmiştir. Nakil ve Tâyin Talimatnamesine göre tedris yılı içerisinde öğretmen naklinin yapılmaması lâzımdır. Bir memura, bir öğretmene partizanlık yüzünden hakikaten bir ceza verilmek isteniyorsa, Memurin Kanununun 9 ncu maddesi sarihtir, mahkemeye verilir. Binaenaleyh biz birçok memurların Demokrat Parti lehinde çalışıp, fiilen propaganda yaptığını ve buna mukabil bu partinin bu memurları maalesef himaye ettiğini de görüyoruz.

Arkadaşlarım bu öğretmenlerden Kâmil Göker aynı zamanda Simav Maarif Memurudur. Başöğretmenlik yapmıştır, bunun nakil sebebi şudur: İlk mektebi bitirme imtihanlarında Demokrat Parti büyüklerinden birinin oğlu muvaffak olamamış ve sınıfta kalmıştır. Bunun sınıfta kalması sebebi bu başöğretmende bulunmuş, aynı zamanda Demokrat Parti Ocak Başkanının kızı köy mektebine devam etmemiş, hakkında 4274 sayılı Kanuna göre evrak tanzim edilmiş ve Gölköy Öğretmeni tarafından maarif memuruna bildirilmiştir. (Soldan; gürültüler, «Bu gibi şeyleri buraya getirmeyin», sesleri) Demokrat Parti ileri gelenleri bu evrakı mevkii muameleye koymamak için başöğretmen tazyik ve tehdidedilmiştir. Bu evrak mevkii muameleye konulmuş olduğundan bu öğretmen nakledilmiştir. Hüseyin Tuğcu, bu öğretmenin babası, C. H. P. ocak başkanıdır. Kendisinin Demokrat Partiye geçmesi ve Halk Partisi ocak başkanlığından istifa etmesi için tehditler savrulmuş, aksi takdirde oğlunun başka bir tarafa nakledileceği tarzında da ikazda bulunulmuştur. Babası bunu nazarı dikkate almamış ve oğlu da nakledilmiştir.

Asıl mühim mesele şudur: Bu öğretmenin köyden gitmemesi için bütün köylü yedisinden yetmişe kadar ricada bulunmuş, bu arada mahallî Demokrat Partililer de bu ricaya katılmışlar,fakat buna mâni olamamışlar, merkez bu öğretmenin nakil işini yapmıştır. Ve ikinci öğretmenin öğretmenliğe tâyinini köylü protesto etmiştir. (Soldan; «Politika yapıyorsun», sesleri) Gayet tabiî politika yapıyoruz.

Diğer sekiz öğretmen de aynı şekilde bu partizanlık yüzünden, Demokrat Parti hesabına çalışmamak ve propaganda yapmamak yüzünden başka yerlere nakledilmiş bulunmaktadırlar.

Muhterem arkadaşlarım; arz etmiş olduğum hususlar yalnız Simav'da değil memleketin her köşesinde aynen devam etmektedir. Bilhassa irfan ordusunu partizan idarenin bu tazyikinden kurtarmak lâzımdır. Çocuklarımıza ilim ve irfan veren bu hocaları partizan idarenin baskısından kurtarmak mecburiyetindeyiz. Söze, partizan zihniyetin değil, ilmin hâkim olmasını istiyoruz. Eğer bir memlekette ilim hâkim olmazsa ve bir memleket ilmin ışığından mah-

rum bırakılırsa o memleket karanlıklara gömülmüş olur.

REİS — Maarif Vekili.

MAARİF VEKİLİ ATIF BENDERLİOĞLU (Yozgad) — Efendim, Ali Rıza Akbıyıkoğlu arkadaşımıza huzurunuzda en samimî teşekkürlerimi arz ederim. (Soldan; «Bravo», sesleri) Ben dedim ki, bu 7 öğretmen partizanlık yüzünden nakledilmiştir. Arkadaşım beni teyidetti. Çünkü, ya bu öğretmenlerin rahlei tedrisinde bulunan öğrenciler Demokrat Partili kimselerin çocuklariyle veya bu öğretmenler C. H P. sini bizzat tutmaktadır. İşte ben bunu önlemek gayretiyle bütün hissimle ilim ve irfan müesseselerini partizanlık dışında tutmak âzminde olan bir arkadaşınızım. (Soldan; bravo, sesleri, alkışlar) Arkadaşım bu beyanatiyle beni teyidettiğinden dolayı kendisine bilhassa teşekkür ederim.

Partizan düşünceleri yüzünden öğretmenin bir yerden bir yere nakli yanlıştır. Öğretmen, eğer hakikaten partizanlık yapmak arzusunda ve emelinde ise badema yapacağımız muamele, öğretmeni de huzura kavuşturmak için kendisini politikanın rahat sahasına atmak suretiyle tasfiye etmekten ibaret olacaktır. Yoksa bir yerden bir yere nakil; gittiği yeri de karıştırmaktan başka bir netice sağlamaz. Vekâletin bu prensibini tekrar arz ediyorum :

Badema partizanlık yapan her öğretmeni bulunduğu yerde tasfiye edeceğiz. (Soldan, alkışlar.)

REİS — Ali Rıza Akbıyıkoğlu.

ALİ RIZA AKBIYIKOĞLU (Uşak) — Muhterem arkadaşlarım, ben de huzurunuzda Vekil Beye teşekkürlerimi arz ederim. Bendeniz kendisine sual sordum. Bundan evvelki soru sırasında kıymetli arkadaşım İbrahim Us, Ortaklar İlk Öğretmen Okulu Müdürü hakkında 36 maddelik bir şikâyet bulunduğunu ve kendisinin D. P. yi tuttuğu için hakkında takibat yapılmadığını bildirmişti.

Şimdi arkadaşlar ben diyorum ki, bu öğretmenlerin babası Halk Partisi ocak başkanıdır. D. P. liler gidip kendilerini tazyik ediyorlar, D. P. ye gir diyorlar. Bu öğretmenlerin babaları D. P. ye geçmediği için nakil edildiler.

Muhterem arkadaşlarım, partizan idareyi ve partizanlığı bizzat Vekilin kendisi yapmaktadır. (Sağdan alkışlar.) Arkadaşlarım, Vekil Beyefendi bu sözlerinde samimî iseler mesele yoktur. Bizim de zaten arzu ettiğimiz budur. Memurin Kanununun dokuzuncu maddesi sarihtir. Memur politika yapamaz. Yapanlar hakkında lâzımgelen cezai takibat yapılır. Binaenaleyh cezai takibat yapılmış mıdır? Hayır, yapılmamıştır. Doğrudan doğruya babalarının şu veya bu partiye mensubolmaları yüzünden yerlerinden olmuşlardır. Tamamen haksız muamele yapılmıştır. Hürmetlerimle.

REİS — Sual cevaplandırılmıştır.

5. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, Kütahya'nın Gediz kasabasındaki Salur Camiinin kapısına asılmış olan Demokrat Parti levhasına dair Başvekilden olan sualine Devlet Vekili İzzet Akçal'ın şifahi cevabı (6/412)

REİS — Sual sahibi? (Burada sesleri)

Başvekil adına Devlet Vekili? Burada. Suali okutuyorum.

Takririn hulâsası :

Kütahya - Gediz kaza merkezinde Salur Camii Şerifinin kapısında 10 . VII . 1959 da asılmış gördüğümüz, (Demokrat Parti Ocak levhası) Hakkında. Sözlü soru (Başvekilden)

5 . VIII . 1959

T. B. M. Meclisi Sayın Riyasetine

Ankara

Sözlü sorumun Sayın Başvekil tarafından Uumumi Heyette cevaplandırılmasını rica ederim. Saygılarımla.

Niğde Mebusu
Asım Eren

Soru :

10 . VII . 1959 günü Gediz kasabasının Salur Camii Şerifinin kapısında (Demokrat Parti Ocak levhası) görülmüştür.

Öteden beri aynı yerde asılı bulunan bu siyasi parti levhasının Camii Şerifle ne alâkası vardır? Niçin Camii Şerifte siyasi parti ocağına yer verilmiştir? Bu gibi hâdiselerin tekerrürüne mâni olunacak tedbirler alınacak mıdır? Lûtfen izahı.

REİS — Devlet Vekili.

DEVLET VEKİLİ İZZET AKÇAL (Rize) — Asım Eren arkadaşımızın sualine arzı cevap ediyorum.

Gediz'de Salur camii ve müştemilâtı 15 Teşrinisani 1935 tarih ve 2233 numaralı Kanunla kadro haricine çıkarılmış bir ibadethanedir. Halen mahallî cemaat tarafından idare edilmekte ve ibadethane olarak kullanılmaktadır. İbadethane olarak kullanılan bu bina, iki katlıdır, birinci katında iki oda vardır, ikinci katı cami olarak kullanılmaktadır. Alt katındaki odalardan birisi tabutluk, diğer oda ise namazdan evvel gelen cemaatin toplanma yeri olarak yapılmış olup maksadı tahsise uygun şekilde inşa tarihinden tasfiye tarihine kadar kullanılmakta iken, Halk Fırkası, mütaakiben Cumhuriyet Halk Partisi tarafından 1946 senesinden 1950 senesine kadar ocak olarak işgal edilmiş ve kullanılmıştır. 1950 senesinde bu mahallede C. H. Partisinin infisahı dolayısiyle Demokrat Parti ocak teşkilâtı bu odayı işgal etmiş ve bir müddet bu odada ocak teşkilâtı çalışmıştır. Ahiren halkın arzusuna uyularak ocak olarak kullanılan bu oda tahliye edilmiş ve maksadı tahsisine uygun bir şekilde halen kullanılmaktadır. Yani ocak teşkilâtı buradan çıkmıştır. Birçok vilâvetlerimizde, kazalarımızda, nahiye merkezlerinde, kasabalarımızda cami müştemilâtı bilhassa C. H. Partisinin ocağı olarak kullanılmaktadır. Bunların da tahlivesi için Vakıflar İdaresi gerekli tesebbüste bulunmuştur. Birçok misaller vermek mümkündür. Arkadaşımın suali, nerelerde parti ocağı vardır diye, teşmili olmadığı için buna cevap vermiyorum.

REİS — Asım Eren.

ASIM EREN (Niğde) — Muhterem arkadaşlarım, evvelâ Başvekilden sormuş olduğum sualin cevabını Sayın İzzet Akçal arkadaşımızdan alırken bu cevabın çok mukaddes bir günde verilmiş olmasına teşekkür ederim. (Soldan, ooo sesleri) Öyle bir gün ki Peygamberimiz Efendimiz Şubat 622 tarihinde Mekke'den Medine'ye gitmiş bulunmaktadır. (Soldan, ooo sesleri) Aynı sene 5 vakit namaz farz olmuştur. Aynı sene kıblenin kâbeye tahvili İslâmiyette kabul edilmiştir. (Soldan gülüşmeler) Câminin niçin Demokrat Partiye ocak olarak kullanıldığı hakkındaki sualde hiçbir garaz ve ivazım yoktur. Hele siyasi maksat bendenizin aklıma hiç gelmemiştir. Siyasi bir târiz için değil siyasi havamızda bir tasfiye için bunu arz ediyorum. Bu tasfiyeye, Demokrat arkadaşların kaç seneden beri memleketin her köşesinde sebepleri doğru veya yanlış, camileri ahır yaptınız diye vâkı bühtanlarının yersizliğini belirterek, temiz bir siyasi mücadeleye dönmemiz için lüzum görüp bir sözlü sorumla huzurunuza geldim. Ama Muhterem Vekil, cevaplarını Hicreti Nebeviye aynı getirmek suretiyle «cami» mukaddes adını dinî bir hürmet hâtırasiyle anmamızı da sağladılar. Bu sebeple müteşekkirim.

Muhterem arkadaşlar; evvelâ suallerime verilen cevaplarına arzı cevap edeyim.

Gediz kasabası denen ve Kütahya vilâyetine bağlı bir kaza merkezi Romalılar ve Bizanslılar zamanında mamur bir yerdi. Burada Sarıburgaz ve Kışla köprüleri 1 200 ve 1 300 seneliktir. Salur Camisi de bin senelik mazisi olan bir tarihî eserdir. Mimar Sinan'ın da bir hamamı ile Ulu Cami ve Kurşunlu camileri kasabayı süsler. Halk Partisi zamanında 1938 senesinden 1946 ya kadar mezbaha, fennî harita ve imar plânı, Karapınar içme suyu, Tepe parkı, hal ve elektrik yapılmış, fakat D. P. iktidarınca bir eser kurulmamıştır. Bilhassa Karapınar suyu, Yayla ve Salur ve Gazanfer sularından çok hafif ve bol olan bir aziz eserdir. Halk Partisi ise Gediz'deki Halkevi binasında idi ve parti kendi tek merkezini orada kurmuştu; oradan idare ediliyordu. Ocak yoktu. Bu caminin alt katındaki bir odada C. H. P. nin bir ocağının 1946 - 1950 arasında kurulduğuna dair vekilin beyanı hilâfı hakikattir.

Muhterem arkadaşlar; ben Gediz'i niçin ele alıyorum : 9 ve 10 Temmuz 1959 da oraya bir mebus olarak dertleri dinlemeye gitmiştim. Bendeniz bundan kırk sene evvel o kasabada o caminin içinde 61 nci Fırka 174 ncü Piyade Alayının 7 nci Bölüğünü yatırmıştım. O sırada İstiklâl Harbine katılmış genç ve gönüllü bir teğmendim. 1920 senesinin 24 Ekiminde Derbent Boğazına büyük bir taarruzdan 36 saat sonra gece yarısı girdik. Taarruzumuz inkişaf etti, 13 ncü Yunan Tümenini mağlûbederek 25/26 Ekimde de Gedize girdik. O camide o gece askerimizi yatırdık. Bunlar içinde Lâdikli Mehmet Çavuş benim bölüğümde çavuştu. Geceleyin (Kütahya - Gedis-Simav) yollarının kavşağı olan ve şimdi (Âbide) denen, Gediz'e 18 kilometrede eski adiyle Hamidiye hanları mevkiindeki, Gediz nehir köprüsü civarında Yunan ordusuna bölüğümüzle hücum ettiğimiz sırada kahramanca şehit düştü. Orada kaldı. Ondan sonra naşı mübarekini Gediz Âbide mevkiine getirdiler. Gömdüler ve âbide kuruldu. Allah rahmet eylesin. Ruhu mübareki

şad olsun. Bu mukaddes hâtıraların sebebiyledir ki; bu güzel toprakta ve bu kahramanlar beldesinde bir camii şerifin bugüne kadar Demokrat Parti ocağı olarak kullanılması meselesini derin üzüntü ile huzurunuza getirdim. Hükümetin, «bâtıl, makıysünaleyh olamaz» fehvasınca yani bir suçlunun delil ve mazeret sebebi gibi göstererek beraeti zimmetini istemesini mantıka ve Hükümet hikmetine uygun bulmadım.

REİS — Devlet Vekili.

DEVLET VEKİLİ İZZET AKÇAL (Rize) — 1946 senesinden 1950 senesine kadar, Halk Partisi ocağı olarak bu odanın kullanıldığı yolundaki beyanımın doğru olmadığını bildirdiler. Hükümete iştirâk etmiş, mesuliyet mevkiinde bulunan bir insanın burada mesnetsiz olarak bu şekilde konuşamıyacağını lûtfen kabul buyursunlar. Beyanım; tahkik ve tetkika müstenittir.

Bir mebus bir sözlü soru verir de bir Vekil hazırlık yapmadan kürsüye çıkar da cevap verir mi? Sözlerimizi tarihe terk edeceğiz, efkârı âmmeye arz edeceğiz. Vilâyete sorduk, validen bu yolda cevap aldık. Tarihi şudur; 18 . XII . 1958. Bununla iktifa etmedik teyidettirdik. Mahallî Vakıflar Müdürlüğünden soruldu. Ondan da, aynı mealde cevap aldık. Ondan sonradır ki, cevaplarımız, katî bir beyan şeklini almış bulunmaktadır.

Şimdi bir hususa işaret edeceğim. 1935 senesinde çıkan 2845 numaralı bir Kanun ile ibadethaneler tasfiye edilmiştir. Kendileri temas ettikleri için ben de temas etmek mecburiyetinde kaldım, affınızı dilerim. Camiler, mescitler tasfiye edilmiş ve birçoklarından ibadethane olmak vasfı kaldırılmıştır. Bunlardan bin kadarı satılmış ve alan vatandaşlar tarafından mesken, ticarethane veya depo olarak kullanılmıştır, halen de kullanılmaktadır. Ayrıca, 800 kadarı cami, mescitte, tasfiye edilmiş fakat satılmamış, hizmet harici bırakılmıştır. 1950 den sonra bunların satışı durdurulmuş ve bunlardan ibadethane olmaya elverişli olanlar tamir edilmek suretiyle ibadethane olarak kullanılmaları hususu sağlanmıştır. Bu ibadethanelerin müştemilâtına yerleşmiş olan ocaklar, bucaklar bulunduğundan bahsettiler doğrudur. Bütün arkadaşların bildiği yerlerden, misaller vereyim. Mihrimah camiinin avlusunda, kapı üzerinde, bekleme odaları vardır, bu bekleme odasında siyasi partilerden birisinin, C. H. Partisinin bir ocağı oturmaktadır. Keza Sarı Demir camiinin hademe odası yine C. H. Partisinin bir ocağının işgalindedir. Beylerbeyi camiinin Muvakkithanesi aynı partinin bir ocağının elindedir. 30 kadar olan bu işgalleri önlemeye ve tahliyeye imkân bulamadık. Tahliye dâvası açılmıştır, takibediyoruz. Biz halen nerede bir ibadethane bulursak onu onarmaya ve ibadethane olarak halkın hizmetine vermeye çalışıyoruz. Nitekim Adana'da kadrodan çıkarılmış iki mescit tesbit ettik, bunları da en çok 2 - 3 ay içinde onarıp hizmete koymak kararındayız. Biz şurada burada, cami veya cami müştemilâtından olup da halkın eline geçmiş veya kadro dışına çıkarılmış olan binaları tahliye ettirmek suretiyle maksatlarına uygun şekilde mâbet olarak kullandırmak kararındayız ve çalışmalarımız bu vâdide inkişaf etmektedir. Asım Bey arkadaşımız bundan emin olabilirler.

REİS — Asım Eren.

ASIM EREN (Niğde) — Muhterem arkadaşlar, câmilerin müştemilâtının Vakıflarca, icara verilmesinde, tabiî olarak, maksadı icar ile mütenasip şekilde kullanılmalarını da Hükümet kabul etmiş demektir. (Soldan gürültüler, ne zaman, nerede verilmiş sesleri)

Şimdi Salur Camii için bu vâkı değildir. Bu camii bugüne kadar icara vermemişlerdir. Vakıflar İdaresi, Gediz'de halka devrettikleri için de kendini mâzur göstermez. (Kadro harici) demek vakıfların mülkiyetinden çıkmış demek değildir. Bunu bildiği için, kendini, derunen sorumlu hisseden Vakıflar İdaresi şimdi, yine kendi idaresine ait bir maziden bahsederek sorumdan kurtulmak istese de kurtulamaz ve asıl sorum, siyasi partiye değil, Vakıflar İdaresine yönelir. Devlet ve vakıf malını başka maksatlarda kullanmamız asla mazur görülemez. Tahsisat vermemişler, harabolmuş ise bu da camii camilikten çıkarmaz. Ve parti ocağı olmasına sebep ve bahane olamaz. Yani vakıflar idaresi tarafından icara verilmek veya satış suretiyle mülkiyetinden çıkmadıkça bu câmiin maksadı tesis ve inşasına uygun olarak yani vâkfın, şartın vâkfıyla mütenasibolarak, namaz kılmaktan başka, hiçbir başka maksatla kullanılmasına devam etmemek lâzımdır. O itibarla Vakıflar Umum Müdürlüğünün, oradaki vakıflar müdürünün işarına dayanarak verdiği bilgi, kendi suçunu kapatmak istiyen bir makamın verdiği bilgiden farksızdır. Bugün Kütahya Mebusu Ahmet İhsan Gürsoy'u, Kütahya'ya her gidişinde arabasiyle Kediz'e kadar taşıyan Kütahya Valisi ve köylüleri ya

Vatan Cephesine girin yahut suyunuzu getirmem diyen İsmail Hakkı Yılmaz Beyin raporu mu doğrudur?

Arkadaşlar camilerle oynamıyalım. Salur camiinin kapısına asılan levhayı indirdiğinden dolayı Hükümete teşekkür ediyorum. Halkın yıllardan beri Mimar Sinan'dan kalan bu camii maksadı aslisinde kullanmaya devam etmektedirler. Bundan dolayı minnettarım. Temenni ederim ki tamirini de yapsınlar. Ve bundan sonra Türkiye'nin hiçbir tarafında cami denen mukaddes varlığı sadece Allahı anmak suretiyle insanların ruhunu tasfiye etmek için inşa edilen, 1374 den itibaren kıblesi Kâbeye çevrildiği Hicret yılında 5 vakit namazın farz olduğu zamandan itibaren mukaddes bir varlığı olan yer olarak kabul ediyoruz. Camileri zaman zaman harbte yaralılarımızın sığındığı, savaşta mubarek ordumuzun beslenmesini temin eden yiyecek ve silâhların muhafaza edildiği yer olarak kullanılan bu mukaddes müesseseleri hiçbir zaman siyasi ayırıcı olarak kullanmıyalım. Dünkü Dünya Gazetesinde Büyük Çekmece'de bir camiin orada vilâyet daimî encümeni âzası olan zatın esva deposu olarak kullandığını yazmaktadır. (Gürültüler)

Muhterem arkadaşlarım, bu zat meyhane işletmekte ve meyhanenin malzemesini de orada saklamaktadır. Hâdise vâkıdır ve tahkikata da geçilmiştir. Dinî müesseseleri, dinî işlerde kullanalım, çünkü oralar Müslüman cemaatinin toplanıp ibadet etmesi için tesis edilmiştir. Biz zamanımızda camilerimizi hayırlı maksatlarda kullandık. (Soldan : Ahır yaptınız, sesleri)

EMİN TOPALER (Kütahya) — Camileri ahır yaptınız.

ASIM EREN (Devamla) — Emin Topaler arkadaşımıza cevap vermek isterim.

Bizim zamanımızda ne bir cami ahır yapılmıştır ve ne de bir camie hayvan bağlanmıştır. Eğer aksini ispat ederlerse mebusluktan derhal istifa ederim. (Soldan : Öyle ise derhal istifanameni hazırla, sesleri) Gölköv'de, Simav'da bizim aleyhimizde konuşan Emin Topaler arkadaşımıza cevap vermek isterim. Ne cami ahır yapılmıştır, ne de camie hayvan bağlanmıştır. Bunun aksini iddia ederlerse mebusluktan istifa etmeye hazırım.

REİS — Devlet Vekili.

DEVLET VEKİLİ İZZET AKÇAL (Rize) — Muhterem arkadaşlarım, vatan sathında tamir edilmedik tek bir cami bırakmamak gayretindeyiz. Tamir edilmedik tek bir cami, tek bir mescit, tek bir medrese kalmıyacaktır. Ecdadımızla rabıtamızı muhafaza edebilmek için ecdadımızın bıraktığı eserleri topyekûn tamir ettirmek zorundayız. 1960 senesi sonuna kadar mühim birçok camileri tamir ettireceğiz. (Soldan, alkışlar) Gereken tedbirleri almış bulunmaktayız. 1960 senesinin Mart ayında birçok işlerin ihalesini yapacağız. Salur camii hakkında göstermiş oldukları hassasiyete teşekkür ederim. Emin olsunlar ki burası için de gerekli alâka gösterilecektir.

1935 senesinde kabul edilen ve 1950 senesine kadar tatbik edilmek suretiyle tasfiyeleri yapılan, yani ibadethane vasfı kaybettirilmek suretiyle kısmen satışa arz edilen, kısmen de ibadethane olarak kullanılmasından sarfınazar etme salâhiyetini veren kanun yaşamış olduğu halde, 1950 den sonra tek bir mâbet gösteremezler ki, biz kadro dışı yapalım ve ibadethane vasfını kaybettirmiş olalım. O zaman bu kanun şu veya bu sebeple çıkarılmış olabilir. Tatbikatı kötü olmuştur. Bunu, o zamanın idarecileri olarak vazife görenler pek iyi bilirler. Kadro dışı yapılan mâbetlerin han olarak, misafirhane olarak, imalâthane olarak kullanılmamıştır diye, burada bir iddiada bulunmak, aynı hayatın içinden yetişip gelmiş sahıslar karşısında, cesurâne bir iddiadır. Bir tanesini, en yakın olan bir misalini vereyim :

Ankara'da Samanpazarı'ndaki bir mescit, Ermeni bir vatandaşa satılmıştır. 1950 senesinde bu mescidin altında hayvan bağlandığından dolayı Müslüman vatandaşlar ayaklandılar, Vakıflar İdaresine müracaat ettiler ve Vakıflar İdaresi de bu istimal tarzına müdahale etmek mecburiyetinde kaldı. Vukuu melhuz hâdise, böylece önlendi. (Soldan, bravo sesleri)

REİS — Vaktiniz tamam Beyefendi, cümlenizi tamamlayın lûtfen.

DEVLET VEKİLİ İZZET AKÇAL (Devamla) — Ecdadın bıraktığı eserlerden mühim bir kısmının müştemilâtı Vakıflar elinden çıkmıştır. Bir kısmını mütevelliler ve bir kısmını da

azr ettiğim kanunla İdare 1950 yılından evvel satmıştır.

Süleymaniye Manzumesine dâhil dükkânlar şahısların malı olmuştur. Edirne'de Sultan Selim camiinin yanıbaşında Sinan'ın muhteşem eseri olan hamam bir şahsın ot deposudur. Bu depoyu, Edirne'ye yaptığım seyahatımda müşahede ettim. Bu tetkikatladır ki bu muhteşem eserleri tekrar millete maletmek, ensali âtiyeye devretmek için tedbir alma lüzumunu hissettik. Bir kanun lâyihası Büyük Millet Meclisine intikal etti. Adalet Encümeninde konuşulmaktadır. Bu kanun kabul buyurulduktan sonra cami, mescit ve manzumeye dâhil ecdat yadigârı eserleri birer birer yeni baştan satınalacağız. Ve ensali âtiyeye intikal ettirmek için gereken vazifemizi yapacağız. (Soldan, alkışlar)

Mâruzatım bu kadardır.

REİS — Asım Eren.

ASIM EREN (Niğde) — Muhterem arkadaşlarım, camilerin tamiri meselesinde Sayın Vekilin burada bütün memlekete şâmil vaadlerini senet ittihaz ederiz. Sayın Vekile, istedikleri bir D. P. devri misalini arz edeceğim. Zira, demin Sayın Vekil D. P. iktidara geçtikten sonra münderis olup da tamiri ele alınmamış bir tek eser göstersinler dediler. (Soldan, «öyle demedi» sesleri)

Muhterem arkadaşlarım, Bor'da dedelerimin ve babamın yıllarca hitabet ve imametini ifa ettikleri bir tarihî Selçuk eseri vardır. Maarif Vekâleti Eski Eserler Umum Müdürlüğü tarafından tarihî değeri tahkik ve tesbit edilmiş olan bu eser, Ortamahalle Camiidir ve 1954 te harap ve münderis olmuştur. İşte bu cami bugüne kadar da ele alınmamıştır. İşte misal Muhterem Vekil Beyefendi. 1954 te seçim için gittiğim zaman, orada namaz kıldım. Fakat, cami henüz ayakta idi. İç nakış tezyinatı, eski güzel duvar yazıları ve çatısının sanatkârane muvazenesindeki değer, çok takdir ve hayranlık toplardı. 1954 ten sonra gittiğimde ise ihmal sebebiyle yıkılmıştı. (Soldan, gürültüler)

REİS — Müdahale etmeyin.

ASIM EREN (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, tekrar ediyorum, Allahın, Peygamber Efendimize inzal buyurduğu Kur'anı Kerimin meselâ Ankebut sûresinin 45 nci âyetinde de... (Soldan alkışlar ve bravo sesleri) namazın sırf, insanların tesanüt ve yardımlaşmadan ibaret bir insani maksat etrafında toplanarak ruhlarını temizlemeleri ve Allahın ismini anmaları için farz kılındığı ve Allahı anmanın ibadetlerin en büyüğü olduğu emir buyurulmuştur.

Şimdi, iş böyle olunca câmilerin şu veya bu maksada tahsisi için, geçmiş, bâtıl misallere dayanmak parti ocağı yapmak keyfiyetini mâzur göstermeye çalışmak ifadesini, doğru bulmadım ve bütün câmileri tamir edeceğini ifade buyuran ve bizi sevindiren Hükümet ifadesi ile yanyana getirince «Parti ocağı» bahanesini Hükümete yakıştıramadım. Mümkünse beyanlarından «Parti ocağı olarak onlar da kullandılar; o sebeple biz de kullandık» şeklindeki kısmın çıkarılması, hattâ zabıttan çıkarılması daha iyi olur.

Muhterem arkadaşlar, Gediz, hakikaten iki dağın arasında ve dar bir boğazın nihayetinde ovaya açılmış olan tâlihsiz bir beldedir. Romalıların, Bizanslıların eserleriyle süslenmiş; Selçuk'lardan ve Kütahya Beylerbeyliğinden itibaren de Osmanlı'lardan imar görmüştür. Böylece çok güzel bir mazi yaşamıştır. Uşak ve Simav ovalarına açılan bereketli arazisi ile mesut yıllar yaşamıştır. Fakat, 1950 den beri burada Demokrat Parti ne câmi tâmiri yapmış ve ne de büyük bir eser meydana getirmiştir. Burada Mimar Sinan'ın üç eserinden biri olan Kurşunlu Camii halen harap hale gelmiştir. Sayın Vekile rica ediyorum, gitsinler, görsünler. Muhterem Kütahya mebusları söylesinler, doğru değil mi? Evet Koca Mimar Sinan'ın eseri bile alâka ve tamir görmemiştir.

Muhterem arkadaşlarım, ama biz Devlet malları bakımından, vakıf malı Salur Câmiine de yıllardır bir tamir eli konmadığını gördük. Hükümet yalnız Salur Câmiine parti ocağı açmakla yetinmedi. Buradaki kısa gezintim ve müşahedelerimde Devletin Gediz - İzmet yolundaki Kaya köyü barajı sebebiyle 8 köyün tarlasına da bilâbedel istimlâk ile el konulduğunu da gördük. Kütahya'daki bu câmiler ve bu baraj istimlâki vesilesiyle arz ediyorum, Devletin bu hareketini Gedizli halk ve köylü kul hakkına el uzatmak olarak saymakta ve hayırla anmamaktadır. Kütahya mebuslarını ikaz ederim. Bizlerin hüsnüniyetine ve samimiyetine inanarak bu Kütahya Vakıfları ile ve kul hakları ile mal-

letin hayrına olarak alâkadar olsunlar. Yoksa, köylerde, köy ve kasabalarda şahıslarımıza iftiralar sürmekle ve meselâ (İsmet Paşa sahtekârdır, harpten kaçmış ve samanlığa saklanmıştır) gibi yalanlarla uğraşmasınlar.

REİS — Sual cevaplandırılmıştır.

6. — Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç'ın, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Başkanvekili ve Türkiye Maden İşçileri Federasyonu Genel Sekreterinin işçi mümessilliği sıfatının kaldırıldığının doğru olup olmadığına dair sualine Çalışma Vekili Halûk Şaman'ın şifahi cevabı (6/430)

REİS — Sual Sahibi? Burada. Çalışma Vekili? Burada.

Suali okuyoruz efendim.

22 . II . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası İkinci Başkanı ve Türkiye Maden İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Mehmet Alpdündar'ın işçi mümessilliği sıfatının kaldırılması sebebi hakkında.

Aşağıdaki sualimin Çalışma Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâletinizi saygı ile rica ederim.

Zonguldak Mebusu
Mustafa Saraç

1. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Başkanvekili ve Türkiye Maden İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Mehmet Alpdündar'ın işçi mümessilliği sıfatının kaldırıldığı doğru mudur,

2. Doğru ise sebebi nedir,

3. Ref sebepleri arasında Mehmet Alpdündar'ın kömür işçilerini temsilen 14 Şubat 1959 tarihinde basına verdiği beyanat da bulunmakta mıdır.

4. 16 Şubat 1959 tarihli Zafer Gazetesinde Mehmet Alpdündar'ın «Yetkisiz» liği ileri sürülmüş olmasına göre mezkûr tasarrufa Demokrat Partinin tesir derecesi nedir?

5. İşçi mümessilliği sıfatını kaldırmak İş Kanunu hükümleri dairesinde yapılmış ise gecikmedeki sebep neden ibarettir.

6. 16 Şubat 1959 tarihli beyanat verilmemiş olsa idi mümessilliğin ref'i cihetine gidilecek mi idi.

REİS — Çalışma Vekili.

ÇALIŞMA VEKİLİ HÂLUK ŞAMAN (Bursa) — Zonguldak Mebusu Mustafa Saraç'ın sözlü sorusuna arzı cevabediyorum.

1. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Başkanvekili ve Türkiye Maden İşçileri Federasyonu Genel Sekreteri Mehmet Alpdündar'ın işçi mümessilliği sıfatının kaldırıldığı doğrudur.

2. Mümessillik sıfatının kaldırılmasının sebebi; adı geçenin mümessil işçi sıfatı ile tezahür eden ef'al ve harekâtı ve 14 Şubat 1959 tarihinde basına verdiği beyanattır.

3. Adı geçen bu beyanatında; «Grev kanunen yasaktır, ama randıman verilmemesi yasak değildir», demek suretiyle kömür işçilerini memleket ekonomisi bakımından mühim olan kömür istihsalini düşürmeye ve dolayısiyle istihsali sabote etmeye davet ve teşvik etmiştir.

Gerek bu beyanat ve gerek adı geçenin iş yerindeki ef'al ve harekâtı «İş Uyuşmazlıklarını Uzlaştırma ve Tahkim» Tüzüğünün bu hususa mütedair 14 ncü maddesindeki hükümler şümulüne girdiğinden mümessillik sıfatı salâhiyetli Bölge Çalışma Müdürlüğü tarafından kaldırılmıştır.

4. İşçi temsilcilerinin vazife ve salâhiyetleri ve bu sıfatın ref'ini mucip haller İş Kanununda ve yukarda zikrolunan tüzükte gösterilmiş bulunmaktadır. Soru sahibinin de çok iyi bilmesi icabeder ki, idarî muamele ve tasarruflarda siyasi parti teşkilâtının her hangi bir müdahale veya tesiri bahis mevzuu olamaz.

5. Esasen adı geçenin mümessillik sıfatının kaldırılması keyfiyeti iş yerinin 15 Şubat 1959 tarihli müracaati üzerine bölge müdürlüğü tarafından yaptırılan tetkikat ve tahkikata müstenittir, bu muamelede her hangi bir geçikme bahis mevzuu değildir.

6. İşçi mümessillerinin mümessillik sıfatlarının kaldırılması ancak işçi veya iş verenlerin müracaatlerine bağlıdır. Bu itibarla soru sahibinin temas ettiği ve Sanayi Vekili Sebati Ataman tarafından verilen (16 Şubat 1959 tarihli) beyanat ile mezkûr ref muamelesi arasında hiçbir münasebet ve alâka bulunmamaktadır.

REİS — Mustafa Saraç.

MUSTAFA SARAÇ (Zonguldak) — Çok muhterem arkadaşlarım, Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Reisvekili ve aynı zamanda Türkiye Maden İşçileri Sendikaları Federasyonu Genel Sekreteri Mehmet Alpdündar'ın işçi mümessilliğinin kaldırılması hakkındaki sualimize Hükümet müspet cevap vermiş bulunuyor.

Muhterem arkadaşlarım, Mehmet Alpdündarın mâruz kaldığı muamele bundan ibaret değildir. Benim suali verdiğim zamanda mümessillik sıfatı kaldırılmış hemen akabinde ise işçilik sıfatı ortadan kaldırılmış yâni İş Kanununun 16 ncı maddesine göre iş akti fesh edilmiş ve bu vatandaş şimdi arz edeceğim çok sakim bir tasarrufla maddi hayatın bin bir güçlüğüne bu devirde mâruz bırakılmıştır.

Muhterem arkadaşlarım; Mehmet Alpdündar'ın Basına verdiği beyanat yalnız Hükümetin gösterdiği beyanattan ibaret değildir. Hükümetin lehinde basın toplantısı yapmış, ona tekaddümen de sendika başkanları birçok basın toplantıları yapmışlardır. Ama Sanayi Vekilinin, bu toplantının hemen akebinde bu mâsumu, bu sözcüyü, Hükümete aidolan bir tarzı ifadeyi sataşma şeklinde göstermesini, bu anlayışı müsamaha ile karşılamak benim için mümkün değildir. Sözlerini, işçiyi greve teşvik eder mahiyette kömür havzasının faaliyetlerini iptal edecek, işçiyi teşvik edecek mahiyette telâkki etmişlerdir. Eğer bu şekilde telâkki etmişlerse Hükümetin diğer kanadını teşkil eden Adliye Vekili vardır; bu nerede? (Sağdan; bravo, sesleri)

Muhterem arkadaşlarım; İzmit Sendika Başkanı muhalif bir mebusla konuştuğu için işinden, ekmeğinden edildi.

REİS — Efendim; mevzu dışına çıkmayın.

MUSTAFA SARAÇ (Devamla) — Adana'da Hasan Özgüneş isminde...

REİS — Rica ederim mevzu dışına çıkmayın.

MUSTAFA SARAÇ (Devamla) — Şunu arz ediyorum Reis Bey, diyorum ki, Hükümet sendikalar karşısında, işçi teşekkülleri karşısında sadece Demokrat Parti politikasının tesiri altında muamele yapmakta, davranışta bulunmaktadır. Bir Mehmet Alpdündar işi değil, bunların sosyal hayatımızda açtığı büyük yaraları tamir etmek, bunların arkasında yatan büyük meselelere bir çarei hal bulmak lâzımgelmez mi?

Prensip olarak şunu söylemek istiyorum: Mehmet Alpdündar ve Reis Beyin izin vermediği diğer çeşitli meselelerin Demokrat Partiye getirdiği kâr yok. Bu şekildeki tasarruflar sizleri, muhterem grupunuzun oturduğu sıraları ilk seçimde şuraya getirecektir. (Soldan; gülüşmeler) İşçinin ekmeğini elinden almak, yer altında çalışan insanların ekmeklerini ellerinden almak, beş çocuğu ile onu hayat mücadelesinde yapayalnız bırakmak Demokrat Partinin sıralarını şuraya getirecektir. (Sağdan; bravo, sesleri, alkışlar, soldan; gürültüler)

REİS — Vekil Bey.

ÇALIŞMA VEKİLİ HALÛK ŞAMAN (Bursa) — Muhterem arkadaşlarım, zannediyorum ki, bu sonradan olma muhalif mebusun sorusuna lâzımgelen cevabı verdim. Onu dinlediniz, neler söyledi. Nasıl her âcizin tuttuğu demagoji yoluna kaçınmaya yeltendiğini müşahede ettiniz. Başka söz söylemeye hacet yok. Bütçe Encümeninde söylediğim gibi, bahis mevzuu şahsın vazifesine nihayet veren adam ben değilim. Vazifesine nihayet veren iş verendir. (Sağdan, soldan şiddetli gürültüler, söz atmalar)

REİS — Şahap Bey... Mustafa Zeren Bey... Rica ederim sakin olunuz, müzakere devam ediyor, hatip işitilmiyor, yerlerinize oturunuz rica ederim.

Devam buyurunuz efendim. (Sağdan gürültüler) Sırrı Bey rica ederim mütemadiyen siz gürültü ediyorsunuz. Konuşmanıza devam ediniz Vekil Bey...

ÇALIŞMA VEKİLİ HALÛK ŞAMAN (Devamla) — Bütçe Komisyonunda da ifade ettiğim gibi bu şekilde beyanda bulunan, yani grev yasaktır ama randıman düşürmek yasak değildir, diyen ve kömür istihsali gibi memleket iktisadiyatının her veçhesini alâkadar eden bir iş kolunda çalışaan insanları, randıman düşüklüğüne teşvik eden ve dolayısiyle iş yerinin intizam ve inzıbatını bozan işçi mümessilinin hareketini iş uyuşmazlıkları ve Tahkim Tüzüğünün 14 ncü maddesinin (B) fıkrasına muhalif addederek işçi mümessili sıfatını ref'ettim. Bundan sonra da 50 tanesi böyle beyanat verse bunların da işçi mümessili sıfatını kaldırmakta asla tereddüdetmem. (Soldan bravo sesleri, alkışlar.)

REİS — Mustafa Saraç.

MUSTAFA SARAÇ (Zonguldak) — Muhterem arkadaşlarım; şahsımı ilgilendiren, Vekilin bir cümlesi için kendisine cevap arz edeyim.

Vekil diyor ki : «Bu sonradan olma muhalif mebus» (Soldan, doğru doğru sesleri, gürültüler)

Muhterem arkadaşlar; Mustafa Saraç, kendini tanıyanlar tarafından bilinir. (Soldan, gürültüler) Nail Bey de doğru diyor.

Şimdi, ben de diyeyim mi, Veikle sonradan olma Vekil. (Gürültüler) Bu söylenmez. (Sağdan, doğru, bravo sesleri) (Soldan gürültüler) Sonradan veya değil. Vekilin sözünü tasvibediyor musunuz? Vekil söylemedi, ben size söyleyeyim; Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının, Ankara ve İstanbul gazetelerinde çıkan beyanatı : Karnı doymadan işe gelen bir işçi kömür çıkaramaz, diyor. (Soldan, yok böyle bir şey sesleri) Siz, kabul etmiyebilirsiniz. Fakat bugün kömür işçisinin aldığı ücret yetmemektedir. Şimdi Sayın Behzat Bilgin'i arıyorum, göremiyorum. Encümende, Çalışma Vekâleti bütçesi görüşülürken, Sayın Behzat Bilgin, Sayın Samet Ağaoğlu'nun fikirlerine iştirak etmedi ve Türkiye'de tatbik edilmekte olan asgari ücretin yetersizliği üzerinde encümeni tenvir etti.

Muhterem arkadaşlar, bir şeyden maksat ne ise hüküm ona göredir. Sendika Başkanı, 450 - 600 kuruşla Zonguldak kömür işçisinin karnı doymadığını ve karnı doymıyan işçilerin de yerin yüz metre, iki yüz metre altında fizikî olarak kazma sallamasının haliyle mümkün olmadığını söyledi ise bundan daha tabiî ne vardır? Bütün suç bu.

Nizamnamenin 14 ncü maddesine geliyorum. Bu maddeye göre işçi mümessilliği sıfatını kaybetmek için, gerek iş verene ve diğer vekillerine karşı hürmet ve nezeket dışı mumalelerde bulunması lâzımdır. İş yerinin intizamını bozacak şekilde harekette bulunmak ve saire şarttır. Şimdi ne olmuş? Karnı doymıyan işçi kömür çıkartamaz demekle 14 ncü maddenin hangi fıkrasını ihlâl etmiştir? Fıkrayı filân değil, biz meseleyi şu şekilde tesbit edip kabul edeceğiz. Bunun burada fıkrası yok. Mehmet Alpdündar geniş bir işçi meselesini Hükümete anlatır, Zonguldak işçisinin, artık Hükümet politikasının iyi yürümediğini ve Demokrat Partiye olan muhabetlerini kestiğini söyler. İşte bu, fıkrayı ihlâl ediyor. Fazla iddiacı değilim, bu istikamette ilerlediğiniz müddetçe iltifat görmiyeceksiniz, fıkra işte bu arkadaşlar. Hangi insaf sahibi arkadaş 600 kuruşa günde 10 saat çalışmayı kabul eder? Hanginiz kabul edersiniz? İnsaf etmek lâzım muhterem arkadaşlarım, 1957 ikramiyelerini kesiyorlar, niçin kesiyorlar? 1957 senesinde seçim zamanı verilen ikramiyenin bugün kesilmesi insafınıza sığıyor mu? (Soldan gürütültüler, Sağdan bravo sesleri)

REİS — Sual cevaplandırılmıştır.

7. — Zonguldak Mebusu Necati Diken'in, Zonguldak Kömür işçilerinin ücretlerinde asgari seviyelerin tesbit edilip edilmiyeceğine dair Çalışma Vekilinden şifahi suali (6/431)

REİS — Necati Diken buradalar mı efendim? (Yok, sesleri)

Sual tahrirîye çevrilmiştir.

6. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — İçel Mebusu Niyazi Soydan'ın, Maaş Kanununa ek 4379 sayılı Kanunun 1 nci ve 2 nci maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bâzı geçici maddeler eklenmesine dair 5585 sayılı Kanuna muvakkat madde ilâvesi hakkındaki 6724 sayılı Kanuna ek kanun teklifi ve Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (2/164)

REİS — Efendim, encümene havale edilen madde gelmediğinden geçiyoruz.

2. — Ziraat Vekâleti Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Umum Müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası ve Ziraat ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/321)

REİS — Efendim, ikinci maddenin müzakeresine devam ediyoruz. Söz Behram Öcal'ın.

BEHRAM ÖCAL (Kars) — Muhterem arkadaşlar, günlerden beridir Ziraat Vekâleti Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Kanununun ikinci maddesinin (E) fıkrasında müzakereler

devam etmektedir. Bu lâyihanın (E) fıkrası : Şöyledir.

«Sulama suyu ihtiyacı saniyede 500 litreye kadar olan sulama tesislerini kurmak ve işletilmesini sağlamak, aynı mahiyette evvelce yapılmış tesisleri ikmal, ıslah ve tevsi etmek ve işletilmelerini sağlamak, (Saniyedeki sarfiyatı 500 litreden fazla olan sular üzerinde yapılacak tesisler için Devlet Su İşlerinin muvafakati şarttır.)

Madde üzerinde benden evvel muhtelif arkadaşlar konuştular. 500 litre saniyelik sular üzerinde tesis yapmanın Ziraat Vekâletinin ihtisası haricinde olduğunu ve bunu ziraatçıların yapamıyacağını belirttiler ve su mühendislerinin Ziraat Vekâletine bağlı bir Umum Müdürlük içinde çalıştıkları takdirde su mühendisi ihtiyacının artacağı üzerinde durdular. Saniyede 500 litrelik sulama tesislerinin baraj yapmak olacağını da belirterek bu maddenin tadili ve tayyı teklifinde bulundular. Yüksek malûmunuz olduğu üzere bu madde yeni ihdas edilmiş bir madde değildir. Esasen bu 3203 sayılı Kanuna göre Ziraat Vekâletine verilmiş bir salâhiyettir. Evvelce 3203 sayılı Kanunla alınmış olan yetki şimdi kendi bünyesi içinde kurulmuş toprak suya devrinden başka bir şey değildir. Evvelce tahdide tâbi tutulmadan verilen yetkiyi suiistimal etmemiş ve iyi kullanmış bir vekâlete şimdi bunu tahdidedilmiş şekliyle yetki verdiğ.miz takdirde bundan endişe etmek doğru olmasa gerektir.

Benim kanun anlayışım şudur ki, eğer bu maddenin tayyı teklifi kabul edilirse, Ziraat Vekâleti evvelce 3203 sayılı Kanunla almış olduğu yetkiye dayanarak bu işleri yine kendisi yapabilir. Esasen bu maddenin tayyedilmesinin pratik bir ehemmiyeti de yoktur. Eğer, bu işleri Ziraat Vekâletinin yapması istenmiyorsa, o zaman arkadaşların 3203 sayılı Kanunun tâdil teklifi ile gelmeleri lâzımgelir.

Muhterem arkadaşlarım, gerek evvelce verilen yetkilerin bir tekrarı olmasını ve gerekse tahdide tâbi tutulmadan verilen yetkilerin suiistimal edilmemiş olmasını nazarı itibara alırsak, maddenin aynen kabulü faydalı olacaktır.

Sonra bâzı arkadaşlar bunu şu şekilde tefsir ettiler : Saniyede 500 litreye kadar olanları Ziraat Vekâleti, 500 litreden yukarı olan kısımları da DSİ'leri yapacaktır. İşin aslı böyle değildir. Devlet Su İşleri (0) dan nâmütenahiye kadar su işleri tesislerini yapabilir. Yalnız Ziraat Vekâletine bunlardan 500 litreye kadar olanlarının yapılmasına salâhiyet tanınmaktadır. Yani bu maddenin bu şekilde tedvin edilmesi ile Devlet Su İşlerinin yetkilerinin kısılması mevzuubahis değildir.

Muhterem arkadaşlar; evvelce Ziraat Vekâletince 3203 sayılı Kanunla alınmış yetkiye istinaden Ziraat Vekâleti 25 milyon lira sarfiyle 240 bin dönüm arazinin sulanmasını temin etmiş bulunuyor. Yani evvelce hiçbir tahdide tâbi tutulmadan kendisine verilmiş yetkiyi kullanmış ve çok faydalı tesisler vücuda getirmiştir. Bugün her şeyden evvel su işlerinin halline mecburuz. Devlet Su İşleri, Ziraat Vekâleti, Toprak ve İskân gibi beş on tane teşekkül daha kurulmak yıllarca bu memleketin sulama ve su ihtiyacını ikmal etmemize imkân yoktur. Her iki vekâletin mutabık kalarak bu şekilde getirmiş oldukları kanunun bir an evvel kanunlaşması ve memleketin menfaatine arz edilmesi için bu maddenin Hükümetin teklif ettiği veçhile kabulünü rica ederim.

REİS — Bu madde hakkında 9 arkadaş konuştu. Daha 15 arkadaşımız söz almış bulunuyor. Kifayeti müzakere takriri vardır, arz ediyorum :

Yüksek Reisliğe

2 nci madde üzerinde birçok arkadaşlar kanaatini açıklamış ve vaziyet tavazzuh etmiş bulunmaktadır. Kifayet teklifinin oya arzını saygılarımla rica ederim.

Samsun Mebusu
Nüzhet Ulusoy

Yüksek Riyasete

Müzakere kâfidir. Reye konulmasını arz ve teklif ederim.

Kastamonu Mebusu
Süleyman Çağlar

REİS — Kifayet aleyhinde Şevket Erker.

ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Muhterem arkadaşlarım, Türkiye'nin ziraat ve sulanmasında geniş bir merhale teşkil eden bu kanunun dönüm noktasındayız. Bu dönüm noktasında söylenecek sözler vardır, cevaplanmamış sualler vardır. Sizi temin ederim ki Onuncu Celsedir söz sıramı bekliyorum. Hazırlıklarım var, söyliyeceklerim var. İhtisasım dâhilinde olan

bir şeyi tenvir maksadiyle, vazifemi yapmak maksadiyle müsaadelerinizi meselenin aydınlanması bakımından zaruri görmekteyim.

REİS — Efendim, müzakerenin kifayetini reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir. Muhtelif takrirler var okutuyorum.

Yüksek Riyasete

İkinci maddenin (E) fıkrası üzerinde 5 Celsedir uzun konuşmalar yapılmış ve mütaaddit takrirler verilmiştir.

Konuşmaların kifayetiyle takrirlerin hepsinin encümene havalesini arz ve rica ederim.

Gazianteb
Cevdet San

Yüksek Reisliğe

Şifahen arz ettiğim sebeplerle, müzakere edilmekte olan kanun lâyihasının 2 nci maddesinin (E) fıkrasının tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif eylerim.

Nevşehir Mebusu
Zihni Üner

Şifahen arz ettiğim sebeplerden dolayı 2 nci maddenin (E) fıkrasının aşağıdaki şekilde tadilini arz ve rica ederim.

1 . II . 1960

Gazianteb Mebusu
Süleyman Kuranel

E) İstihracedilmiş sudan sulama suyuna ihtiyaç gösteren sahalardaki sulama ve drenaj kanallarını açmak ve tesislerini yapmak;

Keşif tutarı 500 bin liraya kadar bir sulama suyunu istihracetmek ve tesislerini yapmak;

Bundan büyük işlerde DSİ'nin muvafakatini almak.

Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Ziraat Vekâleti Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Umum Müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri hakkında kanun lâyihasının 2 nci maddesinin (E) bendinin aşağıdaki şekilde tadilen kabulünü arz ve teklif ederim.

E : Sulama ihtiyacı saniyede 500 litreye kadar olan sulama işletmelerini sağlamak, ıslah ve bu suya tekabül eden sulama sahasını tevsi etmek.

(Kuruluşları itibariyle elektrik istihsal olunan sulardan sulama sahalarına tefrik olunacak suyun miktarında ve saniyede 500 litreden fazla olan sulardan sulama sahalarının tevsiinde DSİ nin muvafakati şarttır.)

Yozgad Mebusu
Sefer Eronat

Yüksek Riyasete

Şifahen arz ettiğim sebeplerlen dolayı 2 nci maddenin (E) fıkrasının aşağıdaki şekilde tadilini arz ve rica ederim.

Tamamı ikmal olunmak şartiyle iki yüz elli bin liraya kadar sulama suyu tesislerini yapmak ve işletmelerini sağlamak, iki yüz elli bin liradan yukarı olan işler için DSİ nin muvafakatini almak. Aynı mahiyette evvelce yapılmış tesisleri ikmal, ıslah ve tevsi etmek ve işletmelerini sağlamak.

Sinob Mebusu
Mahmut Pınar

Yüksek Riyasete

Şifahen arz ettiğim sebeplerden dolayı 2 nci maddenin (E) fıkrasının aşağıdaki şekilde tadilini arz ve rica ederim.

İki yüz elli bin liraya kadar sulama suyu tesislerini yapmak ve işletmelerini sağlamak, iki yüz elli bin liradan yukarı olan işler için DSİ nin muvafakatini almak. Aynı mahiyette evvelce yapılmış tesisleri ikmal, ıslah ve tevsi etmek ve işletmelerini sağlamak.

Konya Mebusu
Remzi Birand

Yüksek Reisliğe

Ziraat Vekâleti Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Umum Müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanun lâyihasının (E) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini ve metin içine (Baraj ve elektrik istihsaline mâtuf regülâtör inşası bu hükmün dışındadır) fıkrasının ilâvesini arz ve teklif ederiz.

Bursa Mebusu — Nurullah İhsan Tolon
İzmir Mebusu — Vamık Tayşı

E) Sulama suyu ihtiyacı saniyede 500 litreye kadar olan sulama tesislerini kurmak ve işletmelerini sağlamak, aynı mahiyette evvelce yapılmış tesisleri ikmal, ıslah ve tevsi etmek ve işletilmelerini sağlamak, (Baraj ve elektrik istihsaline mâtuf regülâtör inşası bu hükmün dı-

şındadır. Saniyedeki sarfiyatı 500 litreden fazla olan sular üzerinde yapılacak tesisler için DSİ nin muvafakati şarttır.)

REİS — Ne hakkında söz istiyorsunuz.

BEHZAT BİLGİN (İzmir) — Encümenin mütalâasını arz edeceğim.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. BEHZAT BİLGİN (İzmir) — Efendim, encümen bu takrirlerden Vamık Tayşi arkadaşımızın takririne iştirak durumundadır. Geçen celsede arz ettiğim veçhile biz bu 2 nci maddenin E fıkrasına encümen olarak «sulama ihtiyacı saniyede 500 litreye kadar olan sulama tesislerini kurmak ve işletilmelerini sağlamak, aynı mahiyette evvelce yapılmış tesisleri ikmal, ıslâh ve tevsi etmek işletilmelerini sağlamak» dan sonra «parantez içinde» barajların inşası bu vazife ve salâhiyetlerin dışındadır;» kaydını koymak suretiyle takrir vermiş olan arkadaşların endişe ve tereddütlerini izale etmiş olacağız. Binaenaleyh encümen olarak biz «sağlamak» kelimesinden sonra burada parantezden evvel diğer bir parantez açarak «bu vazife ve salâhiyetleri dışındadır» kaydını (E) fıkrasına ilâve ediyoruz. Bu kaydı ilâve ettikten sonra...

ASIM EREN (Niğde) — Nasıl olur? Her tarafta su istiyorlar. Göletsiz baraj olmaz.

BEHZAT BİLGİN (Devamla) — Müsaade buyurunuz, arz edeceğim.

Bu kaydın ilâvesinden sonra, toprak sulama işlerine münhasır kalacaktır.

1. Şut, Savak ve Avlak su kontrol tesisleri,
2. Küçük su kanal, sifon, menfezler ve su nakil tesisleri,
3. Bent, pirit, kabartma, çevirme,
4. Terfi, yeraltı sularından istifade için kuyulu galeri tesislerinden ibaret münferit şeyler.

Bu suretle mühendis arkadaşların tereddüdü tamamen bertaraf edilmiş olur.

(E) bendinde işaret edildiği gibi 500 litreyi mütecaviz olan sular. Fakat 500 litrelik sulama dâhil, yapılacak işler için DSİ nin muvafakatı şartı ibka edilmiş olacaktır. Binaenaleyh, diğer takrirlere encümen iştirak etmemektedir. Kendi ilâvesiyle maddenin kabulünü arz ederim.

REİS — Şöyle bir durum hasıl olmaktadır;

Yedi tane takrir vardır, bunları encümen kabul etmiyor, eğer diğer arkadaşlar encümenin kabul ettiği takrire iltihak ederlerse mesele basite irca edilmiş olacaktır.

Bu takrirleri veren arkadaşlarımız Cevdet San, Zihni Üner, Süleyman Kuranel, Remzi Birand, Mahmut Pınar, Sefer Eronat arkadaşlarımızdır.

Bu arkadaşlar takrirlerini geri alıyorlar mı? Yoksa ısrar mı ediyorlar? Lûtfen arkadaşlarımız ifade etsinler.

MAHMUT PINAR (Sinob) — Vamık Tayşi'nin takririni bilmiyoruz ki, iltihak edelim.

REİS — Tayşi Beyin takririni tekrar okutuyorum.

(İzmir Mebusu Vamık Tayşi'nin takriri tekrar okundu)

REİS — Şimdi takrir sahibi arkadaşlardan rica ediyorum; takrirlerini geri alıyorlar mı? Veya ısrar ediyorlar mı? Bildirsinler. Geri alan bildirsin, bunda çekinilecek bir şey yok. O halde en aykırı olanından başlıyarak reyinize sunacağım. En aykırı olarak bütün, takrirlerin encümene havalesini tazammun etmektedir. Bundan başlıyarak reyinize arz edeceğim.

(Gazianteb Mebusu Cevdet San'ın takriri tekrar okundu.)

MEHMET KÂMİL BORAN (Mardin) — Bu takrir dolayısiyle Hükümetten bir sual soracağım.

REİS — Muhatap encümendir. Encümen ifade etti.

Bütün takrirlerin encümene havalesini nazarı itibara alanlar... Almıyanlar... Reddedilmiştir.

Ondan sonra sıra itibariyle Zihni Üner'in takriri var okuyoruz.

(Nevşehir Mebusu Zihni Üner'in takriri tekrar okundu.)

REİS — Encümen iştirak etmiyor. Takriri nazarı itibara alanlar lûtfen işaret etsin... Almıyanlar... Takrir nazara alınmamıştır.

(Konya Mebusu Remzi Birand'ın takriri tekrar okundu.)

REİS — Encümen iştirak etmiyor. Takriri reylerinize arz ediyorum. Nazarı itibara alanlar... Almıyanlar... Takrir nazara alınmamıştır.

(Sinob Mebusu Mahmut Pınar'ın takriri tekrar okundu.)

REİS — Encümen iştirak etmiyor. Takriri nazarı itibara alanlar... Almıyanlar... Takrir nazara alınmamıştır.

(Gazianteb Mebusu Süleyman Kuranel'in takriri tekrar okundu.)

REİS — Encümen iştirak etmiyor. Takriri nazarı itibara alanlar... Almıyanlar... Takrir nazara alınmamıştır.

(Yozgad Mebusu Sefer Eronat'ın takriri tekrar okundu.)

REİS — Encümen iştirak etmiyor. Takriri nazarı itibara alanlar... Almıyanlar... Takrir nazara alınmamıştır.

(İzmir Mebusu Vamık Taysı ve Bursa Mebusu Nurullah İhsan Tolon'un takriri tekrar okundu.)

REİS — Encümen iştirak ediyor mu?

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. BEHZAT BİLGİN (İzmir) — İştirak ediyoruz efendim.

REİS — Encümen iştirak ediyor. Takriri reylerinize arz ediyorum... Kabul edenler... Etmiyenler... Takrir nazarı dikkate alınmıştır.

O halde maddeyi yeni şekliyle okutup reylerinize arz edeceğiz.

MADDE 2. — Ziraat Vekâleti Toprak Muhafaza ve Zirai Sulama İşleri Umum Müdürlüğünün vazife ve salâhiyetleri şunlardır :

a) Ziraate elverişli topraklarda erozyonu durdurmak, sel sularının zararlarını önlemek, suyu toprakta muhafaza etmek ve toprak verimliliğinin devamlılığını sağlamak maksadiyle lüzumlu tedbirleri almak,

b) Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya hususi mülkiyetindeki yabani zeytinlik, harnupluk, sakızlık, fundalık, makilik, tabiî mera ve benzerleri sahaları en elverişli şekilde ıslah, imar ve ihya etmek,

c) Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya hususi mülkiyetindeki taşlık, asitli, alkali veya turbiyer toprakları ve kurutulmuş sahaları ziraate elverişli hale getirmek,

d) Devletçe ikmal edilmiş sulama tesislerinden alınan veya her ne suretle olursa olsun ziraat sahalarında bulunan suyun ziraatte kullanılması ile ilgili arazi tesviyesi, tarla başı kanalları, tarla içi sulama ve drenaj tesisleri gibi zirai sulama hizmetlerini ve bu mevzuda gerekli diğer işleri yapmak,

e) Sulama suyu ihtiyacı saniyede 500 litreye kadar olan sulama tesislerini kurmak ve işletilmelerini sağlamak, aynı mahiyette evvelce yapılmış tesisleri ikmâl, ıslah ve tevsi etmek ve işletilmelerini sağlamak, (Baraj ve elektrik istihsaline mâtuf regülâtör inşası bu hükmün dışındadır. Saniyedeki sarfiyatı 500 litreden fazla olan sular üzerinde yapılacak tesisler için DSİ nin muvafakati şarttır.)

f) Toprakların verimlilik, sulama, drenaj, açma, ıslah, arazi tevhidi ve kullanılabilme kabiliyetleri bakımından her türlü etüd ve toprak tahlilleri ile sınıflandırılmasını ve toprak haritalarını yapmak,

g) (f) bendindeki maksatlar için memlekette yapılacak arazi sınıflandırılmasına ve toprak etüdlerine esas olacak usul ve standartları tesbit etmek,

h) Toprak ve toprak verimliliğinin muhafazası, arazi ıslahı ve zirai sulama ile alâkalı her türlü deneme ve araştırmalar yapmak; öğretim, eğitim ve teknik yardımda bulunmak ve örnek mahiyette çalışmalar yapmak,

i) Zirai sulama, toprak muhafaza ve arazi ıslahı gibi faaliyetlerde icabı halinde birlikler, ortaklıklar, mütedavil sermayeli ve gerekirse hükmi şahsiyeti haiz işletmeler kurmak veya mütedavil sermayeli işletmelerini bu işlerle meşgul birliklere, şirketlere veya işletmelere ortak etmek, yahut bunlarla ve mütaahhitlerle her türlü anlaşmaları yapmak,

j) Ziraat Vekâletinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyetince kabul edilecek yerlerde, toprak muhafaza ve zirai sulama tekniğinin zaruri kıldığı hallere munhasır kalmak şartiyle nizamnamesi gereğince arazi tevhidini sağlamak,

k) TOPRAKSU'nun vazifelerine dair işlerin yürütülmesi ve geliştirilmesi için lüzumlu müessese ve lâboratuvarlar kurmak, garaj ve atelye, ambar ve depolar, idare binaları ve lojman gibi tesisleri yaptırmak ve bunların teçhiz ve bakımlarını temin etmek,

l) TOPRAKSU'nun çalışma mevzularına giren işlerin yapılmasında lüzumlu her türlü madde, malzeme, makina, ekipman ve taşıtları temin etmek; makina ve ekipmanları icabında ücret mukabilinde çalıştırmak veya kiraya vermek.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Memlekette toprak muhafaza ve zirai sulama maksadiyle yapılacak her türlü toprak etüdleri ve toprak haritaları, tesbit edi-

len esaslara ve bunların icap ve neticelerine uygunluk bakımından, TOPRAKSU tarafından tetkik, murakabe ve tastik edilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

Bölüm : II.

Teşkilât

MADDE 4. — TOPRAKSU bir umum müdürün idaresi altında merkez teşkilâtı ile merkez dışında bölge müdürlüklerinden, deneme ve araştırma müesseseleriyle toprak lâboratuvarlarından ve icabında kurulacak işletmelerden teşekkül eder.

REİS — Madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 5. — TOPRAKSU'nun merkez teşkilât:

Umum müdür muavinlikleriyle şube müdürlüklerinden, müşavirliklerden, İşletmeler hesap işleri müdürlüklerinden ve fen heyetinden teşekkül eder.

REİS — Madde hakkında söz istiyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Madde kabul edilmiştir.

MADDE 6. — TOPRAKSU'nun taşra teşkilâtı :

a) Bölge müdürlükleri ile bunlara bağlı lüzumu kadar sulama, arazi ıslahı toprak muhafaza ve arazi sınıflandırma ekiplerinden,

b) Deneme, araştırma, sulama ve ıslah müesseseleriyle lâboratuvarlardan ve bunların gerektirdiği daimî veya muvakkat işletmelerden ibarettir.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Umum müdür Ziraat Vekilinin inhası üzerine müştereken kararname ile tâyin edilir.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Bölge aded, hudut ve merkezleriyle ekiplerin nevi, aded, hudut ve merkezleri umum müdürlüğün teklifi ve Ziraat Vekilinin tasvibi ile tesbit ve tâyin edilir.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 9. — 3556 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin Ziraat Vekâleti kısmına, bu kanuna bağlı (1) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiş ve aynı kısımdan yine bu kanuna bağlı (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar çıkarılmıştır.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi cetveliyle beraber reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bölüm : III.

Mütedavil sermayeye ait hükümler

MADDE 10. — Mütedavil sermayeli işletmelerin sermayeleri Ziraat Vekâleti bütçesine konulacak tahsisatla karşılanır. Hükmi şahsiyeti haiz mütedavil sermayeli işletmelere ıslah maksadiyle temlik edilen Hazine malı arazinin takdir edilecek kıymetleri sermayeye mahsubedilir. Bu arazi, ıslahı mütaakıp Hazineye iade edilir ve yeni kıymetleri üzerinden takdir edilecek bedelleri işletmenin sermayesinden düşülür. Yeni bedellerin tesbiti esasları Maliye, Ziraat ve İmar ve İskân vekâletleri tarafından müştereken tâyin olunur. Islahı tamamlanmış arazinin, İcra Vekilleri Heyeti kararıyle, bu hükümden istisnası ve TOPRAKSU tarafından satılması caizdir.

Mütedavil sermayeli işletmelerin diğer sermaye kaynakları şunlardır :

a) Gayrimenkul satışlarından elde edilecek sâfi kârlar,

b) Bedel karşılığında ifa edilen hizmetlerden elde edilecek sâfi kazançlar, (Toprak, su ve gübre tahlilleri, toprak etüdleri, arazinin sulamaya hazırlanmasiyle ilgili hizmetler, arazi ıslahı ve toprak muhafazası işleri v. s.)

c) Birlikler ve ortaklıklardan elde edilecek bedeller ve hisseler,

d) Her türlü kira bedelleriyle menkul satışlarından elde edilecek kazançlar,

e) Teberrular ve diğer çeşitli gelirler.

Hükmi şahsiyeti haiz bulunmıyan beher işletmeye tahsis edilecek sermayenin âzami haddi beş milyon liradır.

REİS — Söz istiyen yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Mütedavil sermaye ancak aşağıda yazılı hususlara sarf edilebilir :

a) İşletmelerin umumi masraflarına,

b) İşletmeler için lüzumlu her türlü makina, taşıt, malzeme, ekipman ve bütün menkul malların satınalma masraflarına,

c) Kira ile tutma, nakliye, sigorta, tamir ve benzeri masraflarına,

d) Mütehassıs, işçi ve geçici hizmetli personelin ücretlerine,

e) 14 ncü maddede mütedavil sermaye bütçesinden yapılacağı yazılı olan masraflara,

f) İşletme hizmetleri için 24 ncü maddeye göre verilecek fazla mesai ücretlerine.

REİS — Encümen buyurun.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. BEHZAT BİLGİN (İzmir) — Efendim maddenin (F) fıkrasında bir tabı hatası olmuştur. Tashihini rica ederim.

(İşletme hizmetleri için 24 ncü maddeye göre) denmiştir. Bu, (İşletme hizmetleri için 23 ncü maddeye göre) olacaktır. Yani 24, 23 olarak tashih edilecektir.

REİS — Maddenin (F) fıkrasındaki 24 ncü madde kaydının 23 olarak tashihi şekliyle maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 12. — Mütedavil sermayeli işletmelerin muamele ve harcamaları 1050 sayılı Muhasebei Umumiye ve 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir. Bu işler Maliye ve Ziraat Vekâletlerince müştereken tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek esaslar dairesinde yürütülür.

Hükmi şahsiyeti haiz mütedavil sermayeli işletmeleri temsil edecek makam ve memurları Ziraat Vekili tâyin ve lüzumu halinde tebdil eder.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?... Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Mütedavil sermaye ile tedvir edilen muamelelerden mütevellit irat ve masrafların bilânçosu, evrakı sarfiyeleriyle birlikte, her takvim yılının hitamından itibaren 6 ay zarfında Divanı Muhasebat Reisliğine ve bir sureti Maliye Vekâletine gönderilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?... Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 14. — İşletmelerin memur ve daimî hizmetlilerinin kadroları Umum Müdürlüğün memur ve daimî hizmetlileri kadrolarından temin edilir.

Kendilerine ek görev olarak mütedavil sermaye memurluğu verilen Ziraat Vekâleti memur ve hizmetlilerine ek görev karşılığı olarak mütedavil sermaye bütçesinden ayda 100 liradan 300 liraya kadar ücret verilebilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen?... Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

Bölüm : IV.

Çeşitli hükümler

MADDE 15. — Ziraat Vekâtinin bu kanunun 2 nci maddesinin (e) bendinde yazılı faaliyetleri, 6200 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (l) bendi hükümlerine tâbi değildir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen? Yok. Maddeyi reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 16. — Toprak ve su tarafından ele alınan yandere havzaları ıslahında Orman Umum Müdürlüğü ve DSİ. ni alâkalândıran hizmetler bu umum müdürlükler tarafından yerine getirilir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen? Buyurun encümen.

BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ BEHZAT BİLGİN (İzmir) — Toprak - Su olacak aradaki (ve) kalkacak efendim.

REİS — Maddeyi bu tashihli şekliyle, yani (ve) kaldırılmak suretiyle reylerinize arz ediyorum : Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 17. — Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya hususi mülkiyetinde bulunan yabani zeytinlikler, harnupluklar, , sakızlıklar ve benzerleriyle halihazır durumunda kültüre elverişli bulunmıyan ıslaha muhtaç sair araziden TOPRAKSU hizmet ve faaliyet-

leri için lüzum görülen yerler Hazinece Ziraat Vekâletine tahsis veya mütedavil sermayeli ve hükmi şahsiyeti haiz TOPRAKSU işletmelerine 10 ncu madde hükümleri dairesinde temlik edilir.

3573 sayılı Kanun hükümlerine tâbi sakızlık, yabani zeytinlik ve harnuplukların tevzie tahsisinden evvel TOPRAKSU'dan muvafakat alınması şarttır. Bu muvafakat bâzı şartların tahakkukuna bağlanmışsa, şartların nelerden ibaret olduğu muvafakatta gösterilir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen Şevki Erker buyurun.

ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Efendim, burada evvelâ, usul hakkında mâruzatta bulunacağım. Hükümetin, bir 17 numaralı teklifi var. Encümen bunu nazarı itibara almadığı için atlanmış bulunuyor. Ben, Hükümetin teklif etmiş olduğu bu 17 nci maddenin lüzum ve zaruretine kaaniim. Ve bu maddenin evvelâ müzakere edilmesini arz ve teklif ediyorum. Bütçe Encümeninin bu maddeyi hazfetmesini yerinde görmüyorum. Eğer bu hususta, müzakere için söz verilirse, mâruzatta bulunayım.

REİS — Şimdi geçen madde hakkında.

ŞEVKİ ERKER (Erzurum) — Atlanan madde hakkında.

BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATA MUHARRİRİ BEHZAT BİLGİN (İzmir) — Efendim, arkadaşımız 18 nci maddeden evvel yani Hükümetin maddeleri sırasiyle encümen tarafından kabul edilmemiş olan 17 nci maddenin müzakeresini istiyor. O madde şudur : (Ziraat Vekâletinin TOPRAKSU'ya mütaallik aşağıda yazılı muameleleri Muhasebei Umumiye Kanununun 83 ve 135 nci maddeleri ve 2490 sayılı Artırma, eksiltme ve ihale Kanunu hükümlerine tâbi değildir. Bu işler Maliye ve Ziraat vekâletlerince müştereken tanzim ve İcra Vekilleri Heyetince tasdik edilecek esaslar dairesinde yürütülür.) Bütçe Encümeni bu maddeye iştirak etmemiştir. Çünkü bu gibi yeni kurulan müesseselerde Muhasebei Umumiye Kanununun temin ettiği murakabeden kaçınma neticesi verecek olan bu gibi hükümler son zamanlarda kesretle gelmektedir. Biz bunların mahzurlu olduğuna Bütçe Encümeni olarak kaaniiz. Muhasebeyi Umumiye Kanununun 83 ve 135 nci maddelerine tâbi olmamak, yahut Artırma eksiltme Kanunu hükümlerine tâbi olmamak gibi sebepler encümenimizce kabul edilmemiştir. Tensibedilen maddede ne suretle hareket edilmesi gerektiği tesbit edilmiştir. Binaenaleyh arkadaşımızın 17 nci maddenin kanun metnine ithali hususundaki teklifini Bütçe Encümenimiz kabul etmemektedir.

REİS — Şevki Bey, tadil teklifinizi ikinci müzakerede verebilirsiniz, şimdi oylamada bulunuyoruz.

17 nci maddeyi kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 18. — Zirai sulama, arazi ıslahı, toprak muhafazası ve tevhidi arazi maksatlariyle lüzumlu gördüğü gayrimenkulleri satınalma, mübadele, istimlâk veya kiralama suretiyle tedarike Ziraat Vekâleti salâhiyetlidir.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 19. — 2 nci maddenin (a), (b), (c), ve (j) bentlerinde yazılı maksatlar için her ne şekilde olursa olsun Ziraat Vekâletine tahsis edilen yahut Hazine veya hükmi şahsiyeti haiz mütedavil sermayeli işletmelerin mülkiyetine geçen gayrimenkullerin bu maksatların tahakkukundan sonra icabı hale göre usulü dairesinde şartlı veya şartsız olarak satılması, mübadele edilmesi, kiraya verilmesi veya üzerinde mütedavil sermayeli muvakkat işletmeler kurulması caizdir. (10 ncu madde hükümleri mahfuzdur.)

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler.... Kabul edilmiştir.

MADDE 20. — Arazi ıslahı, zirai sulama ve toprak muhafazası maksadiyle Ziraat Vekâleti tarafından hakiki ve hükmi şahıslara ait arazi üzerinde TOPRAKSU'nun teknik rehberliği ile arazi sahiplerine aldırılması mümkün ve zaruri görülen tedbirleri müddeti içinde alakâlıların alması mecburidir. Bu tedbirlerin alınmaması halinde Ziraat Vekâleti tarafından alâkalılara tebligat yapılarak münasip ve katî bir mehil verilir. Mehil içinde de tedbirler alınmadığı takdirde gerekli işler TOPRAKSU tarafından yapılarak masrafı alâkalılardan

Âmme alacaklarının tahsil usulü hakkındaki 6183 sayılı Kanun gereğince tahsil edilir.

Sahipli arazi üzerinde alâkalılar tarafından, Ziraat Vekâletinin teknik rehberliği ile dahi, alınması mümkün olmıyan tedbirlerin icapları TOPRAKSU tarafından yerine getirilir ve tahakkuk eden masrafın % 10 una kadarı alâkalısından defaten alınarak bakiye borç 15 yılda 15 müsavi taksitle tahsil edilir. ,

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 21. — TOPRAKSU'nun direktif ve nezareti altında veya 20 nci maddenin son fıkrası hükmüne göre toprak muhafazasına, arazi ıslahına, arazi tevhidine ve zirai sulamaya mütaallik tedbirleri alacak şahıs ve teşekküllere Ziraat Vekâletinin izni ile Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası gerekli kredileri verir.

Bu krediler için Ziraat Vekâleti bütçesine her yıl 20 milyon liraya kadar Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası sermayesine mahsuben ayrıca tahsisat konulur.

Bu kredilerin miktarı, faiz nispeti, müddeti ve diğer şartları Ziraat Vekâleti ve Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası tarafından müştereken tâyin edilir.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 22. — Bu kanunun 2 nci maddesi (e) bendi gereğince TOPRAKSU tarafından düzenlenen sulardan ilgililer Ziraat Vekâletince tesbit edilecek bir ücret mukabilinde faydalanırlar. Bu sular üzerindeki müktesep haklar mahfuzdur.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 23. — TOPRAKSU işlerinde normal mesai gün ve saatleri dışında bilfiil arazide çalıştırılan memur ve hizmetlilere, Ziraat Vekâletince tesbit edilecek esaslar dâhilinde, her fazla mesai saati için aylık veya ücretlerinin bir saate isabet eden miktarı fazla mesai ücreti olarak verilir. Bu sarfiyatın umumi muvazeneye dâhil memur ve hizmetlilerle teknik elemanlara taallûk eden kısmı her yıl bütçesinin TOPRAKSU umumi masraflarından karşılanır.

REİS — Söz istiyen? Yok. Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmiyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 24. — Ziraat Vekâleti Topraksu Umum Müdürlüğü ve işletmelerinin memurları ve çeşitli hizmetleriyle bunların aile efradı, memur meskenlerinde, memur meskenleri hakkında uygulanmakta olan esaslar dairesinde barındırılabilirler.

Şehir ve kasabalar dışında geceli gündüzlü bulunmaları işleri icabı olan memurlarla, çeşitli hizmetliler, sürekli işçiler ve bunların aile fertlerine Umum Müdürün teklifi ve Ziraat Vekilinin muvafakatiyle bu meskenlerde parasız olarak ikamet ruhsatı verilebilir.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 25. — Umum Müdürlüğün kuruluşunda ve işletmelerindeki kıymet muhafızları ile veznedar ve yardımcılarına aylık maaş tutarlarının % 15 - 25 ine kadar aylık kasa tazminatı verilebilir.

BÜTÇE ENCÜMENİ M. M. BEHZAT BİLGİN (İzmir) — Efendim, maddede (aylık maaş) kaydı vardır. Bu, «aylık veya maaş» olacaktır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi aylık kelimesinden sonra veya ilâvesiyle reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 26. — Topraksu işletmelerinin bütün malları ve kıymetleri Devlet malı hükmündedir. Bu mallar ve kıymetler aleyhine suç işliyenler Devlet malları aleyhine suç işliyenler gibi ceza görürler.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 27. — Bu kanunun gerekli hükümlerinin tatbik şekilleri nizamname ile tâyin ve tesbit olunur. Bu nizamname işbu kanunun meriyet tarihinden itibaren âzami iki sene içinde tatbik mevkiine vaz'olunur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı?

Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 28. — 4 Haziran 1937 tarihli ve 3203 sayılı Ziraat Vekâleti vazife ve teşkilât Kanununun 6 ve 7 nci maddelerinin bu kanuna aykırı hükümleri kaldırılmıştır.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 1. — İlişik 3 sayılı cetvelde yazılı kadrolar 1960 malî yılı içinde kullanılamaz.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE 2. — Bu kanuna bağlı 4 sayılı cetvelde yazılı müesseseler Topraksu'ya bağlanmıştır.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 29. — Bu kanun 28 Şubat 1960 tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

MADDE 30. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler.. Etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi tamamlanmıştır.

3. — İzmir Mebusu Necdet İncekara'nın, 1580 sayılı Belediye Kanununa bir madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Dahiliye Encümeni mazbatası (2/308)

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz istiyen var mı?

MEHMET HAZER (Kars) — Ben daha evvel söz istemiştim.

REİS — Mamafih, alâkalı vekil bulunmadığından bizzarur gelecek İnikada bırakıyorum. Sizin de söz hakkınız mahfuzdur.

Vakit gecikmiş olduğundan, 15 Şubat 1960 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikadı kapatıyorum.

Kapanma saati : 17,40

B — TAHRİRÎ SUALLER VE CEVAPLARI

1. — Sivas Mebusu Süleyman Özsever'in, 1957 - 1959 yıllarında siyasi ve kültürel maksatlar dışında kaç kişiye döviz verildiğine dair sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın tahrirî cevabı (7/718)

14 Nisan 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Maliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına tavassutlarını saygılarımla rica ederim.

Sivas Milletvekili
Süleyman Özsever

1957 yılı bidayetinden 1959 Şubat ayı gayesine kadar siyasi ve kültürel maksatlar dışında ticaret, seyahat ve hastalık sebepleriyle kadın ve erkek kaç kişiye döviz müsaadesi verilmiş ve bu dövizin siyasi ve kültürel münasebetler maksadiyle yabancı memleketlere gidenlere verilen döviz miktarına nispeti ve miktarı nedir?

T. C.
Maliye Vekâleti — 11 Şubat 1960
Hazine Umum Müdürlüğü
Kambiyo Kontrolu Dairesi
Kambiyo Mütehassıslığı
Sayı : 593401/5789

T. B. M. Meclisi Riyaseti Yüksek Makamına

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü ifadesiyle alınan 9 . XII . 1959 tarih ve 7-718/3008/12432 sayılı tezkereleri cevabıdır :

Bu tezkerelerine merbut, Sivas Mebusu Süleyman Özsever tarafından 1957 - 1959 yıllarında siyasi ve kültürel maksatlar dışında kaç kişiye döviz verildiği ve verilen dövizlerin siyasi

ve kültürel münasebetler maksadı ile yabancı memleketlere gidenlere verilen döviz miktarına nispeti mevzuunda verilen tahrirî sual takriri üzerine Vekâletimizce ihzar edilen liste leffen takdim kılınmıştır.

Ancak, bu gibi döviz hesapları Vekâletimizce kıymet üzerinden tutulmakta olduğundan ilişik cetvelde 1957 - 1958 ve 1959 (İlk iki aylık) senelerinde resmî vazife, tahsil, bilgi, görgü ve ihtısasını artırmak (4489 sayılı Kanun) bilimsel incelemelerde bulunma (4936 sayılı Kanun) kongre ve konferanslara iştirak gibi makstalarla ve sıhhi, ticari, hac ve sair umumi sebeplerle yapılan bilcümle seyahatler için tahsis edilen döviz miktarları ile bunlardan resmî ve kültürel seyahatlerle ticari, sıhhi ve sair sebeplerle yapılan seyahatlere isabet eden miktarları ve bunların yüzde nispetleri tebarüz ettirilmiştir.

Vekâletimizde seyahat edenlerin cinsiyetleri üzerinden hesaplar tutulmamakta olduğundan; kadın, erkek kaç kişiye seyahat dövizi verildiği ancak kambiyo mercilerindeki on binlerce dosyanın teker teker elden geçirilmesi ile mümkün olabileceğinden bu malûmatın istihracı çok uzun zamana vabeste bulunmaktadır.

Bununla beraber İstatistik Umum Müdürlüğünce neşredilmekte olan aylık istatistik bülteninin 61 numaralı sayısının 146 ncı sayfasında dış memleketlere giden vatandaşların seyahat sebeplerine göre ayrılmış tablosunun mütalâasından kaç kişinin ne sebeple seyahat ettiği kolayca anlaşılabilir.

Keyfiyeti derin saygılarımla arz ederim.

Maliye Vekili
H. Polatkan

	1957 senesi		1958 senesi		1959 senesi	
	Miktarı $ olarak	Yüzde nispeti	Miktarı $ olarak	Yüzde nispeti	Miktarı $ olarak	Yüzde nispeti
1. — Resmî vazife, tahsil, 4489 ve 4936 sayılı kanunlar çerçevesinde bilgi, görgü ve ihtısasını artırma, sıhhi, ticari, umumi sebeplerle yapılan seyahatlerle hac gibi maksatla icra edilen, bütün seyahatler için tahsis edilen döviz miktarı	12 293 000		10 789 000		1 432 000	
2. — Resmî ve kültürel seyahatler : (Resmî vazife, tahsil 4489, 4936 sayılı kanunlar çerçevesinde bilgi, görgü ve ihtısasını artırmak için harice yapılan seyahatleri şümulüne almakta ve bu seyahatler için tahsis edien döviz miktarı 1 nci maddede zikredilen rakama dâhil bulunmaktadır.)	7 343 000	% 60	7 663 000	% 71	1 080 000	% 75
3. — Ticari, sıhhi ve umumi sebeplerle yapılan seyahatler : (Ticari, sıhhi, hac ve umumi sebeplerle yapılan seyahatleri şümulüne almakta ve yukarda 1 nci maddede zikredilen rakama dâhil bulunmaktadır.)	4 950 000	% 40	3 126 000	% 29	352 000	% 25

2. — Kars Mebusu İbrahim Us'un, Erzurum, Ağrı, Kars, Erzincan ve Artvin vilâyetlerinin karayolları, köy yolları ve içme suları için 1950 yılından 1959 yılına kadar verilen para miktarına dair sualine Nafıa Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/729)

4 . XII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Nafıa Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Kars Milletvekili
İbrahim Us

1950 den 1959 a kadar her yıl ayrı ayrı gösterilmek üzere zirai 9 ncu bölgeyi teşkil eden Erzurum, Ağrı, Kars, Erzincan ve Artvin vilâyetlerinin karayolları, köy yolları ve içme sularına verilen para miktarlarının bildirilmesi.

T. C.
Hususi Kalem
Nafıa Vekâleti 9 . 11 . 1960
Sayı : 181

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine,
Ankara.

11 . XII . 1959 gün ve 7-729-3966-17285 sayılı yazıları karşılığıdır :

Kars Mebusu İbrahim Us'un, Erzurum, Ağrı, Kars, Erzincan, Artvin vilâyetlerine 1950 yılından 1959 yılına kadar karayolları, il ve köy yolları ile köylerde halkın yapacağı içme su işlerine ayrılan tahsisatlara dair tahrirî sual takririne hazırlanan listelerin ilişik olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Nafıa Vekili
T. İleri

Seneler	İl ve köy yolları için vilâyetlere yapılan yardım Lira	Karayollarınca Devlet yolları ve Devlet köprüleri ile il yolları ve il köprülerine harcanan Lira
	AĞRI VİLÂYETİ	
1950	45 000	578 000
1951	70 000	536 274
1952	370 300	1 081 457
1953	300 000	1 246 800
1954	220 000	744 800
1955	270 000	518 232
1956	280 000	1 229 496
1957	413 329	1 082 171
1958	270 029	1 663 745
1959	338 570	(*) 1 153 000
Yekûn	2 577 228	9 833 975
	ARTVİN VİLÂYETİ	
1950	90 000	534 482
1951	85 000	1 103 601
1952	708 700	1 513 360
1953	900 000	600 471
1954	600 000	2 922 046
1955	870 000	1 309 872
1956	735 000	3 365 460
1957	1 019 630	2 569 131
1958	601 158	3 879 629
1959	522 331	(*) 7 056 000
Yekûn	6 131 819	24 854 052

(*) Tahsisat

Seneler	İl ve köy yolları için vilâyetlere yapılan yardım Lira	Karayollarınca Devlet yolları ve Devlet köprüleri ile il yolları ve il köprülerine harcanan Lira
	ERZİNCAN VİLÂYETİ	
1950	90 000	468 327
1951	115 000	1 120 000
1952	379 748	402 000
1953	600 000	1 012 400
1954	400 000	2 375 945
1955	500 000	3 858 552
1956	650 180	1 695 404
1957	537 092	1 571 550
1958	317 376	8 100 637
1959	355 406	(*) 5 911 009
Yekûn	3 944 802	26 515 824
	ERZURUM VİLÂYETİ	
1950	130 000	499 900
1951	200 000	652 097
1952	987 550	2 261 669
1953	1 150 000	1 281 292
1954	700 000	3 582 568
1955	800 000	4 410 035
1956	800 000	2 722 669
1957	1 064 339	5 801 082
1958	628 455	8 430 715
1959	508 491	(*) 9 905 000
Yekûn	6 968 835	39 547 027
	KARS VİLÂYETİ	
1950	60 000	511 000
1951	230 000	548 120
1952	1 050 250	536 534
1953	600 000	645 530
1954	460 000	1 169 710
1955	600 000	1 148 400
1956	350 000	1 564 331
1957	469 394	2 830 709
1958	275 129	5 170 193
1959	309 677	(*) 4 231 000
Yekûn	4 404 450	18 355 527

(*) Tahsisat

1950 - 1959 yıllarında Erzurum, Ağrı, Kars, Erzincan, Artvin vilâyetlerine yapılan köy içme su tahsisi cetveli T. L.

Vilâyeti	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	Yekûn
Erzurum	43.000	200.000	525.000	500.000	500.000	400.000	402.173,07	496.166	350.000	724.370	4.140.709,07
Ağrı	13.000	25.000	130.000	275.000	195.000	150.000	200.000	321.480	174.096	476.120	1.959.696
Kars	20.000	80.000	284.000	350.000	254.560	200.000	375.000	546.989	329.236	887.768	3.327.553
Erzincan	20.000	50.000	200.000	275.000	225.000	170.000	200.000	264.104	100.000	326.375	1.830.479
Artvin	15.000	35.000	145.000	170.000	150.000	170.000	240.000	362.482	233.122	495.552	2.016.156

3. — Maraş Mebusu Hasan Fehmi Evliye'nin, Kilis Orman Başmüdürlüğüne bağlı vatandaşların zaman zaman Maraş D. P. emrinde kullanıldığının doğru olup olmadığına dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahrirî cevabı (7/731)

5 . XII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Ziraat Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyrulmasını saygı ile rica ederim.

Maraş Milletvekili
Hasan Fehmi Evliya

1. Kilis Orman Başmüdürlüğüne bağlı Devlet vesaitlerinin zaman zaman Maraş Demokrat Parti emrine siyasi maksatlarla kullanmak üzere verildiğinden Vekâletiniz haberdar mıdır?

2. Yakında Niğde ile Ulukışla arasında olan ve Maraş D. P. Başkanının ölümü ile neticelenen kazada kullanılan vasıta da Kilis Orman Başmüdürlüğüne mi aittir?

3. Eğer bu kazada hasara uğrıyan araba Kilis Orman Başmüdürlüğüne ait ise mesulleri hakkında kanuni bir takibat yapılması düşünülmekte midir?

T. C.
Ziraat Vekâleti 12 . II . 1960
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı : 554

Özü : Maraş Mebusu Hasan Fehmi Evliya'nın yazılı sorusu hakkında.

T. B. M. Meclisi Reisliği Yüksek Makamına

11 . XII . 1959 gün ve Umumi Kâtiplik, Kanunlar Müdürlüğü 7/731 - 3973/1711 sayılı yazı K.

Maraş Mebusu Sayın Hasan Fehmi Evliya'nın Vekâletimizce cevaplandırılmasını istediği tahrirî sual takririne verilen cevapların ilişikte takdim kılındığını saygılarımla arz ederim.

Ziraat Vekili
N. Ökmen

Maraş Mebusu Hasan Fehmi Evliya'nın 5 . XII . 1959 gün, 3973 sayı ve Yüksek Riyaset Makamı vasıtasiyle :

1. Kilis Orman Başmüdürlüğüne bağlı Devlet vesaitlerinin zaman zaman Maraş Demokrat Parti emrine siyasi maksatlarla kullanılmak üzere verildğinden Vekâletiniz haberdar mıdır

2. Yakında Niğde ile Ulukışla arasında olan ve Maraş D. P. Başkanının ölümü ile neticelenen kazada kullanılan vasıta da Kilis Orman Başmüdürlüğüne mi aittir?

3. Eğer bu kazada hasara uğrıyan araba Kilis Orman Başmüdürlüğüne ait ise mesulleri hakkında kanuni bir takibat yapılması düşünülmekte midir?

Şeklindeki tahrirî sual takririne verilen cevaplar aşağıda arz edilmiştir:

1. Kazayı mütaakıp Vekâletimiz tarafından hâdise ile derhal ve ciddî bir şekilde meşgul olunmuş ve mahallen lüzumlu tetkikat yaptırılmıştır.

Kilis Orman Başmüdürlüğüne ait vasıtalar siyasi maksatlarla Demokrat Parti Maraş Teşkilâtı emrine verilmemiştir. Ve esasen prensibolarak gerek siyasi, gerekse sair maksatlarla hiçbir parti teşkilâtı emrine vasıta tahsis edilmemektedir.

2. Niğde - Ulukışla arasında vukuagelen müessif kazada kullanılan vasıta, yedek parça ve malzeme almak üzere mahallî teşkilâtça ve berayi vazife Ankara'ya gönderilen Kilis Orman Başmüdürlüğüne ait vasıtalardan biridir. Vasıtayı kullanan ve Maraşlı olan şoför avdeti sırasında sırf hemşehrilik gayretiyle hemşehrileri bulunan Maraş Demokrat Parti Başkanı ile arkadaşlarını vasıtasına bindirmiş bulunduğu anlaşılmıştır.

3. Hasara uğrıyan vasıta üzerinde ve kaza mahallinde yapılan ilk tahkikatta şoförün bir hatası olmaksızın kazanın vukuageldiği trafikçe tesbit edilmiştir. Ancak resmî vazifeli olmıyan şahısları vasıtasına bindirmiş olması sebebiyle, şoför hakkında takibat yapılması keyfiyeti Kilis Orman Başmüdürlüğüne bildirilmiş bulunmaktadır.

4. — Sivas Mebusu Halim Ateşalp'in, Sivas'ta Tecer ırmağı üzerindeki köprünün yeniden inşasına ne zaman başlanacağına dair sualine Nafıa Vekili Tevfik İleri'nin tahrirî cevabı (7/760)

16 . XII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Nafıa Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Sivas Milletvekili
Halim Ateşalp

Sivas'ın Ulaş nahiyesine bağlı Bostankaya istasyon yolu istikametinde Tecer ırmağı üzerine yapılmış olup sel götürmüş bulunan köprünün etüd ve projeleri, katî ve muvakkat teslim ve tesellüm muameleleri kimler tarafından yapılmıştır. Müsebbipleri haklarında şimdiye kadar ne gibi takibat yapılmıştır. Bu köprünün yeniden inşasına ne zaman başlanacaktır?

T. C.
Nafıa Vekâleti 9.II.1960
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı - 182

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

23 . XII . 1959 gün ve 7-760/4064-17636 sayılı yazılarına karşılıktır :

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın Sivas'ta Tecer ırmağı üzerindeki yıkılan köprü ile ilgili 16 . XII . 1959 tarihli yazılı sual takririnin cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Nafıa Vekili
T. İleri

Sivas Mebusu Halim Ateşalp'ın Sivas'ta Tecer ırmağı üzerindeki yıkılan köprü ile ilgili 16 . XII . 1959 tarihli yazılı sual takriri aşağıda cevaplandırılmıştır.

Sivas vilâyeti, Ulaş nahiyesinde ve Tecer ırmağı üzerindeki Bostankaya köprüsü; köylüler tarafından 1950 yılında ihzaratına başlanıp, 1952 yılında imece suretiyle tamamlanan, yaya ve arabalar için yapılmış basit geçit köprüsüdür. Vilâyetçe, bu köprünün çimento ve kereste bedelleri için 1950 yılında 750 ve 1952 yılında 675.50 lira olmak üzere ceman 1 425.50 lira nakdi yardımda bulunulmuştur. Köprü 1957 yılında yağan şiddetli yağmurlar sonunda husule gelen sel sebebiyle yıkılmıştır.

Yukarda izah edilen tarzda inşa edilen mezkûr köprüde, etüd ve proje ile muvakkat ve katî kabul yapmak, yıkılması üzerine de mesul aramak, bahis konusu değildir.

Vilâyetçe yeniden yapılması için lüzumlu keşifi hazırlanmış bulunan köprünün, 1960 yılında bütçe imkânları nispetinde ele alınmasına çalışılacaktır.

5. — Ankara Mebusu Mustafa Yeşil'in, bâzı orman işletmelerinden kimlerin ne kadar gayrimamul kereste aldığına ve bunun için kaç lira ödendiğine dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahrirî cevabı (7/763)

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Ziraat Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletlerini saygılarımla rica ederim.

15 Nisan 1959
Ankara Milletvekili
Mustafa Yeşil

Kocaeli Milletvekili Cemal Tüzün veyahut vekili namına, 1958 ve 1959 senelerinden, Beypazarı, Kızılcahamam - Bolu vilâyetine bağlı orman işletmelerinden tahsisen çam, köknar olarak gayrimamul ne kadar M^3 kereste almış, miktarı ne kadardır?

Adı geçen Milletvekili tahsisan almakta olduğu bu keresteleri nerelerde kullanmakta olduğu, ayni zamanda mahallî işletmelerden almış olduğu kerestelerin M^3 lerine kalite ve evsafına göre kaç lira bedel ödemektedir?

T. C.
Ziraat Vekâleti 2 . 1960
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı : 21

Özet : Ankara Milletvekili Mustafa Yeşil'in sorusu hakkında :

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

4 . I . 1960 tarih ve 7/763/3019/12492 sayılı yazıya K :

Ankara Milletvekili Mustafa Yeşil'in, Kocaeli Milletvekili Cemal Tüzün veya vekilinin 1958 - 1959 yıllarında Beypazarı, Kızılcahamam işletmeleriyle Bolu vilâyetine bağlı işletmelerden tahsisan satın aldığı orman emvaline ait soruları mahallen tetkik ettirilmiş olup, mumaileyhin Ankara'da bir kereste imalâthanesi bulunduğu ve bu imalâthanesinin ham madde ihtiyacı için, 6831 sayılı Orman Kanununun 30 ncu maddesine müsteniden İcra Vekilleri Heyetinin

18 . IX . 1957 tarih ve 4/9465 sayılı kararı ile yürürlüğe konan Pazarlıklı Satış Talimatnamesinin birinci maddesinin 9 ncu ve 6 ncı maddesi gereğince emsali misillû tahsisen satışlar yapıldığı ve yapılmış olan bu muamelelerin tamamiyle mevzuata uygun bulunduğu anlaşılmıştır.

Soruda bahsi geçen yerlerden Cemal Tüzün veya vekiline tahsisen satışı yapılan emvalin cins, nev'i ve evsafını, satıldığı işletmeyi, miktar ve fiyatları gösterir liste ilişikte takdim kılınmıştır.

Bilgilerine saygılarımla arz ederim.

Ziraat Vekili
N. Ökmen

Kocaeli Milletvekili Cemal Tüzün veya vekilinin 1958 - 1959 yıllarında Bolu ve Ankara Başmüdürlüklerine bağlı işletmelerden tahsisen satınaldığı emvale ait istenilen malûmatı gösterir cetveldir.

Tahsis emrinin Tarihi	Numarası	İşletmesi	Cins, nevi ve evsafı	Miktarı M³	Beher M³ Fiyatı L.	Ne maksatla tahsis edildiği
26/6/1958	4850 - 63/4198	Bolu	II. S. Kısa B. çam tom.	75	100	Fabrikada ambalâj sandığı imali için
26/6/1958	4850 - 63/4198	»	» » »	50	100	» » » »
26/6/1958	4850 - 63/4198	»	» » »	50	100	» » » »
26/6/1958	4850 - 63/4198	»	» » »	100	100	» » » »
			Yekûn	275		
25/3/1959	4850 - 63/1644	Gerede	II. S. çam ve Gök. direk	100	125	Ambalâj imalâthanesinde kullanılmak üzere
12/6/1959	4850 - 63/3716	»	II. S. Nor. B. çam tom.	200	140	» » » »
			Yekûn	300		

Tahsis emrinin Tarihi	Numarası	İşletmesi	Cins, nevi, ve evsafı	Miktarı M³	Beher M³ Fiyatı L.	Ne maksatla tahsis edildiği
25/3/1959	4850 - 63/1645	Mengen	II. S. Kısa B. çam tom. II. S. Kısa B. Gök. tom. Evsafı düşük çam tomruk Evsafı düşük Gök. tom.	900	100	İmalâthanesinde kullanılmak üzere
8/4/1959	4850 - 63/2151	»	II. S. Gök. maden direk II. S. çam maden direk	235	132	» » » »
2/9/1959	4850 - 63/5635	»	II. S. Nor. B. çam tom.	200	185	» » » »
			Yekûn	1 335		
			Umumi yekûn	1 910 M³		
		Kızılcahamam	Iskarta çam tomruk	48 968	100	
		»	» » »	35 000	100	
		»	II. S. çam maden direk	50 000	127	
		»	» » » »	40 000	127	
		»	» » » »	60 000	127	
			Yekûn	233 968		

İCMAL : 1 910 000 M³
233 968 M³
2 143 968 M³

6. — Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, elektrik sarfiyat ücretleri dışında alınmakta olan maktu paralara dair sualine Sanayi Vekili Sebati Ataman'ın, tahrirî cevabı (7/788)

22 . XII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sanayi Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Ankara Milletvekili
Halil Sezai Erkut

Alâkalı idarelerce Vekâletinizce tasdik edilmiş tarifeye istinadettiği gerekçesiyle uzun zamandan beri elektrik cereyanı kullanan vatandaşlardan ayda yazıhane gibi yerler için 10 lira meskenler için 2 lira üzerinden (tesisatın idare ve bakımı masrafları karşılığı) adı altında zam yapılmış bulunmaktadır. Elektrik sarfiyat ücretlerine ayrıca zam yapıldığı halde bunun dışında olarak alınmakta olan maktu paraların kanuni mesnedi nedir? Bu hal Anayasanın 84 ncü maddesi hükmü ile ne suretle telif edilmektedir? Bu suretle alınan paraların yıllık tutarı nedir? İdarelerin işletme masrafını bu zamlar ne nispette karşılamaktadır?

T. C.
Sanayi Vekâleti 10.II.1960
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı : 1/96

Özü : Bir yazılı soru cevabı hakkında:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

11 . I . 1960 T. 7-788/4103-17774 sayılı yazınıza :

Elektrik istihlâk ücretleri dışında alınan maktu paralara dair Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut tarafından verilen yazılı sual takririnin cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Sanayi Vekili
S. Ataman

Ankara Mebusu Halil Sezai Erkut'un, elektrik istihlâk ücretleri dışında alınan maktu paralara dair olan yazılı sorusu cevabı :

Soru :

Alâkalı idarelerce vekâletinizce tasdik edilmiş tarifeye istinadettiği gerekçesiyle uzun zamandan beri elektrik cereyanı kullanan vatandaşlardan ayda yazıhane gibi yerler için 10 lira meskenler için 2 lira üzerinden (tesisatın idare ve bakım masrafları karşılığı) adı altında zam yapılmış bulunmaktadır. Elektrik sarfiyat ücretlerine ayrıca zam yapıldığı halde bunun dışında olarak alınmakta olan maktu paraların kanuni mesnedi nedir? Bu hal Anayasanın 84 ncü maddesi hükmü ile ne suretle telif edilmektedir? Bu suretle alınan paraların yıllık tutarı nedir? İdarelerin işletme masrafını bu zamlar ne nispette karşılamaktadır?

CEVAP :

Vekâletimiz tarafından tasdik edilen muhtelif belediye elektrik idarelerinin tarifeleri çift ve tek terimli olmak üzere iki sınıflıdır .

Çift terimli tarife :

Abone cereyan çeksin veya çekmesin elektrik idarelerinin her abone için yapmakla mükellef oldukları (Endeks memuru göndermek, tahsildar ile para tahsil ettirmek ve abone cereyan çekecekmiş gibi onun emrine her an muayyen elektrik takatını tahsis etmek) den doğan sabit hizmet masrafları; çekilen elektriğin beher kilovat saati ile tahavvül eden masraflardan tefrik edilmiştir. Sabit hizmet masrafları abonenin elektrik sarfiyatı sıfır dahi olsa devam ettiğinden, bu hizmetin karşılığının da tahsili, en âdilâne bir yol olarak bütün dünyaca kabul edilmiş ve çift terimli tarifede takat tahsisi veya sabit hizmet karşılığı alınacak ücretler, muhtelif abone gruplarına göre tarifelendirilmiştir. Buna ilâveten sarf edilen elektriğin beher kilovat saati üzerinden de mütehavvil bir ücret tahsili esas tutulmuştur.

Tek terimli tarife :

Elektrik idarelerinin gerek sabit hizmet ve gerekse çekilen elektrik enerjisi miktarı ise tahavvül eden mütehavvil masraflarının tamamı, sarf edilen elektriğin kilovat saatine yükletilerek tek bir terimle para tahsilinden ibaretti:.

Esas itibariyle aboneler (daha lehlerine olması dolayısiyle) elektrik idareleri tarafından çift terimli tarife sınıfına ithal olunurlar. Tek terimli tarife sınıfına girmek isteyen abonele-

rin ise elektrik idarelerine ayrıca müracaatte bulunmaları gerekmektedir.

Elektrik sarfiyatı cüzi hattâ senenin güneş ve ışık vaziyeti müsait 7 ilâ 8 ayından hemen hemen sıfır olan avukat yazıhaneleri ve ticarethane gibi bâzı mahallerce daha elverişli görülebileceği mülâhazasiyle, vekâletimizce, çift terimli tarifenin yanında aynı zamanda tatbik edilmek üzere, munhasıran sarf edilen elektriğin kilovat saati üzerinden ücret ödenmesi esasına göre, yani tek terimli tarifelerin ihzarı ilgili elektrik idarelerinden talebedilmiş ve tasdik edilen işbu tek terimli tarifeler de halka ilân edilerek istiyenlere tatbik edilmesi temin edilmiştir.

Çift terimli tarifelerin sabit hizmet ücreti ayda 10 ve 2 lira şeklinde değil, her belediye elektrik idaresi için farklı kıymetlerdedir. Bu kıymet meselâ Ankara şehri için ticahethane ve yazıhanelerden ayda 5 lira, meskenlerden de 1 lira olup, elektirik idareleri 2 aylık tahsilâtı bir arada yaptıklarından faturalarında 10 ve 2 lira olarak tahakkuk ettirilmektedir.

İsminden de anlaşılacağı üzere sabit hizmet ve takat tahsisi ücreti, bir hizmet karşılığı para tahsili olup vergi ile her hangi bir ilgisi bulunmamakta ve dolayısiyle Anayasanın 84 ncü maddesiyle her hangi bir irtibatı görülmemektedir. Esasen bu tarifeyi istemiyenlere yukarda arz edildiği veçhile, eskiden beri devam eden usul üzere tek terimli elektrik tarifesinin tatbiki mümkün bulunmakta ve aboneler bu hususlarda tamamen serbest tutulmaktadırlar.

7. — Maraş Mebusu Halil Gürün'ün, Maraş'ın Pazarcık kazası hudutları dâhilindeki ormanlara dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahrirî cevabı (7/795)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ziraat Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

25 . XII . 1959
Maraş Mebusu
Dr. Halil Gürün

Soru :

Maraş vilâyetine bağlı Pazarcık kazası hudutları dâhilinde işletmeye elverişli orman kalmış mıdır? Kaldı ise,

1. Hektar olarak miktarı nedir?
2. Yıllık istihsal kapasitesi ne kadardır?
3. Bu ormanlardan 1957, 1958, 1959 yıllarında kimlere ve ne miktarda tahsisler yapılmıştır?

T. C.
Ziraat Vekâleti .II.1960
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı : 82

Özet : Maraş Mebusu Halil Gürün'ün sorusu Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

13 . I . 1960 tarih ve 7/795/4130/17856 sayılı yazıya K:

Maraş'ın Pazarcık kazası hudutları dâhilindeki ormanlara dair Maraş Mebusu Halil Gürün tarafından sorulan sualler mevcut amenajman kayıtlarına ve mahallen yapılan tetkiklere göre:

1. Maraş vilâyetine bağlı Pazarcık kazacı hudutları dâhilinde Devlet ormanı mevcudolup miktarı 43 230 hektardır.

İşletmeye elverişli orman miktarı (Eta ihtiva eden orman sahası) ise; 13 140 hektardır.

2. Yıllık istihsal kapasitesi 17 020 kental odun olup bu miktar imar raporları ve ormandaki anormal enkaz raporlariyle değişmektedir.

3. Bu ormanlardan 1957, 1958 ve 1959 yıllarında ne miktar istihsal yapılmış olup kimlere ve ne miktar odun satışı yapıldığına dair 3 aded liste ile seneler itibariyle istihsal miktarını ve % de nispetlerini gösterir cetvel ilişiktir.

Bu ormanlardan istihsal, amenajman plânlarına, imar ve anormal enkaz raporlarına göre yapılmaktadır.

Yapılan muamelelerin tamamen kanun ve mevzuat dairesinde cereyan ettiğine bilgi edinilmesini saygılarımla arz ederim.

Ziraat Vekili
N. Ökmen

1957 yılında Pazarcık bölgesinde istihsal edilen emval

Bölgesi	Cinsi	Miktarı
Pazarcık Bölgesi	Meşe odun	33 216,92 kental
» »	Çam odun	1 730, »
» »	Karışık odun	1 400, »

Alıcının, adı, soyadı	Satılan emvalin cinsi	Miktarı Kental	Ki.	Tutarı Lira	K.
Seydi Kubat	Meşe odunu	272		1 251	20
Mahmut Beyazıt	» »	882		4 057	20
Nuri Koşar	» »	1 250		6 250	
Nuri Koşar	» »	1 013		5 065	
Nuri Koşar	» »	1 851	50	9 257	50
Mehmet Kölük	» »	462		1 524	60
Aziz Deli Hacı	» »	3 052	82	10 074	24
Turan Turhan	» »	1 500		6 900	
Ali Karadut	» »	2 000		4 300	
Ali Bozdağ	» »	5 600		12 040	
İbrahim Karadut	» »	2 500		5 375	
Vakkas Kolis	» »	2 530	60	5 440	79
Tacim Karadağ	» »	700		1 505	
M. Koşar	» »	2 000		6 000	
M. Karadut	» »	3 000		9 000	
Tacim Karadağ	» »	1 750		5 687	
Avni İğci	» »	220		902	
M. Ali Özşahin	» »	500		2 050	
Karayollarına	» »	100		410	
Ökkeş Duyar	» »	60		246	
Necmi Açıkgöz	» »	75		307	50
A. Kadir Uçkun	» »	50		205	
Mehmet Artır	» »	40		164	
Nuri Beyazıt	» »	200		820	
Mustafa Altıparmak	» »	100		410	
Mahmut Tüzün	» »	100		510	
Ali Dikeç	» »	50		205	
Nuri Beyazıt	» »	250		1 025	
Rahmi Bilginer	» »	180		738	
Süleyman Bakır	» »	928		2 484	
	Yekûn	33 216	92	104 104	53

Alıcının, adı, soyadı	Satılan emvalin cinsi	Miktarı Kental	Ki.	Tutarı Lira	K.
Ali Karaaslan	Çam odunu	300		1 050	
N. Ali Öz	» »	200		700	
Haki Tekinşan	» »	200		700	
Kemal Bozdoğan	» »	200		700	
Nedim Bircan	» »	150		525	
Hikmet Aydın	» »	200		700	
Ramazan Bakmaz	» »	50		175	
Hacı Aslantaş	» »	50		175	
Seyir Canözer	» »	180		630	
Tacim Karadağ	» »	100		350	
Nesife Kaya	» »	100		350	
	Yekûn	1 730		6 055	
Mehmet Koşar	Karışık odun	1 000		3 600	
Mehmet Aksak	» »	400		1 000	
	Yekûn	1 400		4 600	

1958 yılında Pazarcık bölgesinde istihsal edilen emval

Bölgesi	Cinsi	Miktarı kental kilo
Pazarcık Bölgesi	Meşe odunu	27 159,40

Pazarcık bölgesinden 1958 yılında kimlere ne miktar emvalin satışını gösterir listedir.

Alıcının, adı, soyadı	Satılan emvalin cinsi	Miktarı Kental	Ki.	Tutarı Lira	K.
Memik Bölükbaşı	Çam odunu	200		600	
Bölge satışı	» »	2 320		6 728	
Bölge satışı	» »	207		600	30
İbrahim Altıparmak	» »	200		700	
İbrahim Olgan	» »	200		700	
Mehmet Baldutan	» »	120		420	
Mehmet Zeybak	» »	50		175	
Tevfik Kocabaş	» »	200		800	
Bölge satışı	» »	50		200	
Oruç Fesli	» »	581		2 324	
Bölge satışı	» »	134		536	
	Yekûn	4 262		13 783	30

Alıcının, adı, soyadı	Satılan emvalin cinsi	Miktarı Kental	Ki.	Tutarı Lira	K.
Hasan Geçilmez	Meşe odunu	1 363		5 179	40
Veli Şener	» »	15		52	50
Bölge satışı	» »	1 120		4 256	
Bölge satışı	» »	300		1 140	
Abdurrahman Sönmez	» »	500		2 125	
Bölge satışı	» »	2 425		10 306	25
Bölge satışı	» »	80		340	
Ali Donat	» »	310		1 550	
Mehmet Atayık	» »	2 000		13 000	
Ali Mutlu	» »	500		3 250	
Süleyman Aksöyek	» »	500		3 250	
Ali Donat	» »	6	40	14	
Nuri Beyazıt	» »	350		1 435	
Kemal Erten	» »	200		820	
Enver Kadıoğlu	» »	50		205	
Ziya Kadıoğlu	» »	50		205	
Sait Emirmahmutoğlu	» »	20		82	
Bölge satışı	» »	50		205	
Bölge satışı	» »	300		1 230	
Süleyman Bakır	» »	1 305		3 915	
Bölge satışı	» »	1 315		1 506	60
Bölge satışı	» »	1 510		5 070	
Bölge satışı	» »	1 560		4 698	
Muhtelif şahıslara	» »	4 500		22 500	
Necdet Zülkadir	» »	650		3 250	
Kenan Göksu	» »	750		3 750	
Muhtelif şahıslara	» »	4 000		17 400	
İsmail Uyan	» »	750		2 775	
Süleyman Aksöyek	» »	500		1 850	
Ali Zülkadiroğlu	» »	60		390	
Faik Özge	» »	30		195	
Ünal Boyacı	» »	10		70	
Osman Kazavın	» »	20		140	
Ziraat Bankası	» »	60		420	
	Yekûn	27 159	40	96 575	15

1959 yılında Pazarcık bölgesinde istihsal edilen emval

Bölgesi	Cinsi	Miktarı kental Kilog.
Pazarcık Bölgesi	Meşe odunu	27 762,03

Pazarcık bölgesinden 1959 yılında kimlere ne miktar emvalin satışını gösterir listedir.

Alıcının adı soyadı	Satılan emvalin cinsi	Miktarı Kental	Ki.	Tutarı Lira	K.
Hasan Geçilmez	Meşe odunu	490		1 617	
Ali Kibar	» »	500		1 625	
Süleyman Bakır	» »	320		1 024	
İsmail Uyan	» »	2 000		6 800	
İsmail Uyan	» »	1 000		3 400	
İsmail Güven ve 3 arkadaşı	» »	1 100		3 740	
Bölge satışı	» »	500		2 400	
Mehmet Karamanlı	» »	150		720	
Süleyman Bakır	» »	200		850	
Ahmet Akıcı	» »	100		425	
Bölge satışı	» »	501		2 408	
Süleyman Bakır	» »	400		1 920	
Ahmet Güven	» »	400		1 440	
Bölge satışı	» »	387	60	1 161	53
İsmail Güven	» »	610		2 196	
Bölge satışı	» »	610		1 843	71
Ali Donat	» »	1 000		3 600	
Bölge satışı	» »	891	50	2 852	80
Bölge satışı	» »	279	43	1 718	50
Memurlara	» »	600		3 112	36
Hüseyin Uçar	» »	2 600		16 900	
Mustafa Buyrukcan	» »	500		3 520	
Hüseyin Uçar	» »	2 000		13 000	
Ali Donat	» »	750		2 700	
Hüseyin Uçar	» »	750		2 700	
Ali Donat	» »	80		288	
Hasan Anuç	» »	382	50	1 606	50
Mustafa Buyrukcan	» »	383		1 608	60
Hasan Anuş	» »	990		4 158	
Mehmet Karamanlı	» »	250		1 050	
İbrahim Ayılâ	» »	300		1 260	
Ahmet Güneysu	» »	500		2 100	
Hasan Anuş	» »	297		1 247	40
Ali Donat	» »	2 040		9 588	
Ali Donat	» »	460		2 162	
Bektaş Güven	» »	600		2 820	
İbrahim Telkidağ	» »	300		1 410	
Ahmet Güven	» »	400		1 880	
Doğan Doğan	» »	1 500		8 250	

Alıcının, adı, soyadı	Satılan emvalin cinsi	Miktarı Kental	Ki.	Tutarı Lira	K.
İsmail Güven	Meşe odunu	700		3 850	
Mehmet Karaman	» »	300		1 650	
Mehmet Fırat	» »	740		4 070	
	Yekûn	27 762	03	132 672	40

Pazarcık bölgesinden 1946 - 1947 - 1948 - 1949 yıllarında istihsal ve satışa arz edilen odun miktarını gösterir listedir.

Bölgesi	İstihsal ve satış yılı	İstihsal miktarı kental	Satış miktarı kenetl
Pazarcık	1946	244 859	244 859
»	1947	124 023	124 023
»	1948	30 737	30 737
»	1949	127 085	125 022
	Yekûn	526 694	524 631

Kayıtlarımıza uygundur.

Muhasebeci İmza

İşletme Müdürü İmza

Cetvel No : 5

Pazarcık orman bölgesinden 1946, 1947, 1948, 1949 yıllariyle 1957, 1958 ve 1959 yıllarında istihsal olunan emvali gösterir cetvel

İstihsal senesi	İstihsal edilen miktar		Yıllık ortalama kental	1946 - 1959 yıllık istihsal ortalaması yekûnuna nazaran 1946-1949 ve 1957-1959 istihsallerinin yüzdeleri
1946	244 859			
1947	124 023			
1948	30 737			
1949	125 022			
	524 641	yekûn	131 160	% 81
1957	36 346			
1958	31 421			
1959	27 762			
	95 529	Yekûn	31 843	% 19

8. — Maraş Mebusu Hasan Fehmi Evliya'nın, Maraş'ta istihlâk edilen elektrik enerjisinin miktarına ve daha ucuz fiyatla halka elektrik temininin düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Sanayi Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/797)

T. B. M. Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sanayi Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyrulmasını saygılarımla rica ederim. 4 Ocak 1960

Maraş Mebusu
Hasan Fehmi Evliya

Soru :

Maraş - Ceyhan Elektrik Santralinin senelik elektrik istihsal takati 26 ilâ 30 milyon kilovat saat arasındadır. Buna göre :

1. Halen Maraşta istihlâk edilen kilovat saat elektrik enerjisi ne kadardır?

2. İstihlâk edilememesi yüzünden heder olan elektrik enerjisinin kıymetlendirilmesi bakımından Maraş merkez köylerinin de istifadesi düşünülmekte midir? Bu meyanda Maraş'a pek yakın olan Pazarcık ilcesine elektrik verilmesi keza düşünülmekte midir?

3. Seyhan ve Benzeri Hidro - Elektrik Santrallarından istihsal edilen enerjinin istihlâk sahasında kilovat saati 15 kuruş olmasına mukabil, Maraş'ta beher kilovat saatinin 30 kuruş olmasının sebebi nedir ve fakir Maraş halkına daha aşağı fiyatla elektrik temini düşünülmekte midir?

T. C.
Sanayi Vekâleti 10 . II . 1960
Hususi Kalem Müdürlüğü
1/95

Özü : Bir yazılı soru cevabı hakkında :

T. B. M. Meclisi Yüksek Başkanlığına

13 . I . 1960 T., 7/797 - 4142 - 18030 sayılı yazınıza :

Maraş'ta istihlâk edilen elektrik enerjisinin miktarına ve daha ucuz fiyatla halka elektrik temininin düşünülüp düşünülmediğine dair Maraş Mebusu Hasan Fehmi Evliya tarafından verilen sorunun cevabı ilişikte sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Sanayi Vekili
S. Ataman

Maraş Mebusu Hasan Fehmi Evliya'nın Maraş'ta istihsal edilen elektrik enerjisinin miktarı ve fiyatının ucuzlatılması konusunda vermiş olduğu sual takriri cevabı :

Soru :

Maraş - Ceyhan Elektrik Santralinin senelik elektrik istihsal takati 26 ilâ 30 milyon kilovat saat arasındadır. Buna göre:

1. Halen Maraş'ta istihlâk edilen kilovat saat elektrik enerjisi ne kadardır?

2. İstihlâk edilmemesi yüzünden heder olan elektrik enerjisinin kıymetlendirilmesi bakımından, Maraş merkez köylerinin de istifadesi düşünülmekte midir? Bu meyanda Maraş'a pek yakın olan Pazarcık ilcesine elektrik verilmesi keza düşünülmekte midir?

3. Seyhan ve benzeri hidro - elektrik santrallerinden istihsal edilen enerjinin istihlâk sahasında kilovat saati 15 kuruş olmasına mukabil, Maraş'ta beher kilovat saatinin 30 kuruş olmasının sebebi nedir ve fakir Maraş halkına daha aşağı fiyatla elektrik temini düşünülmekte midir?

Cevap :

1. Maraş'ta istihlâk edilen enerji miktarı 1958 senesinde 2 169 248 (kilovat saat) olup, halen senevi 2,5 milyon kilovat saat civarındadır.

2. Bugün için Maraş vilâyetinin civar köylerine elektrik verilmesi konusu, henüz proje safhasına intikal etmemiştir.

Yeni tesis masraflarını gerektiren bu husus, hem Maraş civarı köylerini, hem de Pazarcık ilcesinin enerj ihtiyaçlarını ihtiva etmek üzere ve bir priyorite sırası takibedilmek suretiyle gelecek yıllarda nazarı itibara alınacaktır.

3. Maraş'ta halen tatbik edilmekte olan tarifeler, Maraş Belediye Meclisinin 16 . II . 1959 tarihinde ve hiç kâr payı ayırmaksızın kararlaştırdığı ve Vekâletimizçe de tasdik edilmiş bulunan, vergi ve resimler dâhil meskenlerde 30 ve sanayide 25 kuruştan ibarettir.

Sümerbank tarafından binası ikmal edilmiş ve yakında makinalarının montajına başlanarak faaliyete geçirilecek olan Maraş Dokuma Fabrikasının çekeceği senevi 7 milyon kilovat saat enerji ve Maraş'ın sarfiyatındaki gelişmeler neticesinde, bu santralin enerjisinin mühim nispette sarf edileceği ve istihlâkteki artışa muvazi olarak kilovat maliyetinin de düşeceği tabiîdir.

9. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Midyat, Kızıltepe ve İdil'in bâzı köylerinde su kuyusu açılması ve mevcut kuyuların ıslahı hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in, tahrirî cevabı (7/799)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

4 Ocak 1960

Mardin Milletvekili
Mehmet Ali Arıkan

Midyat'ın Heçderek, Kartmin, Ziyaret, Kızıltepe'nin Aferi İdil'in Harapdarik, Harapşeref, Haraprabbin, Fil, Zınnarah, Ayınser ve Filfil köylerinde su kuyusu açılması ve mevcut kuyuların ıslahı hususunda ne gibi tedbirler düşünülmektedir?

T. C.
Dahiliye Vekâleti
M. İ. G. M.
3. D. R. Ş. M.
Sayı : 631-538-2/1960-2276

Özü : Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın sual takriri Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

13 . I . 1960 tarihli ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü 7/799-4146/18072 sayılı yazıları ile alınan Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın Midyat, Kızıltepe ve İdil kazalarının bâzı köylerinde su kuyusu açılması ve mevcudolanların ıslahı hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne mütedair tahrirî sual takriri tetkik edildi:

Bahis mevzuu köylerde su kuyusu açılması ve mevcudolanların ıslahı işi Nafıa Müdürlüğü teklif cetveline ithal edilmiş bulunup, Vilâyet Daimî Encümenine tevdi ve tahsisat imkânları da göz önünde tutularak 1960 yılı programında nazarı itibara alınacaktır.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

12 . II . 1960

Dahiliye Vekili
N. Gedik

10. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, Sındırgı Orman İşletmesi Müdürünün Simav'daki tomruk nakli işinde Sındırgılı kamyonculara iş vermesi dolayısiyle vâkı şikâyetler üzerine ne muamele yapıldığına dair sualine Ziraat Vekili Nedim Ökmen'in tahrirî cevabı (7/852)

18 . I . 1960

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ziraat Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica elerim.

Niğde Mebusu
Asım Eren

Soru :

Sındırgı Orman İşletmesi Müdürünün 13 - 16 . VIII . 1959 tarihlerinde Simav'ın Kızılcaköyü ormanından yine Simav'ın Aksaz köyüne tomruk nakli işinde, mahallî ticari örfe göre işlemeleri mutad olan, Simav'lı kamyonları men ve mahrum edip sındırgı'lı kamyonlara iş vermiş olmasından mutazarrır bulunduklarına dair 16 . VIII . 1959 günü mağdurların Ziraat Vekâletine ve Orman Umum Müdürlüğüne çektikleri şikâyet telgraf, şikâyet dilekçelerinin resmî sonucu ne olmuştur? lütfen izahı.

T. C.
Ziraat Vekâleti . II . 1960
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı : 213

Özet : Niğde Mebusu Asım Eren'in sorusu Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Riyasetine

29 . I . 1960 tarih ve 7-852/4243-18508 sayılı yazıya K:

Niğde Mebusu Asım Eren'in, Sındırgı Orman İşletmesinin tomruk nakliyat işini Simav Şoförler Cemiyetine vermeyip, Sındırgı Şoförler Cemiyetine neden verdiği hususundaki sorusu mahallen tetkik ettirildikte :

Sındırgı İşletmesinin Ulus Bölgesince Kızılcıkköyü ormanlarından istihsal edilmiş bulunan 3 000 M3. tomruğun, Aksaz Deposuna nakil işi için Eskişehir, İzmir, Balıkesir başmüdürlüklerinin yetkili elemanları ve ilgili işletme müdürlerinin iştiraki ile yapılan toplantı sonunda 15 . IV . 1959 tarihli bir protokol dü-

zenlendiği ve bu protokole göre, bu işin 6831 sayılı Orman Kanununun 40 ncı maddesi gereğince mahallî nakliyatçılar olan Kızılcıkköyü'ne ait kamyonlarla Sındırgı Şoförler Cemiyetine kayıtlı kamyonlara nakliyat mesafesi, yol durumu ve piyasa rayiçlerine göre düzenlenen vahidi fiyat kararındaki fiyatla yaptırılmasına karar verilerek nakliyata geçildiği ve nakliyatın hitam bulmasına yakın, Simav Şoförler Cemiyetinin daha dûn bir fiyatla bu işe tâlibolmaları üzerine keyfiyetin mahallen incelenmesi sonunda;

Bir protokolle tesbit ve karara bağlanmış bulunan bu nakliyat işinin ancak, Kızılcıkköyü ve Sındırgı kamyonlarına kifayet edeceği, müracaatin sırf mahallî kamyon sahiplerine engel olmak kasdiyle yapılmış olduğu ve esasen nakliyatın da hitama erdiği ve bu itibarla da yapılacak bir işlem bulunmadığı anlaşılmış ve keyfiyet ilgililere duyurulmuştur.

Netice olarak Sındırgı İşletmesinde yapılan muamelelerin mevzuata tamamen uygun bulunduğuna bilgi edinilmesini saygılarımla arz ederim.

Ziraat Vekili
N. Ökmen

11. — Niğde Mebusu Asım Eren'in, İstanbul Belediye ve Umumi Meclis âzasının Kütahya Azot Sanayii ve Garp Linyitleri İşletmeleriyle Tunçbilek Santralini görmek üzere yaptıkları seyahate dair sualine Sanayi Vekili Sebati Ataman'ın tahrirî cevabı (7/856)

18 . I . 1960

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Sanayi Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve rica ederim. Saygılarımla.

Niğde Mebusu
Asım Eren

Soru :

Henüz faaliyete dahi başlamamış olan Kütahya Azot Sanayii İşletmesi ile, Garp Linyitleri İşletmesi ve Tunçbilek Santralini 12-13 . VII . 1959 da otuz küsur kişilik (İstanbul Belediye ve Umumi Meclis âzasının) ziyaretinde bu işletmelerce yapılmış olan gezi ve ziyafet masraflarının kanuni mesnetleri nelerdir?

T. C.
Sanayi Vekâleti 10.II.1960
Hususi Kalem Müdürlüğü
Sayı : 1/94

Özü : Bir yazılı soru cevabı Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

29 . I . 1960 tarihli, 7-856/4262/18561 sayılı yazınıza :

İstanbul Belediye ve Umumi Meclis âzalarının Kütahya, Azot Sanayii, Garp Linyitleri İşletmesi ve Tunçbilek Santralini görmek üzere yaptıkları seyahate dair Niğde Mebusu Asım Eren tarafından verilen yazılı soru cevabı ilişik olarak sunulmuştur.

Saygılarımla arz ederim.

Sanayi Vekili
S. Ataman

Niğde Mebusu Asım Eren'in 18 . I . 1960 tarihli yazılı sorusu cevabı

Soru :

Henüz faaliyete dahi başlamamış olan Kütahya Azot Sanayii İşletmesi ile, Garp Linyitleri İşletmesi ve Tünçbilek Santralini 12-13.VII.1959 da otuz küsür kişilik (İstanbul Belediye ve Umumi Meclis âzasının) ziyaretinde bu işletmelerce yapılmış olan gezi ve ziyafet masraflarının kanuni mesnetleri nelerdir?

Cevap :

Memleketimizin bugün içinde bulunduğu yapıcılık hamlelerinin güzel birer örneği olan Kütahya Azot Sanayii, Garp Linyitleri İşletmesi, Tunçbilek Santrali gibi sanayi, maadin ve enerji merkezlerine, İstanbul Belediye ve Umumi Meclis âzalarının yapmış oldukları ziyaret sırasında, kendileri, ilgili müesseseler tarafından birer müsafir olarak ağırlanmışlardır. Her hangi bir ilin belediye veya umumi meclis âzalarının ziyaretlerinde dahi tekrar edilebilecek olan bu kabul şekli, memleketimizin örf ve âdetlerine olduğu kadar, aynı zamanda iktisadi ve ticari birer muhtar hüviyet taşıyan mezkûr müesseselerin, usulüne göre tanzim ve tatbik olunan tahsisat ve masraf tertiplerine de uygun olarak, kendi takdir ve yetkileri çerçevesi dâhilinde cereyan etmiş bulunmaktadır.

12. — Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk'ün, Elâzığ'ın Palu ilcesinden Abdulllah Yılmaz'ın askerlik ve halihazır durumu hakkındaki sualine Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in tahrirî cevabı (7/867)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Millî Müdafaa Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

25 . XII . 1959

Elâzığ Milletvekili
Nâzım Öztürk

Elâzığ'ın, Palu ilcesinden Abdullah Yılmaz 1341 doğumlu olarak 1945 yılında askerliğe alınmış ve 1947 de terhis edilmiştir. Bu muamele Palu Askerlik Şubesinde işlenmiştir. Sonra da bu işlem tanınmıyarak kendisi 1959 yılında ikinci defa askerliğe sevk edilmiştir. Adı geçen bilâhara birliğinden firar etmiş ve Paalu Jandarma Kumandanlığınca yakalanarak gündüzleri elleri kelepçeli geceleri zincire vurularak 10 gün nezarette alıkonmuştur. Sonra da mumaileyhin firar ettiği haberi etrafa duyurulmuştur. Halen Abdullah Yılmaz'ın hayat ve mematı meçhul kalmıştır.

1. Bu hâdisenin mahiyeti ve seyri neden ibarettir?

2. Ağır şekilde hürriyeti tahdit ve mağdur edilen Abdullah Yılmaz'ın mâruz kaldığı bu işlem ve hareketlerden korunması ve hakkının tanınması mevzuunda düşünülen tedbirler nelerdir?

T. C.
Millî Müdafaa Vekâleti 12 . II . 1960
Hususi Kalem
Müdürlüğü
Sayı : 2

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Ankara

Kanunlar Müdürlüğü 15 . I . 1960 gün ve 7/807 - 4132/17870 sayılı tezkerelerine ilişik, Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk'ün tahrirî suaal takririnin cevabının ilişikte sunulduğunu arz ederim.

Millî Müdafaa Vekili
E. Menderes

1. 1945 yılında askere alınarak, 1947 yılında terhis edilmiş olduğu halde, 1959 yılında ikinci defa askere sevk edilmek istendiği ve sevkinin sağlanmasında ağır şekilde hürriyetinin tahdidedildiği ve bu olay dolayısiyle mağduriyetine meydan verildiği Elâzığ Milletvekili Nâzım Öztürk tarafından Büyük Millet Meclisi Riyasetine arz edilen Palu'nun Alkatyan köyünden Muzafferoğlu 1341 doğumlu Abdullah Yılmaz'ın askerlik durumu incelendi :

2. Abdullah Yılmaz'ın sahte terhis belgesi temin etmek suretiyle askerlikten kurtulduğu ve halen yedinde bulunan terhis belgesinin sahte olduğu askerlik şubesine ihbar edilmiş ve bu ihbar üzerine evrakı Vekâlete intikâl ettirilmiştir.

3. Vekâletçe yapılan incelemede;

a) Şahsi dosyasının içinde terhis belgesinin bulunmadığı gibi, muvazzaflık hizmetini yaparak terhis edildiğine dair hiçbir evrakı yoktur.

b) Meşruhatlı künyesi kaydında; muvazzaflık hizmetini yaparak terhis edildiğine dair bir kayıt mevcut ise de, bu meşruhatın doğruluğunu tevsik edici evrakı mevcudolmadığından ve meşruhatta şube personeline ait imza bulunmadığından, meşruhat hükümsüzdür.

c) İhbarlı mükellef Abdullah Yılmaz, hizmet yaptığı birliğin numarasını dahi doğru olarak belirtememektedir.

d) Onbaşı olduğunu iddia eden ihbarlı mükellefin, hiçbir suretle askerî bilgisi bulunmadığı ifadelerinden anlaşılmaktadır.

e) Muvazzaflık hizmetini yapıp yapmadığı, bu yıllarda aynı birlikte görevli bulunann P. Yzb. Hidayet İpek ve Tğm. Fikret Yolveren'e sorulmuş ve bu subaylar ifadelerinde, eri tanımadıklarını beyan ve ifade etmişlerdir.

f) P. Yzb. Hidayet İpek ve P. Tğm. Fikret Yolveren'in 1944 : 1947 yıllarında 189. P. A. II. Tb. 6. Bl. de bulundukları K. K. Personel Başkanlığınca tesbit edildiği halde, ihbarlı mükellefin bu subayların isimlerini dahi bildirememesi, bu birlikte hizmet yapmadığını ortaya koymaktadır.

g) Hileye tevessül ettiği ihbar edilen mükellefin kimlik cüzdanının muvazzaflık devrine ait sütuna verilen meşruhatta, terhis kaydının meşruhatlı künye kaydına göre; meşruhatlı künye kaydına ise de, kimlik cüzdanının muvazzaflık devrine ait sütuna göre terhisinin işlendiğine

dair şerh verilmesi de terhis işleminin hiçbir kayda istinadetmeden işlendiğine bir delildir.

h) Künyesi kaydına, terhis edildiğine dair verilen meşruhatta; şube personelinin imzası bulunmadığından bu meşruhatın bir kıymet ifade edemiyeceği tabiîdir.

l) Gerek 89 ve gerekse 189 ncu P. A. larının kuyudatlarının incelettirilmesinde, ihbarlı mükellefin hizmetini yaptığına dair bir kaydın bulunmaması da, hizmetini yapmadığını göstermektedir.

m) Alkatyan Köyü İhtiyarlar Heyetinde, 1944 : 1947 yıllarındna görevli bulunan ihtiyar heyeti üyelerinin, mükellefin hizmetini yaparak terhis edilip edilmediği hakkında ifadelerine müracaat edilmiş ve ihtiyar heyetinde görevli bulunanlar, hizmetini yaparak terhis edildiğini belitmemişlerdir ki, bu da hizmetini yapmadığına bir delildir.

n) 1944 : 1947 yıllarında, hizmeti esnasındaki silâh arkadaşlarının isimlerini zikredememiş olması bu birlikte hizmet görmediğini ve her nasılsa şubesi kaydı ile kimlik cüzdanına terhisine dair meşrunat verdrildiğini ortaya koymaktadır.

3. Yukardaki fıkralarda belirtildiği veçhile, hizmetini yapmadığı ve künyesi kaydı ile kimlik cüzdanına verilen meşruhatın hilâfı hakikat olduğu anlaşılan mükellefin sevki için Vekâletin 18 Mart 1955 tarih ve Yurt içi Genel Dairesi IV . Ş. 3. Ks. 64402/22 Hit. sayılı emriyle karar verilmiştir.

4. Bu karara göre, emniyetçe yakalattırılarak 1 nci P. Er. Eğt. Tuğ. 1 nci Temel Eğitim Tabur K. lığı emrine sevk edilen mükellef 7 Mart 1959 tarihinde birliğinden firar etmiştir.

5. 7 Mart 1959 tarihinden beri firarî durumunda bulunan er emniyet kanalı ile yakalattırılarak birliğine sevkı için alıkonduğu kaymakamlık binasının camlarını sopa ile kırmak suretiyle firar etmiş ve halen firarî durumundadır.

6. Kaymakamlık ve askerlik şubesi kanalı ile yaptırılan tahkikat sonucunda, ağır şekilde hürriyetinin tahdidedilmediği ve sevka tâbi erlere yapılan kanuni işlemin ihbarlı mükellefe de aynen tatbik edildiği öğrenilmiştir.

13. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Derik kazasında asliye teşkilâtının yeniden ihdasının düşünülüp düşünülmediğine dair sualine Adliye Vekili Esat Budakoğlu'nun tahrirî cevabı (7/809)

30 . XII . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Adliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Mardin Milletvekili
Mehmet Ali Arıkan

Soru :

1959 Ekiminin son haftasında Derik'te vukubulan hâdiseler sebebiyle tevkif edilip halen Mardin Ceza Evinde tutuklu bulunan Mehmet Hacıbekiroğlu ile Halil Gözen hakkında hiçbir tahkikat yapılmadığı ve bugüne kadar kimsenin ifadesine müracaat olunmadığı ve bu vatandaşların mevkufiyet halinin devamına füzuli surette sebebiyet verildiği doğru mudur? Tahkikatın bir an evvel bitirilmesi husunda Vekâletçe ne gibi tedbirler düşünülmektedir? Ezcümle Derik ilcesinde asliye teşkilâtının yeniden ihdası düşünülmekte midir?

T. C.
Adliye Vekâleti 10.I.1960
Ceza İş. U. Müdürlüğü
Sayı : 4867

Özü : Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan tarafından verilen tahrirî sual takriri Hk.

Büyük Millet Meclisi Reisliğine

Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü ifadesiyle alınan 15 . I . 1960 tarihli ve 7/809-4139-18008 sayılı yazıları karşılığıdır.

1959 yılı Ekim ayının son haftasında Derik'te vukubulan hâdiseler sebebiyle tevkif edilip halen Mardin ceza evinde mevkuf bulunan Mehmet Hacıbekiroğlu ile Halil Gözen haklarında hiçbir tahkikat yapılmadığının, bugüne kadar kimsenin ifadesine müracaat olunmadığının, bu vatandaşların mevkufiyet hallerinin devamına fuzuli surette sebebiyet verildiğinin doğru olup olmadığının, tahkikatın bir an evvel bitirilmesi hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğünün, ezcümle Derik ilcesinde yeniden asliye teşkilâtı ihdasının düşünülmekte olup olmadığının bildirilmesi talebini mutazammın olarak Merdin Mebusu

Mehmet Ali Arıkan tarafından verilen ve sureti tevdi buyurulan 30 . XII . 1959 tarihli tahrirî sual takriri üzerine mesele mahiyeti tetkik edildi :

27 . X . 1959 günü sabahı Derik kazasında tohumluk buğday almak istiyenlerin listesinin tanziminden doğan ihtilâf neticesinde çarşı içerisinde 60 kadar şahsın katıldığı bir münazaanın vukua geldiği ve kavgaya katılanlardan bir kısmının silâh kullanmaları sebebiyle atılan mermilerden birinin Derik'in Dağ mahallesinden Şehmuz kızı 13 yaşlarındaki Ayşe Denk adlı bir kız çocuğuna isabetle ölümünü mucibolduğu ve yine bu kavgada diğer bâzı kimselerin silâh, taş ve sopalarla yaralanmış oldukları mahallî zabıtasınca derhal ve telefonla Mardin Valiliğine haber verilmiş olduğu ve valilikçe de hemen işin Mardin C. Müddeiumumiliğine intikal ettirildiği anlaşılmıştır.

Asliye mevaddı Merdin'e bağlı olarak münferit sulh hâkimliği teşkilâtı bulunan Derik'teki Sulh Hâkiminin rahatsızlığı ve olayın vukuundan bir gün önce 26 . X . 1959 günü raporla vazifesinden ayrılmış bulunması sebebiyle hâdisenin ehemmiyetine ve re'sen tahkik ve takibi müstelzim mevaddan olmasına binaen Mardin C. Müddeiumumiliğince derhal Derik'e bir müddeiumumi muavini gönderilmek suretiyle tahkikata vaziyed edildiği ve mahallî vakada yapılan hazırlık tahkikatı sonunda kavga sırasında adları evrakta mahfuz 6 şahsın muhtelif yerlerinden silâhla ve 9 şahsın da taş ve sopalarla yaralanmış oldukları, mağdur, maznun ve şahitlerin ifadeleri tesbit ve maktulenin muayene ve otopsisi icra ve hâdisede silâh istimal eyledikleri anlaşılan Mehmet Hacıbekiroğlu ile Halil Gözen'in tabancaları zaptedilmiş ve o gece yarısına kadar tahkikata devam edilip adları geçen iki maznun ile yine faillerden Hüseyin Özgen adındaki diğer bir maznun Mardin'e getirilerek ertesi günü sorguya çekilmek üzere Mardin Sulh Ceza Hâkimliğine sevk olunmuş ve kendilerine isnadolunan suçun mahiyetine ve haklarındaki delillere göre bunlardan ikisi tevkif edilerek 3 ncü maznunun serbest bırakılmasına 28 . X . 1959 tarihinde karar verilmiştir.

Mardin C. Müddeiumumiliğince hazırlık tahkikatına devam olunarak hastalığı sebebiyle raporla ayrılmış bulunan Derik Sulh Ceza Hâkiminin vazifeye başlamasını mütaakıp evrak tahkikatın ikmali için 2 . XI . 1959 tarihinde Derik Sulh Hâkimliğine gönderilmiş ve gösterilen lüzuma binaen mağdurların operatörü bulunan Mardin Devlet ve röntgen mütehassısı bulunan Diyarbakır Nümune hastanelerine sevk olunarak raporlarının istihsali, tarafların ahiren gösterdikleri şahitlerin ifadelerinin alınması, vak'a mahallinde keşif yapılması ve kroki tanzimi, silâh ve mermilerin bilirkişiye muayene ettirilmesi gibi hususların 16 . I . 1960 tarihne kadar tamamlanması üzerine bu tarihte Mardin C. Müddeiumumiliğine iade olunarak bu yer C. Müddeiumumiliğince mağdurlardan dokuzunun yaralarının raddi vasıf ve mahiyette bulunmuş olmakla beraber rapor süreleri ve haklarında yazılı şikâyet sebk etmediği nazara alınarak bunlara karşı âdiyen müessir fiil ikaından maznun 28 kişi hakkında takibat icrasına mahal olmadığına karar verilmiş ve faili müstakilli gayrimuayyen surette Ayşe Denk'i öldürmek ve diğer altı şahsı silâhla yaralamak ve memnu silâh taşımaktan maznun adları geçen mevkuf iki şahısla diğer on bir kişi haklarında 20 . I . 1960 tarihinde talepname ile âmme dâvası açılmış ve sorgu hâkimliğince mevkuf maznunların mevkufiyet hallerinin devamına karar verilerek halen ilk tahkikatın devam etmekte olduğu tesbit edilmiştir.

Mezkûr hâdisenin sadece hazırlık tahkikatında işe el koyan müddeiumumi muavini tarafından derhal ve mahallî vak'ada mağdur, maznun ve şahidolmak üzere 40 kişinin ve bilâhara sulh hâkimliğince de ilâveten 20 kişinin ifadelerine müracaat edilmiş bulunmaktadır.

Bu itibarla yukarda bertafsil izah olunduğu üzere Derik'te vukubulan hâdise sebebiyle tevkif edilen şahıslar haklarında hiçbir tahkikat yapılmadığına, takririn verildiği tarihe kadar kimsenin ifadesine müracaat olunmadığına ve katilden maznun iki şahsın fuzuli surette mevkufiyet hallerinin devamına sebebiyet verildiğine mütedair iddianın ne derece yersiz ve mesnetsiz bulunduğu aşikâr olup hâdisede suçtan zarar görenlerin, maznunların ve şahitlerin adedleri ve yaralılar hakkında Hükümet tabipliğince gösterilen lüzuma binaen Mardin ve Diyarbakır hastanelerindeki mütehassıslara sevk suretiyle raporlarının istihsali

zarureti muvacehesinde ve sair tahkik muamelelerinin icra ve ikmâli hususunda hiçbir suretle gecikme ve yolsuz her hangi bir işlem yapılmadığı ve kazai mercilerde tahkikatın normal seyrini takibetmekte olduğu anlaşılmıştır.

Münhal kadrolara eleman bulunamaması sebebiyle mukaddema sulh teşkilâtına kalbedilmiş olan kazalar meyanında Derik kazasının da bulunduğu münhallerin doldurulması imkânlarının sağlanması dolayısiyle emsali meyanında son kararname ile Derik adlî teşkilâtı da eskisi gibi asliyeye inkılâbeylemiştir.

Keyfiyetin takrir sahibine bu yolda iblâğına müsaade buyurulmasını eaygılarımla arz ederim.

Adliye Vekili
E. Budakoğlu

14. — Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın, Savur ve Gercüş'ün bâzı köylerinde çeşme yapılması hususunda ne düşünüldüğüne dair sualine Dahiliye Vekili Namık Gedik'in tahrirî cevabı (7/813)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Dahiliye Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

4 . I . 1960

Mardin Milletvekili
Mehmet Ali Arıkan

Savur'un Teffi, Gürcüş'ün Derindip ve Hanika köy çeşmelerinin inşa ve ıslahı hususunda Vekâletçe ne gibi tedbirler düşünülmektedir?

T. C.
Dahiliye Vekâleti
M. İ. G. M.
3. D. R. Ş. M.
Sayı : 631-538-3/1960
2277

Özü : Mehmet Ali Arıkan'ın sual takriri Hk.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

15 . I . 1960 tarihli ve Umumi Kâtiplik Kanunlar Müdürlüğü 7/813-4147/18073 sayılı yazıları ile alınan Mardin Mebusu Mehmet Ali Arıkan'ın Savur ve Gercüş'ün bâzı köylerindeki çeşmelerin yapım ve ıslahına mütedair tahrirî sual takriri tetkik olundu :

Savur kazasına bağlı Teffi köyü çeşmesi 1955, Gercüş kazasına bağlı Derindip köyü çeşmesi 1954 yılında inşa edilmiş bulunmaktadır. Yine Gercüş kazasına bağlı Hanikâ köyü içme su işi ise Nafıa Müdürlüğü teklif cetveline ithal edilmiş olup Vilâyet Daimî Encümenine tevdi ve tahsisat imkânları da göz önünde tutularak 1960 yılı programında nazarı itibara alınacaktır.

Keyfiyeti saygı ile arz ederim.

12 . II . 1960

Dahiliye Vekili
N. Gedik

15. — Elâzığ Mebusu Nâzım Öztürk'ün, Elâzığ'ın Maden kazasiyle Gezin İstasyonu arasında üçüncü mevki yolcu ücretlerine yapılan zammın sebebine dair sualine Münakalât Vekili Şemi Ergin'in tahrirî cevabı (7/848)

18 . I . 1960

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Münakalât Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâletinizi saygı ile rica ederim.

Elâzığ Milletvekili
Nâzım Öztürk

Devlet Demiryolları yolcu ücret tarifesine umumi şekilde yapılan zamlardan sonra Elâzığ'ın Maden ilcesi ile Gezin İstasyonu arası üçüncü mevki yolcu ücreti 105 kuruşa baliğ olduğu ve ondan sonra hiçbir zam yapılmadığı halde bundan birkaç ay evvelinden beri aynı yer üçüncü mevki yolcu ücret tarifesine 55 kuruş ilâve yapılarak ücret 165 kuruşa çıkarılmıştır.

1. Umumi tarifenin zıddına olarak hususi surette yapılan bu zammın sebebi nedir?

2. Bu haksızlığın giderilmesi için Vekâletçe ne düşünülmektedir?

T. C.
Münakalât Vekâleti 12.II.1960
Tarife ve Ticaret
Dairesi Reisliği
Dosya No. D.D.4c/1
Kayıt No. 63/1368

Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisliğine

27.I.1960 tarih ve Umumi Kâtiplik 7-848/4232-18472 sayılı yazıları karşılığıdır.

Elâzığ Mebusu Sayın Nâzım Öztürk'ün, Maden kazasiyle Gezin İstasyonu arasındaki üçüncü mevki yolcu ücret artışının sebebine dair tahrirî sual takririne verilen cevap ilişiktir.

Kendisine tevdi buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Münakalât Vekili
Ş. Ergin

Elâzığ Mebusu Sayın Nâzım Öztürk'ün Maden - Gezin arasındaki üçüncü mevki tren yolcu ücretinin artırılması hakkındaki tahrirî sual takririne cevaptır:

Sual takririnde işaret buyurulduğu veçhile 1 . X . 1959 tarihine kadar Maden ilçesiyle - Gezin İstasyonu arasında üçüncü mevki âdi tren ücreti (105) kuruş iken bu tarihten sonra (160) kuruşa çıkarılmış olduğu anlaşılmıştır.

Yolcu ve yük ücret tarifelerine mesnet teşkil eden mesafe cetvelleri, şebekeye yeni hatların iltihakı veya mevcut hatlardaki istasyonların yekdiğerine olan mesafelerinin, varyantların yapılması, kaldırılması veya istasyon yerlerinin tebdili dolayısiyle değişmektedir. Bu sebeplerle mesafe cetvelleri 8 - 10 senede bir defa yeniden tanzim edilmektedir.

12 . VI . 1958 tarihinden sonra yolcu tarifelerine her hangi bir zam yapılmamıştır. Maden ilçesiyle - Gezin istasyonu arasındaki kilometre değişikliği ve dolayısiyle ücret artışı maddi bir hatadan ileri gelmektedir.

Tashihi için ilgililere gereken talimat verilmiştir.

16. — Urfa Mebusu İbrahim Etem Karakapıcı'nın, Urfa Doğum ve Çocuk Bakım evinin ne zaman açılacağına dair sualine Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili Lûtfi Kırdar'ın, tahrirî cevabı (7/836)

T. B. M. Meclisi Yüksek Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili tarafından sözlü olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

11 . IX . 1959

Urfa Milletvekili
Dr. İbrahim Etem Karakapıcı

Halkın sıhhati yönünden gayet mübrem bir ihtiyacolan ve mütaaddit defalar vadedilmiş bulunan Urfa Doğum ve Çocuk Bakım Evi ne vakit açılacaktır?

T. B. M. M.
Umumi Kâtpliği 25 . I . 1960
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7/836

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekâletine

18 . XI . 1959 tarih ve 3607 sayılı yazısına ektir :

Urfa Mebusu İbrahim Etem Karakapıcı'nın, Urfa Doğum ve Çocuk Bakım Evinin ne zaman açılacağına dair şifahi suali, cevap günü olan 22 . I . 1960 tarihli 27 nci İnikatta takrir sahibi hazır bulunmadığından Dahilî Nizamnamenin 155 nci maddesinin 1 nci fıkrası gereğince, tahrirî cevap talebiyle verilmiş sayılmıştır.

Dahilî Nizamnamenin 152 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince cevaplandırılmasını saygılarımla rica ederim.

T. B. M. M. Reisi V.

T .C.
Sıhhat ve İçtimai 12 Şubat 1960
Muavenet Vekâleti V.
215

Türkiye Büyük Millet Meclsi Reisliğine

K. 25 .I . 1960 tarih ve kanunlar Md. 7-836/3607-15654 sayılı yazıya:

Urfa Mebusu İbrahim Etem Karakapıcı'nın Dahili Nizamname gereğince tahrirîye inkilâbeden (Urfa Doğum ve Çocuk Bakım Evinin ne zaman açılacağına) dair sual takririnin cevabı lişikte takdim kılınmıştır.

Saygıyla arz olunur.

Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekili
Dr. Lûtfi Kırdar

Urfa gibi mülhakatı çok geniş ve nüfus bakımından kesif olan bir vilâyetteki ana ve çocuk sağlığının daimî kontrol ve murakabe altında bulundurulmasını temin etmek gayesiyle vilâyet merkezinde bir doğum ve çocuk bakımevi tesisi Vekâletimizce prensibolarak kabul edilmiş bulunmaktadır.

Bu hususu temin için mahallî özel idare kendi binasını Vekâletimize devretmek istediğini bildirmiştir.

Bina, mahalline gönderilen mütehassıs tabip ve mimarlar heyetine tetkik ettirilmiştir. Tetkik neticesinde esasen doğumevi tekniğine uygun olarak yapılmıyan binanın doğum ve çocuk bakımevi olmaya müsait bulunmadığı tesbit olunmuştur.

Bu vaziyet karşısında özel idare binasından sarfınazar edilmiştir.

Vekâletin ilerde elde edeceği bütçe imkânları ile bünyesinde bir ana ve çocuk sağlığı merkezini de barındırabilecek yeni bir doğumevinin inşası cihetine gidilecektir.

17. — Adana Mebusu Turgut Yeğenağa'nın, İktisadi Devlet Teşekkülleri ve bunların iştirakiyle tesis olunan bilûmum şirketler hakkındaki sualine Maliye Vekili Hasan Polatkan'ın, tahrirî cevabı (7/715)

14 . II . 1959

T. B. M. M. Yüksek Riyasetine

Aşağıda yazılı sorumun Sayın Başvekil tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunda delâlet buyurulmasını saygılarımla rica ederim.

Adana Milletvekili
Turgut Yeğenağa

3460 sayılı Kanun hükümlerine tevfikan kurulan ve bu kanun haricinde sermayesi Devlet tarafından ödenen İktisadi Devlet Teşekkülleri ve bunların iştirakiyle tesis olunan bilûmum şirketlerin :

a) İsimleri,

b) İştigal mevzuları,

c) Sermaye miktarları,

d) İştirak eden diğer firma isimleri ve iştirak nispetleri,

e) İdare meclisleri Reis ve âzalarının isimlerinin bir liste halinde bildirilmesi.

T. C.
Maliye Vekâleti 11.II.1960
Hazine Umum Müdürlüğü
Banka ve Kurumlar Dairesi
Bankalar ve Kredi Kont. Şb.
Sayı : 5110

Özü : Tahrirî sual takriri Hak.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Kanunlar Müdürlüğü 7-715 ifadesiyle Başvekâlete yazılan 9 . XII . 1959 tarih ve 2692/10980 sayılı yazıları karşılığıdır :

İktisadi Devlet Teşekkülleri ile bunların iştirakiyle kurulan bilûmum şirketler hakkında Adana Mebusu Turgut Yeğenağa tarafından Sayın Başvekile tevcih olunan tahrirî sual takriri için hazırlanan cevabı muhtevi cetvellerin ilişik olarak sunulduğunu saygı ile arz ederim.

Maliye Vekili
H. Polatkan

İktisadi Devlet Teşekkülleri ile bunların kurdukları şirketler hakkında istenilen malûmat ilişikte sunulan 4 cetvelde gösterilmiştir.

Bu cetvellerden :

1 numaralı cetvelde 3460 sayılı Kanuna tâbi İktisadi Devlet Teşekkülleri ve müesseseleri;

2 numaralı cetvelde 3460 sayılı Kanuna göre kurulmuş ve kanunun 41 nci maddesi gereğince murakabeye tâbi şirketler;

3 numaralı cetvelde yalnız murakabeleri 3460 sayılı Kanuna tâbi hükmi şahıslar;

4 numaralı cetvelde sermayelerinde İktisadi Devlet Teşekküllerinin hissesi bulunmakla beraber 3460 sayılı Kanunun murakabesine tâbi olmıyan şirketler;

Yer almıştır.

I - 3460 sayılı Kanuna tâbi İktisadi Devlet Teşekkülleri ve müesseseleri

A) Teşekküller :

Adı	İştigal mevzuu	Sermaye Nominal milyon Lira	Sermaye Ödenmiş milyon Lira	İdare Meclisi	
1. Sümerbank :					
	(Pamuklu ve yünlü tekstil sanayii, toprak ve kimya sanayii, bankacılık)	500,—	259,4	Cavid Oral	(Reis)
				Hulki Yanat	(Âza)
				Orhan Eren	»
				Dr. Mustafa Gülcügil	»
				Mehmet Akın	»
2. Etibank :					
	(Maden ve elektrik tesisleri kurmak ve işletmek ve her nevi bankacılık muameleleri yapmak)	500,—	138,4	Safa Yalçuk	(Reis)
				Enver Batumlu	(Âza)
				Münir Musagil	»
				İsmail Hakkı Akyüz	»
				Burhan Ulutan	»
3. Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası :					
	(Zirai kredi ve bilcümle bankacılık)	750,—	425,—	Rifat Alabay	(Reis)
				Âtıf Güray	(Âza)
				Dr. Salih Âdil Başer	»
				Rahmetullah Ören	»
				Ahmet Kadıoğlu	»
				Mehmet Ünaldı	»
				Mithat Dülge	»
4. Toprak Mahsulleri Ofisi :					
	(Buğday fiyatlarının normalin altına düşmesini önlemek, müstehlik halkı tazyik edecek derecede yükselmesine mahal bırakmamak, ihtiyaç halinde dış piyasalardan buğday satınalarak ithal etmek ve memleket içinden satınaldığı buğdayları ihracetmek, hububatın muhafazası için gerekli ambar ve silolar iktisabetmek, ham afyon, tıbbi afyon ve bunların müstahzarlarını mubayaa, ithal ve ihracetmek.)	600,—	258,6	Lâtif Aküzüm	(Reis)
				Ali Rıza Oktay	(Âza)
				Kemal Cemal Öncel	»
				Refik Onaner	»
5. Türkiye Zirai Donatım Kurumu :					
	A) (Ziraatte kullanılan her türlü alât, makina, vasıta ve malzemeyi ilâç ve ilâç maddelerini, suni gübreleri imal ve istihsal etmek, bun-	100,—	39,8	Faruk Tunca	(Reis)
				Cevdet Tolgay	(Âza)
				Nuri Tunak	»

Adı	İştigal mevzuu	Sermaye Nominal milyon Lira	Ödenmiş milyon Lira	İdare Meclisi
	ları ve tohumluk, damızlık, iş ve irat hayvanlarını iç ve dış piyasalardan tedarik ederek peşin veya taksitle satmak, B) Bu işler için gerekli her nevi zirai sınai ve ticari müesseseleri kurmak ve işletmek veya bu kabîl işlerle iştigal eden müesseselerle iş ve sermaye ortaklığı yapmak, C) Tamirhaneler açmak, D) İstihsal ve imalden arta kalan maddeleri icabı halinde işliyerek satmak) ,			
6.	*Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu :* (Her çeşit silâh, mühimmat ve patlayıcı maddelerle askerî ihtiyaçlara yarıyan aletler, vasıtalar, makinalar, tesisler ve diğer her türlü eşya ve levazım ve yedek parçalar imal ve seri halinde büyük ve küçük tadil ve islâh işlerini ve diğer tamirleri yapmak, Tesisler ve imkânları ile karşılıyabileceği sivil ihtiyaçlara ait her türlü imalât ve tamiratı yapmak, 4374 sayılı Kanunun birinci maddesinde yazılı tekel maddelerini yapmak ve buna müteferri işler.)	400,—	106,9	Adnan Halet Taşpınar (Reis) İhsan Ali Alpar (Âza) Sabri Erkaya » Cavit Kavurmacıoğlu » Cahit Akyar »
7.	*Türkiye Cumhuriyeti Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi :* (PTT hizmetleri)	300,—	91,9	Hayri Yurt (Reis) H. Rauf Sarper (Âza) Rifat Öçten » Necmi Arman » Nafiz Ergeneli » Necmi Tan »
8.	*Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi :* (Demiryolu nakliyat işletmeciliği, liman işletmeciliği ve bununla ilgili fabrikasyon tamir ve bakım işleri.)	2.500,—	2.070,3	Seyfi Kurtbek (Reis) Nurettin Evin (Âza) Reşat Tuncel » Zeki Başağa » Yahya Pelvan »

Adı	İştigal mevzuu	Sermaye Nominal milyon Lira	Ödenmiş milyon Lira	İdare Meclisi	
9. Devlet Malzeme Ofisi :					
	(Devlet daire, teşekkül, müessese, banka ve kurumları ile sermayesinin en az yarısından fazlası bunlara ait ortakların kâğıt, kırtasiye, büro makina, alet ve malzemesi, munhasıran daire hizmetlerinde kullanılan motorlu nakil vasıtaları, matbaa ve tabı işleri gibi ihtiyaçlarını sağlamak ve kendi mevzuuna giren malzeme ve hizmetlerin standardizasyonunu yapmak.)	100,—	25,4	Muhsin Özbay Zeyyat Baykara Celâlettin Abanozoğlu Necmettin Özkananç	(Reis) (Âza) » »
10. Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri :					
	(Her nevi ham demir ve halitalarını, her nevi pik ve çelik döküm, dökme ve pres mamullerini, her nevi font, çelik boru ve aksamını her neviden demir ve çelik hadde mamullerini, kok ve kok fabrikası tâli mahsullerini, sülfrik asit, suni gübreler ve tâli maddelerini istihsal ve imal etmek, Bu işler için lüzumlu maden cevherleri, her nevi ham ve yardımcı maddeler aramak, işletmek ve bunları istihraç ve istihsal etmek, işletme faaliyetlerinin her safhasında hâsıl olabilecek deşelerin kıymetlendirilmesi için lüzumlu tesisleri kurup işletmek, Bu işlerle ilgili olmak üzere yeni tesis ve fabrikalar kurmak ve işletmek ve bunların icabettirdiği ticari muamelelerde bulunmak.)	200,—	115,1	Cemal Gönenç Sabri Özcansan Sadık Perinççek İzzettin Nişbay Cevat Süberk	(Reis) (Âza) » » »
11. Türkiye Selüloz ve Kâğı Fabrikaları İşletmesi :					
	Muhtelif cins kâğıt ve karton ile lüzumlu her nevi selüloz, mihaniki hamur ve yarı kimyevi hamur ile bunların istihsali ameliyesinde ihtiyaç duyulan kimyevi maddelerle diğer yardımcı maddeleri imal etmek klorsutkostik ve bunların müştaklarını istihsal eylemek.)	100,—	32,8	Nihat Odabaşıoğlu Şükrü Bayındır Osman Cemil Batır Seyfettin Tuncer Enver Atafrat	(Reis) (Âza) » » »
12. Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu :					
	(Taş kömürü, linyit, turp gibi kömür madenleri ile ilgili her türlü sınai ve ticari işler.)	750,—	162,3	Rifat Ayaydın Sabahattin Çıracıoğlu Tahsin Yalabık Nevzat Yerdel	(Reis) (Âza) » »

B) Müesseseler :

Adı, (Bağlı bulunduğu Teşekkül)	İştigal mevzuu	Sermaye Nominal Milyon Lira	Ödenmiş Milyon Lira
1. Yünlü Sanayii Müessesesi: (Sümerbank)	Defterdar, Hereke, İsparta, Bünyan ve Diyarbakır Fabrikalarında yün ipliği veya yünlü imâli	Ödenmiş sermayenin aynıdır.	28,—
2. Merinos Yünlü Sanayii Müessesesi : (Sümerbank)	Bursa Merinos Fabrikasında yünlü imali	» » »	33,—
3. Kayseri Pamuklu Sanayii Müessesesi : (Sümerbank)	Kayseri, Adana, Adana Çırçır ve Erzincan fabrikalarında pamuk ipliği veya pamuklu imali	» » »	18,—
4. Malatya Pamuklu Sanayii Müessesesi : (Sümerbank)	Malatya Fabrikasında pamuklu imali	» » »	15,—
5. Ereğli Pamuklu Sanayii Müessesesi : (Sümerbank)	Ereğli Fabrikasında pamuklu imali	» » »	12,—
6. Bakırköy Pamuklu Sanayii Müessesesi: (Sümerbank)	Bakırköy Fabrikasında pamuklu imali	» » »	15,—
7. Basma Sanayii Müessesesi : (Sümerbank)	İzmir, Nazilli ve Denizli fabrikalarında basma imali	» » »	50,—
8. Alım - Satım Müessesesi : (Sümerbank)	Sümerbank câmiası için malzeme alım ve satımı	» » »	25,—
9. Kendir Sanayii Müessesesi : (Sümerbank)	Taşköprü kendir ve jüt mamulleri	» » »	5,—
10. Deri ve Kundura Müessesesi : (Sümerbank)	Beykoz Fabrikasında deri ve kundura imali	» » »	9,—
11. Çimento Sanayii Müessesesi : (Sümerbank)	Sivas Fabrikasında çimento imali	» » »	17,—
12. Gemlik Suniipek Sanayii Müessesesi : (Sümerbank)	Suniipek imali	» » »	10,—
13. Filyos Ateş Tuğlası Sanayii Müessesesi : (Sümerbank)	Ateş tuğlası imali	» » »	11,—
14. Kütahya Keramik Müessesesi (*) (Sümerbank)	Tuğla ve kiremit imali	» » »	2,5 (**)

(*) 1959 da Müessese olmuştur.

(**) Bu sermayeler Sümerbankın 259 milyon liralık ödenmiş sermayesine dâhildir.

Adı, (Bağlı bulunduğu Teşekkül)	İştigal mevzuu	Sermaye Nominal Milyon Lira	Sermaye Ödenmiş Milyon Lira
15. Ergani Bakır İşletmesi Müessesesi : (Etibank)	Bakır istihsal ve satışı	15,—	10,—
16. Murgul Bakır İşletmesi Müessesesi : (Etibank)	Bakır istihsal ve satışı		20,—
17. Şark Kromları İşletmesi Müessesesi : (Etibank)	Krom cevheri istihsal ve satışı	5,—	2,—
18. Keçiborlu Kükürtleri İşletmesi Müessesesi : (Etibank)	Kükürt istihsal ve satışı	5,—	2,—
19. Kuzey - Batı Anadolu Elektrik İstihsal ve Tevzi Müessesesi :	Elektrik enerjisi üretimi ve tevzii	100,—	60,—
20. Ereğli Kömürleri İşletmesi Müessesesi : (Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu)	Taş kömürü, linyit, turp gibi kömür madenleri ile ilgili her türlü sınai ve ticari işler	400,—	117,—
21. Armutçuk Kömür İşletmesi Müessesesi : (Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu	» » » » » »	40,—	10,—
22. Garp Linyitleri İşletmesi Müessesesi : (Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu)	» » » » » »	75,—	30,—
23. Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi : (Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu)	Kömür satış ve tevzii ve bunlarla ilgili işler	5,—	3,—
24. İstanbul Emniyet Sandığı : (Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası)	Mont de piété muameleleri ve bir kısım banka muameleleri	Sermayesi yoktur. İhtiyatları	7 515 996
25. Divriği Madenleri Müessesesi : (Türkiye Demir ve Çelik İşletmesi)	Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri tarafından işlenecek demir cevherinin istihracı		15,—
26. Ziraat Aletleri ve Makinaları Fabrikaları Müessesesi : (Türkiye Zirai Donatım Kurumu)	Ziraatte kullanılacak alât, makina, vasıta ve malzemenin imali		7,—

II - 3460 sayılı Kanuna göre kurulmuş ve kanunun 41 nci maddesi gereğince murakabeye tâbi şirketler

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
1. *Türkiye Şeker Fabrikaları A. Ş.*	Şeker imali,	T. C. Ziraat Bankası Türkiye	7 333 000	7 333 000	Bülent Osma	İş Bankası
		İş Bankası	7 334 000	7 334 000	Enver Akoğlu	İş Bankası
		Sümerbank	7 333 000	7 333 000	Mehmet Akın	Sümerbank
					Nazmi İlker	Sümerbank
					Sabahattin Şerifoğlu	Ziraat Bankası
					Turgut Nalcıoğlu	Ziraat Bankası
					Cihat Şener	T. Şeker Fab. A. Ş.
2. *Yerli Ürünler Ticareti T. A. Ş. :*		T. C. Ziraat Bankası	370 000		Adnan Uysal	Ziraat Bankası
		muhtelif eşhas	130 000		Hüseyin Kavalalı	
					Kemal San	Ziraat Bankası
3. *Azmi Millî T. A. Ş. :*		Toprak Mahsulleri Ofisi	2 312 400	2 312 400	Haydar Okaner	Toprak Mahsülleri
	Her türlü toprak mahsulleri öğütme sanayii, soğuk hava depoları elektrik cereyan tesisatı kurmak ve işletmek,	T. C. Ziraat Bankası	1 826 400		Samim Karkın	Toprak Mahsülleri
		Sümerbank	616 000		Sedat Zekiörs	Sümerbank
		Aksaray Beyediyesi	749 600		Âtıf Pekitkan	T. M. O.
		Eşhas	495 600		Fazlı Ertekin	Ziraat Bankası
					Zeki Haznedar	Halk
					Mehmet İzgi	Konya Belediyesi
					Şadan Yurdalan	Ziraat Bankası
					Necmi Çelik	
4. *Azot Sanayii T. A. Ş. :*		T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	6 000 000		Z. Hilmi Velibeşe	Sümerbank
	Ziraat işleri için lüzumlu gübre tedarik ve istihsali, nitrik asit istihsali, plâstik maddeler endüstrisinin inkişafına yol açmak,	T. C. Ziraat Bankası	31 500 000		Sâmi Kurtulan	Ziraat Bankası
		Sümerbank	22 500 000		Tevfik Tuncay	Etibank
		Etibank	31 500 000		Hamdi Gürkan	Makina, Kimya Endüstri Kurumu

	Makina, Kimya Endüstrisi Kurumu	22 500 000	İbrahim Mutaf	T. Şeker Fabrikaları
	Zirai Donatım	6 000 000	Kemâl Gökçora	Zirai Donatım K.
			Lûtfi Kotan	Ziraat Bankası
			Cevdet Öztürk	Sümerbank
5. *Maden Hurdacılığı T. A. Ş. :*	Sümerbank	1 500 000	Ömer Faruk Sanaç	Etibank
Her türlü maden hurda alım ve satımı yapmak, sökmek, çıkarmak, kesmek	Etibank	1 000 000	Celâl Kıpçak	Şeker Fab.
ve cinslere göre tasnif ve tefrik eylemek, bu işler için teşkilât kurmak hurdaları değerlendirmek için sınai teşebbüslere iştirak etmek, kurmak ve bu işlerle meşgul olmak.	Makina ve Kimya Kurumu Endüstrisi	1 250 000	Kâmil Öçman	DDY
	T. C. DDY	625 000	Ali Çimen	Makina Kimya
	T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	625 000	Aziz Zeytinoğlu	Sümerbank
			Hüsnü Zeki Söylemezoğlu	DDY.
6. *Makina Yedek Parçaları T. A. Ş. :*	Etibank	1 000 000	Hüsnü Göktuğ	Etibank
Her nevi makina yedek parçalarının	Sümerbank	1 000 000	Neylân Ünsaç	DDY.
imali, alım satımı, ithalât, ihracat ve	M. K. E. Kurumu	1 000 000	Haydar Saltık	Sümerbank
komisyonculuk işleri.	T. C. DDY	500 000	İzzet Erksal	Azot Sanayi
	T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	250 000	Hayrettin Gençay	Sümerbank
	Azot Sanayi T. A. Ş.	250 000	Dr. A. Rıza Sağlar	Sümerbank
			Hakkı Serter	T. Ş. Fab.
7. *Karaman İplik ve Pamuklu Mensucat Sanayii T. A. Ş. :*	Sümerbank	3 481 500	Remzi Birant	Serbest
Pamuklu ipliği ve pamuklu dokuma	T. C. Ziraat Bankası	500 000	Mustafa Bağrıaçık	Serbest
imâli.	T. Vakıflar Bankası	250 000	Baha Müderrisoğlu	Serbest
	T. İş Bankası	200 000	Reyhan Gökmenoğlu	Serbest
	T. Emlâk Kredi Bankası	150 000	Orhan Tuksavul	Sümerbank
	Mahallî eşhas	1 418 500	Hikmet Keyman	Ziraat Bankası
			Lûtfi Sezgin	Serbest
8. *Suni Tahta Sanayii T. A. Ş. :*	Etibank	1 600 000	Turan Kural	Sümerbank
Suni tahta fabrikaları ve sanayi ile ilgili yardımcı ve müteferrik tesisleri	Sümerbank	1 600 000	Mazhar Aykut	Ziraat Bankası
	T. C. Ziraat Bankası	1 600 000	Nimet Sümer	Etibank

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
	kurmak ve işletmek, suni tahta sanayiini alâkadar eden her nevi sanayie iştirâk etmek.	Emlâk Kredi Bankası	1 600 000		Ali Galip Bubik	Orman U. Md.
		Orman Umum Müdürlüğü	1 600 000			
9.	*Maraş Pamuklu :*	Sümerbank	2 590 000	2 590 000	Gazenfer Keymen	Sümerbank
	Pamuklu ipliği ve pamuklu dokuma imâli.	Vakıflar Bankası	400 000	400 000	Saim Emir Mahmutoğlu	Ortak
		T. Emlâk Kredi Bankası	150 000	150 000	Necati Sümer	T. Vakıflar
					Rıza Bıçakçı	T. Emlâk Kıredi
					Vâsıf Epir	Sümerbank
		Hususi eşhas	860 000	739 000	Dündar Kalabalık	Sümerbank
					Perihan Parla	Sümerbank
10.	*Odıyaman Pamuklu :*	Sümerbank	3 684 000	3 684 000	Hüseyin Fırat	Sümerbank
	Pamuklu ipliği ve pamuklu dokuma imâli.	Hususi eşhas	316 000	173 000	Necmettin Sahir Sılan	Sümerbank
					Muammer Özsoy	
					Âsım Bayrak	Sümerbank
					Recai Tüzmen	Sümerbank
11.	*Türkiye Yapağı ve Tiftik A. Ş. :*	Sümerbank	6 000 000		Yaşar Bir	Sümerbank
	a) Koyun ve tiftik keçisi yetiştirmek	Z. Donatım Kurumu	1 000 000		Kâmil Çelkan	Devlet Üretme Çift.
	b) İstihsal bölgelerinde merinos yapağısı ile tiftik ve yerli yapağılarını kalitelerine göre tesbit edilecek fiyatlarla mubayaa etmek ve satmak,	T. C. Ziraat Bankası	3 000 000		Aliye Özelgörü	Ziraat Bankası
		Devlet Üretme Çiftlikleri	4 000 000		İ. Kâmil Sıdal	Sümerbank
	c) Yetiştirme çiftlikleri, satınalma merkezleri, muhafaza depoları, lâboratuvar ve bunlarla ilgili tesisleri kurmak,	Et ve Balık Kurumu	2 000 000		Mithat Başaran	Et Balık
					T. Nahit Uygur	Zirai Donatım Kurumu
	d) Hakiki ve hükmi şahıslarla mukaveleli yetiştiricilik yapmak,					
	e) Her yaşta damızlık ve kasaplık					

merinos ve yerli koyunu ile tiftik keçisi almak ve satmak,

f) Yetiştiricilerle kredi ile hayvan yemi, ilâç ve malzeme temin etmek lüzum görüldüğü takdirde merinos yetiştiricilerine ağıl inşası için inşaat malzemelerini sağlamak ve bu maksatlar için avans vermek,

g) Kooperatifler kurulmasını teşvik ve bunlara yardım etmek,

h) İştigal mevzuu ile ilgili damızlık koyun, yapağı ve çeşitli makina, alet malzeme ve ilâç ve saire emtia ithal ve ihracetmek,

i) Yukarda yazılı işlerle ilgili olarak kurulmuş ve kurulacak şirket ve cemiyetlere iştirak etmek,

j) Yetiştiriciliğin teşviki için yapacağı ve tiftik primleri, avans ve ikramiyeler vermek, her türlü sergiler ve müsabakalar tertibetmek,

k) Şirket konusu ile ilgili olarak gayrimenkuller alıp satmak ve bu menkulleri karşılık göstererek istikrazlarda bulunmak, ipotek, ettirmek ve sair maksatlarla aynı haklarla takyidettirmek,

l) İştigal mevzuu ile ilgili sahalarda mümessillik, komüsyonculuk ve acentalık yapmak.

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	İdare meclisi âzaları Temsil ettiği müessese
13. Azdavay Kömürleri İşletmesi A. Ş. :	Kömür istihsali	Türkiye Kömür İşletmeleri K.	400 000		Suat Varoşoğlu	Sümerbank
		Sümerbank Umum Müdürlüğü	307 500		Mithat Kaya	Demir Çelik
		T. Demir ve Çelik İşlet. U. Md.	250 000		Sıtkı Dinçören	Etibank
		Kastamonu Vilâyeti Hususi İdare	11 500			
		İnebolu Belediyesi	5 000			
		Tosya Belediyesi	5 000			
		Kastamonu Belediyesi	5 000			
		Kastamonu Ticaret ve Sanayi O.	5 000			
		Azdavay Belediyesi	3 000			
		Daday Belediyesi	1 000			
		Devrekâni Belediyesi	2 000			
		Ağrı Belediyesi	1 000			
		Araç Belediyesi	500			
		Cide Belediyesi	500			
		İnebolu Ticaret O.	2 500			
		Tosya Ticaret O.	500			
14. Kauçuk Sanayii T. A. Ş. :	Ham kauçuk istihsali için icabeden her türlü zirai sınai ve ticari teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak, kauçuk istihsaline yarıyan nebati maddelerin ziraati ile uğraşanlara gerekirse krediler temin etmek, kauçuk sanayii ile ilgili fabrika ve tesisleri kurmak ve işletmek.	Etibank	1 200 000		Halit Taşçıoğlu	T. C. Ziraat Bankası
		Sümerbank				
		T. C. Ziraat Bankası	2 200 000		C. Hakkı Gürsel	Makina Kimya
		Makina ve Kimya Endüstrisi K.	2 200 000		Sinan Tekelioğlu	Sümerbank
			2 200 000		Burhanttin Onat	Etibank
		Devlet Üretme Çiftlikleri	1 200 000		Hamdi Tuncer	Devlet Üretme Çift.
		Zirai Donatım Kurumu	1 000 000			

15. ***Eskişehir Basma Sanayii T. A. Ş. :*** Pamuk ipliği ve pamuklu dokuma ve basma.	Sümerbank	4 370 000	4 370 000	Ekrem Copgil	Sümerbank
	Ticaret Bankası	1 000 000	1 000 000	Ali Sepici	Sümerbank
	Eskişehir Bankası	100 000	100 000	A. Şinasi Hisar	Sümerbank
	Hususi eşhas	530 000	411 000	Halim Şatana	Sümerbank
				Hakkı Özdamar	T. Ticaret Bankası
16. ***Yem Sanayii T. A. Ş. :*** Hayvan ve tavuk yemi istihsali.	Toprak Mahsulleri Ofisi	1 400 000	1 400 000	Rauf Meleksoy	Toprak Mah. Ofisi
	T. C. Ziraat Bankası	1 400 000	1 400 000	Faruk Ertekin	Et ve Balık Kurumu
	T. Zirai Donatım Kurumu	200 000	200 000	Zeki Madenli	Yün, Yapağı
	Ete ve Balık Kurumu	1 000 000	1 000 000	Zeki Albayrak	Ziraat Bankası
	Devret Üretme Çiftlikleri	1 000 000	1 000 000		
	T. Yapağı ve Tiftik A. Ş.	300 000	300 000	Hasan Mirza	D. Üretme Çiftliği.
17. ***Eti Yapı Limite Ş. :*** Çeşitli inşaat taahhüt işleri.	Etibank	29 980 000		Burhan Ulutan	Etibank
	Azot Sanayii T. A. Ş.	10 000		Sahip Tansuk	Etibank
	Maden Hurdacılığı T. A. Ş.	10 000		Reşat Mütevelli	Etibank
18. ***Nevşehir Pamuklu Dokuma Sanayii A. Ş. :*** Pamuklu ipliği ve pamuklu dokuma imâli.	Sümerbank	2 990 000	1 495 000	Nihat Tuygan	Sümerbank
		25 000	13 000	Ahmet Kemal Dedeoğlu	Nevşehir Belediyesi
	Hususi Eşhas	985 000	465 000	Savaş İnce	Sümerbank
				Şevket Davaslıgil	Sümerbank
				Kadri Timurtaş	Sümerbank
19. ***Ordu Soya Sanayii A. Ş. :*** Rafine yemeklik soya yağı ve küspe istihsal etmek.	Sümerbank	1 400 000		Bekir Baykal	Ortak
	Hususi eşhas	600 000		Refet Aksoy	Ortak
				Esat Yavuz	Sümerbank
				Sedat Işık	Sümerbank
20. ***Emek Sinema Limitet Şirketi :*** Sinema ve film işletmeciliği.	T. C. Emekli Sandığı	1 490 000		Şükrü Soykan	T. C. Emekli Sandığı
	Kemal Erbaşar	10 000		Sadık Aktürk	T. C. Emekli Sandığı
				Kemal Erbaşar	Ortak

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları: Adları	İdare meclisi âzaları: Temsil ettiği müessese
21.	***Kuzu Yetiştirme ve Ticareti Ltd. Şirketi :*** Kuzu yetiştirmek.	T. C. Ziraat Bankası	180 000		Halil Turan	T. C. Ziraat Bankası
		Et ve Balık Kurumu	180 000		İhsan Çandar	Et ve Balık K.
		T. Yayağı Tiftik A. Ş.	240 000		Abdürrahim Civelekoğlu	Yapağı ve Tiftik
22.	***Emek İşletme Limitet Şirketi :*** Otel işletmesi.	T. C. Emekli Sandığı	290 000		Fatih Akıncı	
		Ankara İmar ve Emlâk İş. A. Ş.	5 000		Yahya Erelmalı	
		Emek Sinema Limited Şirketi	5 000		Celâl Saraçoğlu	
23.	***Ankara İmar ve Emlâk İşletme A. Ş. :*** Gayrimenkul inşa ve işletilmesi.	T. C. Emekli Sandığı	51 994 000		Veysel Güldez	Emekli Sandığı
		T. Emlâk Kredi Bankası	6 653 000		A. Turhan Tüzemen	Ankara Belediyesi
		T. Vakıflar Bankası	2 350 000		Cevdet Erbek	Emekli Sandığı
		Ankara Çimento	100 000		Ziya Temizkal	T. Emlâk Kredi B.
		Türkiye Kredi B.	90 000		Memduh Eldem	T. Emlâk Kredi B.
		Tutum Bankası	100 000		Fahri Günay	T. Vakıflar B.
		T. İnşaat ve Malzeme Lti. Ş.	100 000			
		Ankara İmar Limited Şirketi	100 000			
		Muhtelif eşhas	3 513 000			
24.	***Elektrometalürji Sanayii A. Ş. :*** Memlekette ferrokrom ve karpit ile diğer metalürji ve elektrometalürjik mâmulleri ve bunların imali için lüzumlu yardımcı maddeleri istihsal etmek üzere bir fabrika tesis etmek.	Etibank	1 000 000		Nafiz Özsoy	Etibank
		Pechiney	600 000		Necdet Velgay	Etibank
		Compadec	200 000		Sıddık Aksoy	Etibank
		Şark Kromları İş. A. O.	100 000		Vedat İltekin	Etibank
		Ergani Bakırları İşletmesi	100 000		Pierre Bartholin	Panchiney
					Pierre Ollivier	Panchiney
					Pierre Savary	Panchiney

25. *Manisa Pamuklu Mensucat T. A. Ş. :* Pamuk ipliği ve pamuklu dokuma ve basma.	Sümerbank	19 559 000	7 365 000	Muzaffer Kurbanoğlu	Ortak
	Ziraat Bankası	1 600 000	1 600 000	Reha Kura	Sümerbank
	İş Bankası	500 000	500 000	Şefik Erbil	T. C. Ziraat Bankası
	Vakıflar Bankası	300 000	300 000	Fuad Becerik	Sümerbank
	Tacir	200 000	200 000	Dinç Âdil Okuldeş	(Tariş)
	Emlâk Kredi Bankası	500 000	500 000	İsmail Aksoy	
		616 000	616 000	Esat Merter	T. Emlâk Kredi
	Hususi eşhas	4 925 000	3 619 000	Halit Eker	Ortak
26. *Bergama Pamuk İpliği ve Dokuma Sanayii T. A. Ş. :* Pamuk ipliği ve pamuklu dokuma imâli.	T. C. Ziraat Bankası	1 400 000		Adnan Ekmenol	Sümerbank
	Sümerbank	11 294 000		Halûk Ökeren	T. Ticaret B.
	T. İş Bankası	1 750 000		Kemal Serdaroğlu	Sümerbank
	İzmir Pamuk T. S. Koop. B.	2 954 000		Yaşar Emre	T. C. Ziraat Bankası
	T. Ticaret Bankası	1 250 000		Fethi Batur	Tariş
	Bergama Belediyesi	300 000		Yusuf Perinç	Ortak
	Muhtelif eşhas	2 052 000		Osman Hacıbaloğlu	Sümerbank
27. *İçel Selüloz ve Kâğıt Sanayii A. Ş. :* Selüloz ve kâğıt imâli.	Sümerbank	30 555 000	7 639 000	Hüseyin Fırat	Ortak
	Hususi eşhas	1 445 000	361 000	Sadık Ilgın	Sümerbank
				Fehmi Pevetlioğlu	Sümerbank

Adı	İştigal mevzuu	Sermayesi (Milyon Lira) Nominal	Ödenmiş		İdare Meclisi
1.	***İş ve İşçi Bulma Kurumu :*** 3998 sayılı İş Kanununun 63, 64 ve 69 ncu maddeleri hükümlerine göre iş ve işçi bulma faaliyetleri.	Sermayesi yoktur Gelir fazlası :		6 932 310,43	
2.	*Petrol Ofisi :* Yurdun akar yakıt ihtiyacını sağlamak.	2,5	—		—
3.	*Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı:* Memur ve hizmetlilerin emeklilik işleri.	Tahakkuk eden sermaye		1 354 923 715	Abbas Çetin Bedri Ener Cemal Ökten Hikmet Sağcı Halil Nuri Yurdakul Dr. Osman Özbilen
4.	*Et ve Balık Kurumu :* Yurdun et ve balık ihtiyacını karşılamak, buna ait sanayii kurmak ve işletmek.	40,—	33,5		—
5.	*Devlet Üretme Çiftlikleri :* Tohumluk ve damızlık yetiştirmek.	120,—	106,8		—
6.	*Atatürk Orman çiftliği :* Ziraat ve ziraat sanatları.	7,5	6,—		—
7.	*Türkiye Vakıflar Bankası T. A. Ş. : Bankacılık.*	50,—	33,—		İsmail Hakkı Ürkümen Orhan Çapçı Tahir Akman Abdi Ağabeyoğlu Binhan Fıratlı Sabahattin Tulga

IV - Sermayelerinde İktisadi Devlet Teşekküllerinin hissesi bulunmakla beraber 3460 sayılı Kanun murakabesine tâbi olmıyan Şirketler

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	İdare meclisi âzaları Temsil ettiği müessese
(1)	BANKALAR :	T. C. Ziraat Bankası	300 000		Zeki Tuğrul	T. C. Ziraat Bankası
1.	*Ankara Halk Sandığı T. A. Ş. :* Banka muamelesi.	T. Halk Bankası A. Ş.	1 000 000		Nurettin Seçmeer	T. Halk Bankası
		İstanbul Halk Sandığı	25 000		Halit Uras	T. Halk Bankası
		Ankara Belediyesi	834 800		Nihat Demirözü	Ankara Belediyesi
		Ankara Özel idaresi	332 500		Osman Karaalp	Ankara Vilâyeti
		Belediyeler (9 vilâyet)	91 600			
		Ankara Ticaret ve Sanayi O.	50 000		Münip Şahin	
		Kooperatifler ve dernekler	5 400			
		Muhtelif eşhas	360 700			
2.	*İstanbul Halk Sandığı T. A. Ş. :* Banka muamelesi.	T. C. Ziraat Bankası	100 000		Mithat Ünlü	T. C. Ticaret B.
		İsatanbul Özel İdaresi			Salâhattin Güvendiren	İstabul Ticaret O.
		İstanbul Belediyesi			Nâbi Up	İstanbul Bele-
		İstanbul Ticaret O.			Azmi Demirer	T. C. Ziraat Bankası
		T. Halk Bankası	1 000 000		Tevfik Türeğün	Hususi Muhasebe
		Kahveciler Cemiyeti				İstanbul Ticaret Odası
		İstanbul İli muhtelif kaza B.				
		Muhtelif eşhas				
3.	*İşçi Kredi Bankası T. A. Ş. :* Banka muamelesi.	T. C. Ziraat Bankası	100 000		Kâmil Özsarıyıldız	Sümerbank
		T. İş Bankası	100 000		Burhanettin Hasdemir	
		Sümerbank	300 000		Mustafa Germirli	
		İşçi Birliklerine S.	1 000 000		Mehmet Özateş	

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Hususi	1 500 000		Rifat Gönen Mehmet Ünal Rahmi Ayalp H. Hüseyin Hızarcı	
4.	*Maden Kredi Bankası A. Ş. :* Krom, manganez madenleri istihsali, ticareti ve sanayiine ait kredi işleri yapmak, bu maksada hadim şirketler kurmak, ihtira beratı, imtiyaz, işletme hakları satınalmak, her nevi bankacılık muameleleri, sigortacılık yapmak.	Etibank	3 120 000		Kemal Onurad	Şahsan
		Kromit Ltd. Ortaklığı	1 000 000		Oğuz Akal	Şahsan
		Özkrom Ltd. Ortaklığı	350 000		Hazım Türegün	Etibank
		Buçel T. A. Ş.	300 000		Dr. Cezmi Türk	Etibank
		Türk Maadin Şirketi	300 000		Sadi Pekin	Şahsan
		Transtürk Limited Şirketi	300 000		Orhan Brand	Orhan Brand - Şürekâsı
		Rasih ve İhsan Ltd. Şirketi	200 000		Hamdi Bozbağ	Rasih ve İhsan Selcan Ltd.
		Ergener Maden Ltd. Şirketi	200 000		Ahmet Çanakçılı	Buçel T. A. Ş.
		Kemal Özdedeoğlu	200 000		Hamit Karaorman	Türk Maadin Ş.
		Orhan Brand ve Şsı. Krom. Komandit Şirketi	200 000			
		Bilgin Maden Ltd. Şirketi	200 000			
		Oğuz Akal	100 000			
		Anadolu Maden Limitet Şirketi	100 000			
		Montan Madencilik T. A. O.	100 000			

Alfred Poluko ve Şerikleri	100 000
Kroman Ltd. Ortaklığı	100 000
Sıtkı Koçman	100 000
Köyceğiz Kromları Ltd. Şirketi	100 000
Selâhattin Göktuğ	100 000
Selâhattin Öğelman	100 000
Dalaman Maden Ltd. Şirketi	100 000
Fethiye Kroman Ltd. Şirketi	100 000
Tefen Krom Ltd. Ortaklığı	50 000
Kemal Onarat	50 000
Niyazi Aksu	50 000
Maden Arama ve İşletme	50 000
Osmaniye Krom Maden Ltd. Ş.	50 000
Server Somuncuoğlu	40 000
Fethiye Şirketi Madeniyesi	50 000
Baştaş Maden Ltd. Şirketi	10 000
Mongon Ltd. Ş.	100 000
Leometal Ltd. Şirketi	50 000
Leman Öncü	10 000
Sabri Öncü	10 000
Muhlis Göksel	10 000

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
5.	***Raybank T. A. Ş. :*** Bankacılık.	T. C. D. D. İşletmesi Umum Müdürlüğü	7 500 000		Alâaddin Arısan	DD Yolları
		Hakiki şahıslar	22 500 000		Muammer Baykal	DD Yolları
					Muhittin Ersun	DD Yolları
					Edip Sirmen	DD Yolları
					Faruk Aral	
6.	***Şekerbank T. A. Ş. :*** Bankacılık.	T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	750 000		İbrahim Kirazoğlu	T. B. M. Meclisi Başkanvekili
		T. İş Bankası A. Ş.	1 000 000		Cahit Yücel	İş Bankası Kredi Müdür Muavini
		Şeker Sigorta A. Ş.	1 710 000		Hanefi Ulutekin	Şeker Sigorta Umum Müdürü
		Adapazarı Şeker Fab. T. A. Ş.	20 000		Haydar Koyuncu	Avukat
		Amasya Şeker Fab. T. A. Ş.	40 000		Azmi Yumakoğlu	T. Şeker Fab. Ticaret Müdürü
		Adapazarı Kooperatifi	450 000		Ethem Koru	T. Şeker Fab. Umum Muh. Müdürü
		Eskişehir Kooperatifi	1 450 000		Tayfur Şınlak	T. Şeker Fab. Um. Muh. Md. Mua-
				Amasya Kooperatifi	510 000	
				Kütahya Kooperatifi	300 000	
				Akşehir - Ilgın Kooperatifi	550 000	

		Uşak - Afyon Kooperatifi	500 000	
		Alpullu Kooperatifi	600 000	
		Konya Kooperatifi	230 000	
		Kayseri Kooperatifi	250 000	
		Burdur - İsparta Kooperatifi	670 000	
		Balıkesir - Bursa Kooperatifi	140 000	
		Erzurum Kooperatifi	110 000	
		Erzincan Kooperatifi	110 000	
		Elâzığ Kooperatifi	70 000	
		Malatya Kooperatifi	20 000	
		Turhal Kooperatifi	520 000	
7. *Tutum Bankası :* Bankacılık.	T. C. Emekli Sandığı	2 000 000	Muhlis Pekiçten	T. Emlâk Kredi Bankası
	İnhisarlar mensupları	2 012 100	Cihat Gençuluğ	T. Emlâk Kredi Bankası
	T. Emlâk Kredi Bankası	5 007 500	Hayri Seçkin	T. Emlâk Kredi Bankası
			Sadettin Kerim Gökay	İnhisarlar Yar. C. T. Emlâk Kredi Bankası
8. *Türkiye Bağcılar Bankası A. Ş. :* Banka muamelesi.	İnhisarlar mensuplarıYardım Cemiyeti	980 400	Kenan Adar	
	T. C. Ziraat Bankası	100 000	Faruk Çelebi	
	Diğer ortaklar	1 900 000	Muvaffak Gürsoy	
			Cevdet Kuday	
			Semih Arbil	
			Kemal Pınar	
			Sait Dinç	
			Ahmet Çiftlikli	
9. *Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası A. Ş. :*	T. C. Ziraat Bankası	3 180 800	Muammer Alakant	
	T. C. Emekli Sandığı	250 000	Dr. Abdürrahman	

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
	Banka muamelesi.				Melek	
		Diğer ortaklar	11 569 200		Prof. Fikret Arık	
					Şevki Ecevit	
					Nurettin Ertürk	
					Prof. Fadıl Hakkı Sur	
					Prof. Aziz Köklü	
					Halit Zarbun	
10.	***Türkiye Emlâk ve Kredi Bankası A. O. :***	T. C. Emekli Sandığı	42 400 000		Cemil Topçubaşı	Maliye
		Hazine	254 000 000		Bekir Baykal	Maliye
	Banka muamelesi.	Sümerbank	1 000 000		Cemal Dinç	Maliye
		İş Bankası	1 000 000		Ekrem Barlas	Maliye
		Millî Reasürans	1 400 000		Âkil Kitapçı	Emekli Sandığı
		Güven Sigorta T. A. Ş.	200 000		Fikret Aktekin	Maliye
					Şefik İnan	Maliye
		Maliye Vekâleti				
11.	***Türkiye Halk Bankası T. A. Ş. :***	(Hazine)	19 300 000		Asım Süreyya İloğlu	Hükümet temsilcisi
	Bankacılık.	Sümerbank	1 000 000		Sungur Babaoğlu	Sümerbank
		T. C. Ziraat Bankası	750 000		Bülent Kozlu	İş Bankası
		T. İş Bankası	390 000		Hikmet Atamer	Etibank
		T. Emlâk Kredi Bankası	10 000		Doğan Salman	Ziraat Bankası
		Etibank	250 000			
		T. Ticaret Bankası	100 000			
		Millî Aydın Bankası	8 000			
		Akbank	5 000			
		Kayseri İşçi Kredi Bankası	2 500			

	Elâzığ İktisat Bankası	1 000	
	Belediyeler	4 983 000	
	Özel İdareler	2 684 000	
	Kooperatifler	1 414 300	
	Eşhas	3 753 700	
	Taahhüdedilmiyen	65 269 000	
	Ticaret Odaları	73 600	
12. ***Türkiye İş Bankası :*** Banka muamelesi.	T. C. Ziraat Bankası	1 200	Dr. Tevfik Rüştü Aras
	Diğer ortaklar	9 998 800	Âtıf Bayındır Cevdet Gölet Ali Kılıç Âmiral Rifat Özdeş Salih Kemal Sel Dr. Cemal Tunca Lûtfi Ülkümen Servet Sürenkök
13. ***Türkiye Kredi Bankası A. O. :*** Banka muamelesi.	T. C. Ziraat Bankası	307 500	Şakir Kesebir
	Diğer hissedarlar	19 692 500	Mithat Nemli Zeki Mesut Alsan Mehiç Erkin İzzet Ünver Şevket Filibeli M. Nedim Gündüzalp Hayri İpar
14. ***Türkiye Tütüncüler Bankası A. Ş. :*** Banka muamelesi.	Maliye Vekâleti	140 000	Fuad Özkaya
	T. C. Ziraat Bankası	21 240	Ahmet Tepeköylü
	T. Bağcılar Bankası	12 040	Orhan Arel
	Manisa Hususi Muhasebe	8 200	Faruk Tunca
	Manisa Belediyesi	1 500	Mustafa Yemişçi

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları: Adları	İdare meclisi âzaları: Temsil ettiği müessese
		Diğer hissedarlar	4 817 020		Hüseyin Kıbrıslı-oğlu	
					Nihat Tüzel	
15. Türk Ticaret Bankası A. Ş. :		Maliye Vekâleti	350 000		Tarık Gürerk	
Banka muamelesi.		T. C. Ziraat Bankası	750 000		Lebip Divanlıoğlu	
		T. Emlâk Kredi Bankası	304 750		Burhanettin Semi	
		Sümerbank	150 000		Naci Boymiyalı	
		Türkiye İş. Bankası	1 887 500		Hikmet Yazıcıoğlu	
		Muhtelif eşhas	13 057 750		Osman Kuleyin	
					Ferit Basmacı	
(2) **MENSUCAT :**		Sümerbank	11 190 000	8 905 000	Enver Ak	Ortak
16. Antalya Pamuklu Dokuma Sanayii A. Ş. :		Diğer	14 810 000		Zekeriya Turgay	Ziraat Bankası
					Mustafa Fettan-oğlu	Ortak
Pamuklu dokuma sanayii.					Salih Sipahioğlu	»
					Enver Atillâ	İş Bankası
					Kemal Ağrıbozlu	T. Ticaret Bankası
					Namık Barbaros-oğlu	Sümerbank
					Cafer Parman	»
					Aldemir Konuk	Ortak
17. Aydın Tekstil (İplik ve Dokuma) ve Nebati Yağlar Sanayii İşletmeleri A. Ş. :		Sümerbank	4 420 500		Hüsamettin Çoş-kun	»
		T. C. Ziraat Bankası	500 000		Kâşif Kutsal	Ziraat Bankası
Tekstil sanayii.		Tariş	16 000 000		Necati Çelim	Ortak
		T. Vakıflar Bankası	100 000		İhsan Erzin	»
		Millî Aydın Bankası	100 000		Ziya Arsel	»
		Hususi eşhas ve müesseseler	8 879 500		Sırrı Gürsel	»
					Tevfik Ercan	Tariş
					Şekip Nural	Sümerbank

18. ***Balıkesir Pamuklu Dokuma Sanayii T. A. Ş. :*** Pamuklu dokuma sanayii.	T. Şeker Fabrikaları	250 000		Ahmet Dallı	T. İş Bankası
	T. C. Ziraat Bankası	3 000 000			
	T. İş Bankası	2 250 000		Lûtfi Gülal	» »
	Sümerbank	1 955 000		Macit Selem	» » İşt. M.
	Eşhas	3 045 000		Cahit Canbay	» »
				Celâl Vaner	Ziraat Bankası
				Lûtfi Özgenmi	Sümerbank
				Mustafa Sütüven	»
				Cemil Kabakçı	Tüccar
				Emin Güvensan	
19. ***Denizli Mensucat Sanayii A. Ş. : (Tasfiye halinde)*** Mensucat sanayii.	Sümerbank	1 382 000	34 550	Turan Bahadır	Ortak
	Diğer	6 618 000		Cafer Abalıoğlu	»
				Nevzat Koru	»
				Burhan Özkardeş	»
				Hüseyin Aksel	»
				Ömer Mazıoğlu	»
				Ferit Ali Küçüka	Sümerbank
				Nadir Sebik	»
				Osman Doğan	(Ücret almıyorlar)
20. ***Jüt İpliği, Çuval ve Kanaviçe Endüstrisi T. A. Ş. :*** Jüt ipliği, çuval ve kanaviçe sanayii.	Pakistan İndüstrial	3 920 000		Reşat Ağrıboz	Sümerbank
	Sümerbank	3 580 000		H. Tokay	İş Bankası
	Toprak Mahsulleri Ofisi	1 000 000		Yusuf Aysal	Sümerbank
	Tariş	1 000 000		Turgut Koretli	Toprak Mahsulleri Ofisi
	T. İş Bankası	500 000			
	T. Emlâk Kredi Bankası	500 000		Fenni İslimyeli	Ziraat Bankası
	T. C. Ziraat Bankası	200 000			
	T. Şeker Fabrikası	500 000		Malik Âmir Monkhan	Pakistan Şt.
	T. Ticaret Bankası	500 000		Hüsamettin Çoşkun	Tariş
	Fiskobirlik	100 000			
	Çukobirlik	100 000			
	Intbirlik	100 000			

İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
21. Kula Mensucat ve Halı Sanayii A. Ş. : Mensucat ve halı sanayii.	Sümerbank	500 000	100 000		
	Hususi sektör	500 000			
(3) ZİRAAT VE GIDA :	T. C. Ziraat Bankası	354 000		Kemal Sevin	T. C. Ziraat Bankası
22. Bilecik Konserve Sanayii A. Ş. : Konserve sanayii.	Et ve Balık Kurumu	300 000		Ertuğrul Saim Uzel	Et ve Balık Kurumu
	İstanbul Yaş Mey. Sebze K.	400 000		Nedret Aybars	T. C. Ziraat Bankası
	Bursa Koza T. S. Kop. B.	400 000		Sadık Tuncay	Tarım satış
	Bilecik Müstahsilleri	46 000		Neslihan Kayıhan	Mahallî
23. Gıda ve İhtiyaç Maddeleri T. A. Ş. : Gıda ve ihtiyaç maddeleri alım satımı.	T. C. Ziraat Bankası	10 300 000		Bedri Sirmen	Ziraat Bankası
	Sümerbank	6 000 000			
	T. İş Bankası	4 500 000		Nafiz Ergeneli	Et ve Balık Kurumu
	T. Ticaret Bankası	2 250 000			
	Osmanlı Bankası	600 000		Mehmet Özgür	Sümerbank
	Halk Bankası	75 000			
	İzmir Pamuk T. S. K. Birliği	1 200 000		Ferit Ecer	Tarım Satış
	İzmir İncir	600 000		Muallâ Kızılviranlıoğlu	Migros Türk
	İzmir Üzüm	600 000			
	İzmir Zeytinyağı	600 000		Celâl İlter	Toprak Mahsulleri
	Çukurova Pamuk	3 000 000			
	Antalya Pamuk N. N. T. S. K. Bir.	1 500 000		Şakir Ağanoğlu	Demirbank
	Marmara Zeytin	750 000			
	Et ve Balık Kurumu	3 000 000			
	Yaş Meyve T. S. K. Birliği	1 500 000			
	Toprak Mahsulleri Ofisi	2 475 000			

	Koza Tarım Satış. K. Birliği	350 000		
	Fındık Tarım Satış. K. Birliği	1 500 000		
	T. Vakıflar Bankası	1 000 000		
	T. Denizcilik Bankası	250 000		
	Demirbank	200 000		
	Holantse Bank Üni. N. V.	50 000		
	Doğubank	50 000		
	Devlet Üretme Çiftlikleri	200 000		
	T. Şeker Fabrikaları	50 000		
	Migros T. A. Ş.	75 000		
	Ankara Belediyesi	500 000		
	İstanbul Belediyesi	500 000		
	İzmir Belediyesi	500 000		
	Yapı ve Kredi Bankası	250 000		
	Gıda ve İhtiyaç Mad. Ltt. Ş.	3 500 000		
24. *Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Ticaret ve Sanayii Ltd. Şirketi :* Her nevi gıda ve ihtiyaç maddelerini ve bunların istihsal ve imali ile ilgili maddeleri memleket dâhilinde ve haricinde toptan satınalmak veya satmak.	GİMA Anonim Şirketi	490 000	İhsan Bele	Müdür
	T. C. Ziraat Bankası	5 000		
	Et ve Balık Kurumu	5 000		
25. *Gürbahçe Konserve, Buz Nişasta ve Durolit Fabrikaları T. A. Ş. :* Sebze konservesi, salça, reçel, marmalât jele, meyva suları v.s. imali, zeytin işlemi, buz imali, nişasta, durolit ima-	Et ve Balık Kurumu	160 000	5 mahalli eşhas	
	114 şahıs	840 000		

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	İdare meclisi âzaları Temsil ettiği müessese
	li, ithalât, ihracat, fabrika mamullerini satma teşebbüsleri v.s.					
26.	***Kepez Meyva, Sebze İstihsal ve Konservecilik T. A. Ş. :*** Meyva ve sebze istihsal ve konserveciliği.	T. C. Ziraat Bankası	150 000		Saim Özen	
		T. İş Bankası	150 000		İmadettin Elmas	
		T. Emlâk Kredi Bankası	150 000		Melih Olcayto	T. İş Bankası
		Sümerbank	300 000		Adnan Güvenir	T. C. Ziraat Bankası
		Mahallî eşhas	250 000		Arif Erensoy	
27.	***Keşif Yem Sanayii Ltd. Şirketi :*** Türkiye'de yem sanayii kurulmasına çalışmak, bu itibarla fabrika ve tesisler kurarak kombina ve sair menabiden temin olunan iptidai maddeleri işliyerek her türlü yem meydana getirmek, bu gayeye mâtuf ticari teşebbüslerde bulunmak.	Et ve Balık Kurumu	120 000		Lûtfi Kurt	
		Çeşitli hisselere sahip 18 şahıs	880 000		Rüstem Vafi Rifat Tadıhan Haydar Dündar	
28.	***Kilis Zeytinyağı ve Sanayii T. A. Ş. :*** a) Zeytin ve diğer yağlı tohumlardan ve hayvani yağlardan yemeklik ve sabunluk yağ istihsali, b) Meyva ve sebze sularından her türlü imalât, c) Her türlü meyva, sebzelerden salamura ve konserve imalâtı, d) Sabun ve gliserin imalâtı v.s.	Devlet Üretme Çiftlikleri	3 000 000		Zühtü Kurtulmuş	
		T. Zirai Donatım Kurumu	1 000 000		Namık Özaltan	
		Atatürk Orman Çiftliği Md.	500 000		Tarık Rona	
		Hususi sektör	1 500 000		Remzi Siliöz Sait Daldaban	
29.	***Migros Türk Ticaret Anonim Şirketi :*** Halkın gıda maddeleri ihtiyaçlarını ucuz olarak temin etmek için, a) Toptan ve perakende olarak memleket içinden ve haricten almak ve satmak,	Prof. Fethi Çelikbaş	5 000		G. Duttweiler	
		Ferruh İlter	5 000		Ch. Hochstrasser	
		Turgut Bayer	5 000		Turgut Bayar	
		Charls Baumberger	5 000		Raif Dinçkök	
		Talha Altınbaşak	5 000		Talha Altınbaşak	
		Hasan Ekin	5 000			

b) Aile ihtiyaçlarını temin için lüzumlu fabrika ve tesisat kurmak ve işletmek, c) Bu maksat için depo, mağaza, dükkân, seyyar satış vasıtaları ve yerleri temin etmek, d) Gayesi ile alâkalı ticari ve malî muamele ve teşebbüslere girişmek v.s.	Salih Süter	20 000		
	Abdürrahim Süter	20 000		
	Cavit Evrenoz	25 000		
	Sadık Bigat	25 000		
	Mithat Nemli	25 000		
	İzzet Kaldam	25 000		
	Abdürrahman Malta	25 000		
	Emin Giray	25 000		
	Sait İbrahim Esi	25 000		
	Ch. H. Hochstrasser	25 000		
	G. Duttweiler	25 000		
	Ali Tansever	25 000		
	Mister Fox	30 000		
	Raif Dinçkök	50 000		
	Yusuf Kapancı	50 000		
	İstanbul Belediyesi	50 000		
	Et ve Balık Kurumu	50 000		
30. Süt Hayvanları ve Süt Sanayii A. Ş. : Süt sanayii.	T. C. Ziraat Bankası	3 700 000	Ekrem Çiftçi	Serbest
	Yaş Meva ve Sebze Koop.	1 500 000	Salâhattin Selışık	T. Ş. Kooperatifi
	Koza Tarım Satış Koop.	900 000	Selim Yatağan	Serbest
	Selim Yatağan	50 000	Necati Gönençer	T. C. Ziraat Bankası
	Ekrem Çiftci	300 000	Abdülkadir Göktan	»
	Affan Ataçeri	20 000		
	Sermet Azbazdar	100 000		
	Abdullah Azbazdar	40 000		
	Kasım Kurşunoğlu	100 000		
	Osman Nebioğlu	20 000		
	Yahya Çayırlı	20 000		
	Halit Çayırlı	20 000		
	Emine Akura	80 000		

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Rasih Azbasdar	20 000			
		İhsan Çörüş	20 000			
		Rifat Özdeş	40 000			
		Pervin Sencer	20 000			
		S. Z. Haydar Kaynak	20 000			
		Meliha Erkan (Veresesi)	20 000			
		Nebahat Ersü	20 000			
		Mehmet İpekçi	20 000			
		Necmi Yücel	20 000			
		Fehmi Simsaroğlu	100 000			
		Ethem Menderes	130 000			
		Gülsüm Neciboğlu	20 000			
		Hikmet Neciboğlu	20 000			
		Üzeyir Neciboğlu	20 000			
		İhsan Neciboğlu	60 000			
		Kemal Zeytinoğlu	20 000			
		Şükrü Esen	20 000			
		Ali Rıza Aksel	20 000			
		Mehmet Etan	20 000			
		S. Mübeccel Gözen	20 000			
31. Tohum İslâh ve Üretme A. Ş. : Tohum islâh ve üretme.		T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	580 000		Suat Fevzi Ozar	Şeker Ş. Zir. Müş.
		Pancar Ekicileri Birliği A. Ş.	200 000		Dr. Carl Ernst	Kws Müdürlerinden
		Şeker Sigorta A. Ş.	200 000		Peter Hans Nelson	Şirket Umum Müdürü
		Kleim Wanz Leben (Alman)	1 020 000		Armin Leidloff	Kws Müdürlerinden

				Verner Marx	Kws. Müdürlerinden
				Dündar Tekand	Milletvekili (Pancar Ekim Koop.)
				Muhittin Çiyiltepe	Zir. Müş.
32.	*Ülfet Gıda ve Sabun Sanayii T. A. Ş.:* Gıda ve sabun sanayii.	T. C. Ziraat Bankası	2 900 000	Cevdet San	Mahallî
		Muhtelif eşhas	1 900 000	Mehmet Uygur	»
		T. Vakıflar Bankası	500 000	Avni Uygur	»
		Çukobirlik	400 000	Necmi Ergüney	T. Vakıflar Bankası
		Fıstıkbirlik	300 000	Ethem Gün	Çukobirlik
				Muammer Koçoğlu	Ziraat Bankası
				Ali Galip Perhisoğlu	»
(4)	ÇİMENTO :	Sümerbank	200 000	200 000	
33.	*Ankara Çimento Limitet Şirketi (Tasfiye halinde)* Çimento sanayii.	Diğer	200 000		
34.	*Ankara Çimento Sanayii T. A. Ş. :* Çimento sanayii.	T. Emlâk Kredi Bankası	7 416 000	Halit Zarbun	İş Bankası
		Sümerbank	4 166 000	Fikret Aktekin	Emlâk Bankası
		Türkiye İş Bankası A. Ş.	1 667 000	Ahmet Muhip Dranas	Sümerbank
		Ankara Belediyesi	1 667 000	Hilmi Sözeri	Emlâk Bankası
		Güven Türk Anonim Sigorta Ş.	84 000	İbrahim Batmaz	Belediye
35.	*Balıkesir Çimento Sanayii T. A. Ş. :* Tekstil sanayii,	Sümerbank	5 000	Yusuf Kâmil Akyar	T. Çimento
		Türkiye Çimento Sanayii T. A. Ş.	2 677 000	İsmail İlşekerci	Tüccar
		Hususi eşhas	1 910 000	Mehmet Alpay	T. Çimento
		Emlâk Kredi Bankası	5 000	Cemil Kabakçı	Tüccar
		Humbolt	403 000	Kâmil Yeşilpınar	Hissedar
				Şevket Torhut	Kurucu firma temsilcisi

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
36.	***Çorum Çimento Sanayii :***	**T. Çimento Sanayii**	**3 139 100**		**Cavit Borçbakan**	**Türkiye Çimento**
	Çimento Sanayii T. A. Ş.	Sivlil firması	420 500		Haldun Rızatepe	Sümerbank
		Sümerbank	5 000		Rifat Toper	İş Bankası
		Hususi eşhas ve müesseseler	1 195 400		Enver Nurdoğan	Tüccar
		Çorum Özel İdaresi	200 000		Arslan Bayburtlu	Tüccar
		Çorum Belediyesi	40 000			
37.	***Eskişehir Çimento Fabrikası A. Ş. :***	T. C. Emekli Sandığı	3 000 000		İbrahim Tevfik Kutlar	
	Çimento istihsali.	Muhtelif eşhas			İsmail Kanatlı	
		Eskişehir Belediyesi			Mesut Zeytinoğlu	
		Eskişehir Bankası			Hamza Kızılcıklı	
		Koç Ticaret T. A. Ş.			Murat Atılgan	
					Galip Yeginsu	
38.	***Trakya Çimento Sanayii T. A. Ş. :***	Türkiye Vakıflar Bankası T. A. O	100 000	100 000	Şahap Kocatopçu	T. Çimento Sanayii
	Çimento istihsali.	T. Çimento Sanayii T. A. Ş.	3 507 000	3 507 000	Said Darga	»
					Nadir Tümerdem	»
		Hususi müesseseler ve mahallî iştirakler	1 393 000	1 393 000	Muammer Aktulga	Mahallî
					Seyyit Dokuman	T. Çimento Sanayii
39.	***Türkiye Çimento Sanayii T. A. Ş. :***	T. Emlâk Kredi Bankası	44 900 000		Mithat Erçetin	T. Emlâk K.
	Çimento istihsali.	Sümerbank	44 900 000		Hüseyin Polatkan	
		T. İş Bankası	10 000 000		Sabri Karagülle	
		Ankara Çimento Fabrikası	100 000		Halis Tokdemir	
		Sivas Çimento S. M.	100 000		Bülent Osma	T. İş Bankası
					Salâhattin Akyol	T. Çimento Sanayii

(5) ŞEKER :					
40. Adapazarı Şeker Fabrikası T. A. Ş. : Şeker sanayii.	T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	1 000 000	Edip Kantemir	T. İş Bankası İzmir	
	Adapazarı Pan. Ek. İs. Koop.	2 155 000		Mıntaka Müf.	
	Eskişehir Pan. Ek. İs. Koop.	1 000 000	Orhan Sefercioğlu	Ziraat B. Zat. İş. Md.	
	Alpullu Pan. Ek. İs. Koop.	280 000	Osman Avdan	Çiftçi Fab. Tör.	
	T. İş Bankası	2 000 000	Mithat Ersöz	Süm. Tek. Müşavir	
	T. C. Ziraat Bankası	1 625 000	Bahri Dağdaş	Konya Şek. Fab. Ziraat Md.	
	Sümerbank	1 925 000			
	Eşhas	15 000	İbrahim Kangal	Çiftçi	
41. Amasya Şeker Fabrikası A. Ş. : Şeker sanayii.	T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	1 000 000	Cihat Şener	T. Şek. Fa. A. Ş. Um. Md.	
	T. İş Bankası	1 400 000	Kadri Suyabakan	Şek. Fab. Muhasebe Md.	
	Turhal Pan. Ek. İs. Koop.	4 395 000	Ercüment Damalı	Avukat (T. İş Ban.)	
	Amasya Pan. Ek. İs. Koop.	3 200 000	Ali Öztürk	Şek. Fab. Çift. Md.	
	Turhal Şek. F. Par. Bir. Yar. D.	5 000	Hizber Akdeniz	Konya Şek Fab. Md.	
42. Kayseri Şeker Fabrikası A. Ş. : Şeker sanayii.	T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	800 000	Osman Kavuncu	Milletvekili	
	Amasya Pan. Ek. İs. Koop.	100 000	Arif Molu	Tüccar	
	Konya Pan. Ek. İs. Koop.	100 000	Hicri Baysal	Kayseri Şek. Fab. Md.	
	Kayseri Pan. Ek. İs. Koop.	6 000 000	Münci Akakıncı	Turhal Şek. Fab. Md.	

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Kayseri Sınai, Zirai, Ticari Kalkınma A. Ş.	5 000 000		Celâl Kıpçak	Şek. Şir. Teknoloji İşleri Müdürü
43. Konya Şeker Fabrikası A. Ş. :	Şeker sanayii.	T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	1 000 000		Himmet Ölçmen	Konya Milletvekili
		Konya Pan. Ek. İs. Koop.	4 000 000		Nafiz Tahralı	Konya Milletvekili
		Akşehir - Ilgın Koop.	1 000 000		Orhan Köni	Köm. İşl. A. Ş. Huk. Müşaviri
		Eskişehir Koop.	1 000 000			
		Konya Sanayii Kalk. A. Ş.	3 000 000		Cihat Gökdağ	Yeni Tesisler Md.
					Halit Ataşeri	Uşak Şek. Fab. Md.
					Hüseyin Birkan	Ankara Şek. Fab. Zir. Müdürü
44. Kütahya Şeker Fabrikası A. Ş. :	Şeker sanayii.	T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	1 000 000		Âtıf Bayındır	T. İş Bankası âzası
		Kütahya Pan. Ek. İs. Koop.	1 020 000		Sabahattin Karaman	Sümerbank Sat. Md.
		T. İş Bankası	2 000 000		Yaşar Bermen	Ziraat Bank. Nakit İş. Müdürü
		Sümerbank	1 000 000			
		T. C. Ziraat Bankası	1 980 000		Remzi Koçak	Koçak Kiremit Fab. sahibi
		Kütahya Şeker Sanayiin Kalkındırma A. Ş.	1 000 000		Ali Şahingil	Şek. Bank. Um. Md. Mv.
					Sezai Sarpaşar	Kütahya Belediye Reisi

(6)	KİMYA VE TOPRAK :	Sümerbank	200 000	Nahit Altan	Ortak
45.	***Çanakkale Palamut ve Valeks Sanayii T. A. Ş. :*** Valeks sanayii.	Hususi eşhas ve müesseseler	600 000	Fehim Tolunay	Sümerbank
				İsmet Güler	Ortak
				Ahmet Apaydın	»
				Yılmaz Tüzüner	»
46.	***Çanakkale Seramik Fabrikaları A. Ş. :*** Bütün şekil ve çeşitleri ile bilûmum fayans, porselen ve seramik eşya ve emtia imali, ithali, ihracı ile meşgul olmak.	Etibank	1 500 000	İbrahim Bodur	
		Eşhas	4 500 000	Mehmet Bodur	
				Naci Kaşercioğlu	
				Mustafa Kurtkaya	
				Fehmi Asaboğlu	
				Ekrem Ergün	
				Turan Yavaş	
47.	***Gübre Fabrikaları T. A. O. :*** Gübre sanayii.	T. C. Ziraat Bankası	3 300 000	İrfan Kocaoğlu	Ortak
		T. Zirai Donatım Kurumu	653 750	Şecaat Kan	»
		Sümerbank	1 078 500	Orhan Mengü	Hissedar
		Etibank	239 250	Fahir Sipahi	Sümerbank
		Pancar Ekicileri İş. Koop.	435 000	Rauf Eğilmez	T. Zirai Donatım
		Makina ve Kimya Endüstrisi K.	54 250	Hilmi Özerdem	Tarım Satış Koop.
		T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	54 250		
		Antbirlik	350 000		
		Çukobirlik	350 000		
		Marmara Zeytin Tarım	2 000 000		
		Tarım Satış Koop. Üzüm	400 000		
		Tarım Satış Koop. Pamuk	800 000		
		Tarım Satış Koop. Zeytin	240 000		

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Tarım Satış Koop. İncir	160 000			
		Kursa Koza Birliği	885 000			
48.	***Mensucat Boyaları Sanayii A. Ş. :*** Boya sanayii.	Sümerbank	5 000 000		Kâzım Rüştü Güven	Ortak
		T. Halk Bankası	500 000		Mehmet Borovalı	Sümerbank
		Hususi firmalar	7 000 000		Esat Yavuz	»
					Nüzhet Tekül	Bozkur Şirketi
					Ömer Lûtfi Sugan	Ortak temsilcisi
					Refik Bezmen	» »
					Şadi Eliyeşil	Çukurova Ş.
49.	***Sakarya Kauçuk Endüstrisi A. Ş. :*** Otomobil lâstiği imali.	T. C. Ziraat Bankası	10 000 000		Fenni İslimyeli	Jüt İpliği çuval ve
		Federal Türk Kamyonları	5 000 000		Namık Saysel	Kanaviçe Endüstrisi T. A. Ş.
		Kauçuk Sanayii	2 000 000		Vecdi Diker	
		İzmir Pamuk T. S. Koop. B.	8 000 000		A. E. Durling	
		Çukurova Pamuk T. S. Koop.	8 000 000		İhsan Gürsan	
		Dunlop Rubber Co. Ltd. Ş.	6 000 000			
		Minneapolin - Moline T. T.	1 000 000			
50.	***Salihli Palamut ve Valeks Sanayii T. A. Ş. :*** Valeks sanayii.	Sümerbank	260 000		M. Battal Üretmen	Ortak
		Hususi eşhas ve müesseseler	740 000		Ömer Görgü	»
					Mehmet Akın	»
					Selim Akiş	»
					Oğuz Özbay	»
					Enver Özay	»
					Mehmet Orhon	Sümerbank

51. *Suni Elyaf Anonim Şirketi :* Suni elyaf sanayii.	Sümerbank	4 500 000	Hayri Terzioğlu	Ortak
	Hususi eşhas ve firmalar	25 500 000	Sabri Pozan	»
			Sait Ete	»
			İhsan İpeker	»
			İhsan Dikmen	»
			Alâattin Orhon	Sümerbank
			Suha Atamer	»
			Hüsnü Aydın	Ortak
			İhsan Noyan	»
			Mustafa Dörtçelik	»
			Raif Dinçkök	»
(7) ENERJİ :	T. C. Ziraat Bankası	15 000	Ali Sağ	
52. *Çukurova Elektrik T. A. O. :* Elektrik sanayii.	T. İş Bankası	250 000	Ömer Başeğmez	
	Akbank	200 000	Fahri Merzeci	
	T. Ticaret Bankası	100 000	Kâzım Güç	
	T. Garanti Bankası	50 000		
	T. Kredi Bankası	50 000		
	Çukobirlik	3 000 000		
	Muhtelif eşhas	12 335 000		
53. *Ege Elektrik T. A. O. :* Gediz - Demirköprü barajında vücuda getirilecek olan tesisleri satınalmak, işletmek, istihsal edilecek enerjiyi Ege bölgesindeki istihlâk merkezlerine nakletmek, belediyelerle diğer müşterilere satmak.	Etibank	1 050 000	Osman Kibar	
	T. C. Ziraat Bankası	608 825	Mahmut Erdoğan	Sümerbank
	T. İş Bankası	608 800		
	Sümerbank	1 250 000	Moris Verbek	
	Kooperatifler	1 250 000		
	Belediyeler	16 000		
	T. Sanayi Odaları	250 000		
	Eshot	250 000		
	Şirketler ve eşhas	20 716 735		
54. *Kepez ve Antalya havalisi Elektrik Santralleri T. A. Ş. :* Kepez ve Antalya havalisinde Hidro - Elektrik santralleri enerji nakil hat-	Etibank	10 400 250	Sedat Uluç	Şahsan
	Antalya Pamuklu Dokuma Sanayii	1 045 000	Mahmut Konuk	Ant Birlik
	Antbirlik	625 000	Ahmet Kasaboğlu	Antalya Bele.

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
	ları ve trafo istasyonları tesis ederek bunları işletmek ve üretilen enerjiyi satmak.	Antalya Belediyesi	500 000		Kemal Dağdeviren	Etibank
		Aksiyonerler	1 909 750		Kemal Noyan	»
		Satılık Aksiyonlar	5 520 000			
(8)	MAKİNA :	Etibank	900 000		Hüseyin Süt	Etibank
55.	*Elektrik Teçzihatı İmalâtı T. A. Ş. :* Elektromekanik teçhizatı ilgilendiren imalât ile meşgul olmak, bilhassa transformatör imal etmek.	Sınai Tatbikat	380 000		Cemal Sait Bark	Sınai Tatbikat
		Le Matériel Electrique	333 000		Mr. Bussac	Hidro Energie
		L. Hydro Energie	267 000		Necmi Erdi	T. İş Bankası
		T. İş Bankası A. Ş.	120 000		Mr. Gauger	Materiel Electrique
56.	*Federal Türk Kamyonları A. Ş. :* Oto imali.	T. C. Ziraat Bankası	3 002 500		E. Necip Evliyazade	T. C. Ziraat Bankası
		Makina ve Kimya Endüstrisi	1 000 000		Sadi Bekter	Federal Motor
		Ekspres Bank	3 000 000		Salâhattin Şanbaşoğlu	Federal Motor
		Çukobirlik	6 000 000		Dinç Âdil Okuldaş	Tariş
		Antalya Narenciye Koop.	1 000 000		Vecdi Diker	Federal Motor
		Federal Motor	1 049 000			
		Tariş	4 938 500			
		Eşhas	10 000			
57.	*Minneapolis - Moline Türk Traktör ve Ziraat Makinaları A. Ş. :* Minneapolis - Moline traktörleri, biçer - döğer ve diğer ziraat makinalarını memleket dâhilinde imal ve tevzi eylemek ve başka memleketlere ihrac etmek ve buna ait müteferri işler.	T. C. Ziraat Bankası	987 500		Mithat Dülge	T. C. Ziraat Bankası
		Makina ve Kimya Endüstrisi K.	6 000 000		Fikret Çeltikçi	M. K. E.
		Minneapolis - Moline	6 000 000		Orville J. Parks	
		T. Zirai Donatım Kurumu	2 000 000		Adnan Çiftçi	Zirai Donatım
		Çukobirlik	2 000 000		Vecdi Diker	Mineapolis

		İzmir Üzüm Tarım satış Koop. B.	600 000		
		İzmir Pamuk Tarım satış Koop. B.	1 500 000		
		İzmir İncir Tarım satış Koop. B.	600 000		
		İzmir Zeytin yağı Tarım Satış Koop. B.	300 000		
		İdare Meclisi âzaları	12 500		
(9)	METAL MAMÛLLERİ :				
58.	*Arçelik Türk Anonim Ortaklığı :* Çelik eşya imalâtı.	Vehbi Koç	2 012 000	Vehbi Koç	
		Eliburla	1 125 000	Berner Şönman	
		Devlet Malzeme Ofisi	750 000	Lûtfi Doruk	
		Lûtfi Doruk	575 000	Rahmi Koç	
		Rahmi Koç	487 500	Adnan Berkay	
		Adnan Berkay	50 000		
59.	*Çelik Limitet Şirketi :* Vâsıflı ve hususi çelik imaline yarıyan tesislerin islâhı, tevsii ve icabında yenilerinin kurulmasını sağlamak ve bunlar için lüzumlu teknik müşavirliği yapmak.	Makina ve Kimya Endüstrisi K.	1 259 000		İdare Meclisi yoktur.
		Stahlwerke - Südwestfalen	1 259 000		
		Robert Zapp - Fortuna	687 000		
		Maden Hurdacılığı T. A. Ş.	611 000		
60.	*İstanbul Demir ve Çelik Sanayii A. Ş.:* Demir imali.	T. C. Ziraat Bankası	800 000	Sâmi Kurtulan	
		Muhtelif eşhas	1 200 000	Oğuz Akal Fehmi Baş Turgut Nalcıoğlu Mustafa Deliveli	
61.	*Madenî İnşaat İşleri T. A. Ş. :* Türkiye'de binalar, köprüler, havai hat direkleri, cebrî borular, tazyikli depolar, vinçler, fabrika ve malzemesi	Etibank	353 000	Macit Selem	T. İş Bankası
		Makina ve Kimya Endüstrisi K.	701 000	Celâl İmre	T. İş Ban. Come Türk

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
	v.s. gibi her türlü madenî inşaat işleri üzerinde imalât yapmak.	Sümerbank	348 000		Sâmi Gönül	Makina Kimya
		T. İş Bankası A. Ş.	1 085 500		Fâzıl Erim	Etibank
		Cometürk	497 500		De Smedt	Come Türk
		Celâl İmre	5 000			
		Paul Million	5 000			
		Fuat Yücesoy	5 000			
62.	***Mannesman - Sümerbank Boru Endüstrisi T. A. Ş. :***	Sümerbank	2 000 000		Dr. Walter Eisenbraun	Mannesmann
	Demir çelik plâstik malzemesi veya herhangi bir malzemeden mâmul boru istihsal etmek.	SEKA	200 000		Kenan Okan	Sümerbank
		T. Demir ve Çelik İşletmeleri	200 000		Herman Fritsch	Mannesmann
		Mannes Mann -	3 200 000		Cevat Sübek	Sümerbank
					İlhan Bayramoğlu	Mannesmann
63.	***Mannesman T. C. Ziraat Bankası Sulama Boruları, Aletleri ve Tesisleri İmal ve Satışı T. A. Ş. :***	T. C. Ziraat Bankası	150 000	37 500		
		Sümerbank	100 000	25 000		
	Sulama aletleri imali.	Tarım Satış Kooperatifleri	230 000	57 000		
		Mannesmann Regna C. M. B. H.	520 000	130 000		
64.	***Su Sayaçları T. A. Ş. :***	Makina Kimya Endüstrisi K.	180 000		Mustafa Akıncı	Makina Kimya Endüstri
	Su saatleri, elektrik, havagazı sayaçları ve ölçü aletleri imal ve benzeri mekanik ve döküm işleri ve buna müteferri işler.	İller Bankası	140 000		Hamit Pekcan	İller Bankası
		Société Compteur et meleur ASTER	200 000		Halil Âsaf Hotin	Sahot
		SAHUT Ticaret ve Sanayii A. Ş.	200 000		René de lâ Colombe	Aster Şti.
		Rene de lâ Clombe	20 000		René de Smedt	Türfran Şti.

(10) MADEN :	Etibank	1 000 000	Kâzım Canatan	Şeker Şirketi
65. Kömür İşletmeleri A. Ş. :	Sümerbank	200 000	Kenan Çığman	Etibank
Kömür cevherleri aramak, bunları işletmek ve bu mevzu ile ilgili sair işler.	T. Kömür İşletmeleri Kurumu	1 000 000	Fuad Akbal	T. Kömür İş.
	Antalya Nakliyat T. A. Ş.	200 000	Hikmet Özerdil	Antalya U. Nakliyat
	Raif Dündar	10 000	Nâzım Adasal	Kendisi
	Nazmi Bamyacı	20 000		
	Karaelmas Maden Ltd. Şirketi	20 000		
	Edip Bayra	20 000		
	Daşdan Sönmez	20 000		
	Kâmil Sarıoğlu	10 000		
	Nâzım Adasal	770 000		
	Kâmil Bilgihan	250 000		
	Oğuz Akal	200 000		
	Balkaya Maden Ltd. Şirketi	100 000		
	Dodurga - Alpagut Kömür İş.	100 000		
	Şeker Fabrikaları A. Ş.	1 000 000		
	Turhal Pancar Ekici Kooperatifi	440 000		
	Amasya Pancar Ekici Kooperatifi	200 000		
	Polar Maden Sanayii	300 000		
	Alpullu Pancar Ekicilik Kooperatifi	200 000		
	Vedia Ögelman	200 000		
	Eskişehir Pancar Ekicileri Kooperatifi	200 000		
	Side Limited Şirketi	200 000		
	Konya Pancar Ekicileri Kooperatifi	150 000		

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Serfiraz Bilgihan	100 000			
		Burdur - İsparta Pancar Kooperatifi	100 000			
		Ege Madencilik A. Ş.	100 000			
		Eskişehir Çimento A. Ş.	100 000			
		Yeni Çeltek Linyit İş. A. Ş.	100 000			
		Demirci Limited Şirketi	100 000			
		Akşehir Pancar Ekicileri Kooperatifi	100 000			
		Balıkesir - Bursa Pancar Ekicileri Kooperatifi	100 000			
		Mitaş	50 000			
		Elâzığ Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Erzincan Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Erzurum Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Cerrahoğulları U. Nakliyat	50 000			
		Kemal Mengenli	50 000			
		Bolu Linyitleri	60 000			
		Havri Basar	60 000			
		Hasan Sen	50 000			
		Adapazarı Pancar Ekicileri Kooptratifi	250 000			

	Kayseri Pancar Ekicileri Kooperatifi	250 000		
	T. Selüloz Sanayii A. Ş.	200 000		
	T. Çimento A. Ş.	200 000		
	Osman Aldan	20 000		
	Haydar Dilmaç	20 000		
	Kemal Erden	20 000		
	Kütahya Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000		
	Malatya Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000		
	Ahmet Simavis	40 000		
	Paşaköy Linyit	10 000		
	Haliç Linyitleri	10 000		
	Şekerbank	800 000		
66. *Krom İşletmeleri A. Ş. :* Her türlü maden ve krom sahaları aramak, imtiyaz ve ruhsatnameler istihsal edip işletmek, gereken hallerde krom ve diğer maden cevherlerini satınalıp bunları dış piyasalarda satmak.	Etibank	50 000	Celâl Koral	Etibank
	Maden Kredi Bankası	510 000	Memiş Yazıcı	Etibank
	Kromit Ltd. Ortaklığı	94 500	Namık Esmer	Kromit Ltd.
	Özkrom Ltd. Ortaklığı	32 500	Mustafa Çanakçılı	Özkrom Ltd.
	Buçel T. A. Ş.	27 500	İsmail Ergener	
	Türk Maadin Şirketi	27 500	Sadullah Bilgin	Bilgin Maden
	Transtürk Ltd. Şirketi	27 500	Fuad Tarı	T. Maadin
	Rasih İhsan Ltd. Şirketi	18 500	Salâhattin Göktuğ	Kendisi
	Ergener Maden Ltd. Şirketi	18 500	Erwing Brukner	Montan Maden
	Kemal Özdedeoğlu	18 500		

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	İdare meclisi âzaları Temsil ettiği müessese
		Orhan Brand ve Şsı. Krom Komandit Şirketi	18 500			
		Bilgin Maden Ltd. Şirketi	18 500			
		Oğuz Akal	10 000			
		Anadolu Maadin Şirketi	10 000			
		Montan Madencilik T. A. O.	10 000			
		Alfred Paluka ve Ortakları	10 000			
		Kroman Ltd. Ortaklığı	10 000			
		Sıtkı Koçman	10 000			
		Köyceğiz Kromları Ltd. Ş.	10 000			
		Selâhattin Göktuğ	10 000			
		Selâhattin Öğelman	10 000			
		Fethiye Kroman Ltd. Ş.	10 000			
		Dalaman Matan T. A. Ş.	10.000			
		Tefen Krom Ltd. Ortaklığı	4 500			
		Kemal Onarat	4 500			
		Nivazi Aksu	4 500			
		Maden Arama ve İşletme Ltd. Ş.	4 500			
		Osmaniye Krom Madenleri	4 500			

		Server Somuncuoğlu	3 500		
		Fethiye Şirketi Madeniyedi	1 000		
		Baştaş Maden Ltd. Şirketi	1 000		
67. ***Maden Arama ve Etüd Ltd Şirketi :*** Türkiye'de yeni bir demir ve çelik istihsal merkezi kurulmasına muktazi hammadde, teknik esaslar, tesis mahalli ve iktisadi şartları haiz mühim cevher rezervlerini araştırmak.		Etibank	480 000	Burhan Ulutan	Etibank
		T. Emlâk Kredi Bankası	480 000	Hayri Tokay	T. İş Bankası
		T. İş Bankası A. Ş.	480 000	Dr. Hansen	Friéd Krupp
		Sümerbank	480 000		
		Friéd Krupp	480 000		
68. ***Şahmanis Linyit Kömürleri İşletmesi A. Ş. :*** Şahmanis köyü civarındaki linyit madenleri sahasını işletmek, yurdun diğer muhtelif yerlerinde linyit madenleri aramak, işletmek, linyit kömürü almak ve satmak.		Etibank	200 000	Remzi Perihanoğlu	
		Van Hususi Muh. Müdürlüğü	100 000	Adnan Büyükhergül	
		Van Belediyesi	50 000	Şaban Boysan	
		Eşhas	650 000	Suat Özmen	
				Vasfi Leventoğlu	
				Bekir Bekiroğlu	
				Hayrettin Ünsal	
				Tevfik Doğuşıker	
				Nuhi Polatoğlu	
69. ***Türkiye Petrolleri A. O. :*** Türkiye'de petrol ameliyelerini ve icabında petrol ve petrol mahsullerinin alım - satım ve tevziini yapmak ve bu mevzuda her türlü ticaret işlerini yürütmek.		Etibank	5 000 000	Kemalettin Apak	
		Hazine (A) grupu	76 500 000	Bülent Osma	
		Hazine (B)	10 750 000	Kemal Siber	
		T. C. Emekli Sandığı	41 000 000	Necmettin Sahir Silây	
		T. İş Bankası A. Ş.	10 000 000	Şevki Yazman	
		Sümerbank	5 000 000		
		Yapı ve Kredi Bankası	1 000 000		
		İştaş T. A. O.	100 000		

Ada	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Anadolu Sigorta Şirketi	150 000			
		Ankara A. T. Sigorta Şirketi	50 000			
		Ahmet Neyzi	50 000			
		Fahri Diriker	10 000			
		Remo Aliotti	25 000			
		Harold Gireaud	25 000			
		Alfred Nahum	40 000			
		Mişon de Toledo	50 000			
		Niyazi Mutaf	50 000			
		Kimon Kozmeto	50 000			
		Romilos Vamvahopulos	50 000			
		Yorgaki Vamvahopulos	50 000			
		Yorgi Değirmencioğlu	50 000			
70.	***Yeni Çeltek Linyit İşletmesi A. Ş.*** : Linyit istihracı.	Kömür İşletmeleri A. Ş.	1 700 000		Ömer Alp	T. Şek. Fab. Stan. M.
		T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	800 000		İsmet Olgaç	Amasya Milletvekili
		Merzifon Belediyesi	500 000		Mustafa Topçular	Kays. Şek. F. Zir. M.
		Amasya Koop.	800 000		Tacettin Erkan	Amasya Şek. Fab. Md.
		Kayseri Köm. İşl. A. Ş.	300 000		Orhan Üçok	Köm. İşl.
		Amasya Şek. Fab. A. Ş.	700 000			
		Amasya Belediyesi	200 000			

(11) SİGORTACILIK :

71. Anadolu Anonim Türk Sigorta Ş. : Sigorta.	T. C. Ziraat Bankası	616 080		Ali Fuat Dülger	T. C. Ziraat B.
	T. İş Bankası	731 520		Dr. Sezai Feray	»
	Millî Reasürans T. A. Ş.	40 500		Hamdi Aksoy	T. İş Bankası
	Destek Reasürans	76 200			
	Muhtelif Eşhas	35 700		Fatih Dalaman	»
				Beliğ Beler	»
72. Ankara Anonim Türk Sigorta Şirketi: Yangın, hayat, kaza, kara ve deniz nakliyatı ve sair sigorta muamelâtı.	Etibank	297 500		Ferzan Aras	M. Reasürans
	T. İş Bankası	289 000		M. Ali Yürüker	T. Ticaret
	Millî Reasürans	255 000		Süreyya Ormancı	T. İş Bankası
	T. Ticaret Bankası	150 000		Fuat Bulca	Destek Reasürans
	Tecim T. A. O.	8 500		Tayfur Durgunoğlu	Etibank
73. Başak Sigorta Anonim Şirketi : Sigorta.	T. C. Ziraat Bankası	1 300 000		Mithat Dülge	
	İstanbul Emniyet Sandığı	100 000		Dr. Hans Grieshaber	
	İzmir Pamuk T. S. Koop. B.	500 000		Dr. Yusuf Saim Atasağun	
	Çukurova Pamuk T. S. Koop. B.	500 000		Kongur Konnolu	
	Fındık Tarım Satış Koop. B.	200 000		Burhanettin Özkul	
	Bursa Koza Tarım Satış Koop. B.	50 000			
	Marmara Zeytin Satış Koop. B.	50 000			
	Union Société de Reassurance	300 000			
74. Güneş Sigorta Anonim Şirketi : Her türlü sigorta işleri yapmak.	Türkiye Vakıflar Bankası	1 270 000		Sabahattin Tulgı	Vakıflar Bankası
	Toprak Mahsulleri Ofisi	995 000	248 750	Suat Bolayır	T. M. O.
	İstanbul Bankası	225 000		Refik Özmen	Vakıflar Bankası

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Sabahattin Tulga	5 000		Aynullah Senker	T. M. O.
		Suat Bolayır	5 000		Kâmil Beşe	Vakıflar Bankası
75.	*Güven Türk Anonim Sigorta Şirketi:* Sigorta.	Sümerbank	448 880		Dr. Raif Gürün	Sümerbank
		T. Emlâk Kredi Bankası	498 000		Saim Nuri Uray	Emlâk Bankası
		İller Bankası	50 000		Muzaffer Şahinoğlu	Sümerbank
		Millî Reasürans	3 120		Hüsnü Tümer	T. Emlâk
					Yekta Kazancıgil	Sümerbank
					Sadettin Barlas	Şirket Müdürü
76.	*Millî Reasürans T. A. Ş. :* Sigorta.	Türkiye İş Bankası A. Ş.	652 300		Fahrettin Sayımer	
		Destek Reatürans T. A. Ş.	3 800		Nasuhi Baydar	
		İtimadı Millî	100 000		Naci Perkel	
		Kampani Suisse de Reassurance	100 000		Kemal Aygün	
		T. C. Ziraat Bankası	25 000		Zekâi Eriş	
		T. Emlâk Kredi Bankası	25 000			
		D. D. yolları	25 000			
		Maliye Vekâleti	25 000			
		Güven Sigortası	29 125			
		Şirket nezdinde	14 775			
77.	*Ray Sigorta A. Ş. :* Sigorta.	T. C. D. D.	500 000		Safa Yalçuk	D. D. Y.
		Diğerleri	1 500 000		Kâmi Turhan	»
					Şadan Yelkenci	»
					Hakkı Ugan	»
					Faruk Aral	Raybank

78. *Şeker Sigorta T. A. Ş. :* Türkiye'de ve yabancı memleketlerde kanunların menetmediği her türlü sigorta ve mükerrer sigorta muameleleri ile uğraşmak v.s.	**Türkiye Şeker Fabrikaları A. Ş.**	100 000		Bezmi Ötkeren	
	Şekerbank	1 820 000		Atillâ Tengirşenk	**Şeker Fab.**
	Türkiye Zirai Donatım Kurumu	100 000		İhsan Vardal	
	Konya Şeker Fabrikası A. Ş.	340 000		Feridun Sipahioğlu	
	Mahdut Mesuliyetli Adapazarı Pancar Ekicileri İstihsal Kooperatifi Ortaklığı	50 000		İhsan Emlegen Enver Egeli	
	Mahdut Mesuliyetli Alpullu ve civarı Pancar Ekicileri İstihsal Kooperatifi Ortaklığı	50 000			
	Mahdut Mesuliyetli Eskişehir ve civarı Pancar Ekicileri İstihsal Kooperatifi Ortaklığı	40 000			
(12) TURİZM :	T. Vakıflar Bankası	330 000	330 000	Ramiz Eren	
79. *Ankara Palas Otelcilik A. Şirketi :* Otelcilik.	Hazine	56 000	56 000	Neclâ Tunçok	
	Türkiye İş Bankası	71 500	71 500	Hamdi Baydar	
	Anadolu Sigorta	5 000	5 000	Tahsin Berkman	
	Mister Normand	10 000	10 000	Abdullah Gedikoğlu	
	Muhtelif eşhas	27 500	27 500		
80. *Bursa Kaplıcaları T. A. Ş. :* Otelcilik ve kaplıca banyoları.	T. İş Bankası	680 000		Semih Odman	
	Bursa Belediyesi	587 320		M. Ali Tunaboylu	
	T. C. Ziraat Bankası	307 410		Lûtfü Gülal	
	Vakıflar Umum Müdürlüğü	197 100		Haydar Terzioğlu	

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Maliye Vekâleti	122 970		Agâh Erozan	
		Hidiv veresesi	66 470		Memduh Turan	
		Vilâyet Özel İdaresi	38 730			
81.	***Turist Seyahat A. Ş. :*** İç ve dış turizmi genişletmek, her nevi seyahat acentalığı, kara, deniz, hava nakil vasıtaları işletmek Turizm Bankasına tarafından tanzim edilecek bilûmum travelest çeklerle, turistik hâtıra eşyası almak ve satmak.	TCDD.	150 000		Osman Dardoğan	Türkiye Turizm Bankası
		Diğerleri	1 100 000		Sadi Bektor	Türkiye Turizm Bankası
					Zübeyir Akçadurak	TCDD. İşletmesi
					Osman Nebioğlu	Türk Hava Yolları
					Ferdi Tuğman	Denizcilik Bankası
					Sedat Kantoğlu	T. Turizm Kurumu
					Aziz Şentürk	T. Vakıflar Bankası
82.	***Türkiye Turizm Bankası A. Ş. :*** Memlekette iç ve dış turizmi geliştirmek, seyahat acenta büroları tesis etmek, seyahatler tertibetmek, turistik tesisler vücuda getirmek ve işletmek hususunda çalışan müesseseleri teşvik ve finanse etmek.	T. C. Ziraat Bankası	2 000 000		İhsan Baç	Kendisi
		Denizcilik Bankası	1 000 000			
		Türk Ekspresbank A. Ş.	1 365 000		Sadi Bekter	T. Ekspresbank
		Türk Ticaret Bankası	1 000 000		H. Osman Erkan	M. Vekili
		Sümerbank	500 000		Suat Yurtkoru	İzmir Belediyesi
		Etibank	500 000		Osman Dardoğan	Denizcilik Bankası
		Türkiye Vakıflar Bankası T. A. O.	500 000		Dr. Baki Öktem	Kendisi
		T. İş Bankası A. Ş.	500 000			
		Osmanlı Bankası	300 000			
		İller Bankası	250 000			
		İstanbul Bankası T. A. Ş.	250 000			
		Yapı ve Kredi Bankası A. Ş.	250 000			
		Ortaşark T. A. Ş.	250 000			

Doruk Yaprak Tütün	250 000
Halk Bankası T. A. Ş.	100 000
Türkiye Kredi Bankası A. Ş.	100 000
Doğubank T. A. O.	100 000
Anadolu Anonim Türk Sigorta Ş.	100 000
Çeşme Plâj evleri yapı Koop.	100 000
Ragıp Sarımahmutoğlu	50 000
Selânik Bankası	50 000
T. Genel Sigorta T. A. Ş.	50 000
Güven Sigorta T. A. Ş.	50 000
Antalya Umumi Nakliyat T. A. Ş.	50 000
T. Ekspres Havacılık ve Turizm Anonim Ortaklığı	50 000
Çeşme Belediyesi	50 000
İsmet Özbek	50 000
Ankara Ticaret ve Sanavi Odası	25 000
Mihriban Sarımahmutoğlu	25 000
Bişan Dikmen	25 000
Sadberk Sarımahmutoğlu	25 000
Nadir Nail Keçili	25 000
Osman Kapani	5 000
Prof. Muhlis Ete	5 000
Dr. Mükerrem Saral	5 000

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Dr. Behçet Uz	5 000			
		Dr. Burhanettin Onat	5 000			
		Dr. Lûtfi Kırdar	5 000			
		Mehmet Aldemir	5 000			
		Fahrettin Ulaş	5 000			
		Mithat Dülge	5 000			
		Sadi Bekter	5 000			
		Muammer Baykan	5 000			
		Suat Yurtkoru	5 000			
(13)	MÜNAKALÂT :	T. C. Emekli Sandığı	394 658		Nizami Akasma	
83.	*Anadolu Demiryolları A. Ş. :* Demiryolu İşletmesi.	Muhtelif eşhas			Safa Fevzi İksel H. Lûtfi Şuşut Niyazi Alaybek Avni Alpar	
84.	*B. C. C. (Font Commun) Bruxelle :* Conpensation Bürosu.	TCDD İşletmesi	32 548 480			
85.	*Denizcilik Bankası T. A. O. :* Türkiye kıyılarında ve yabancı denizlerde nakliyat, şehir hatları işletmeciliği, liman işleri, deniz can ve mal güvenliği işleri, denizde gemi kurtarma işleri, fabrika ve havuz işleri, bankacılık işleri yapmak.	Etibank	300 000		Yusuf Ziya Öniş	
		Malive	498 300 000		Enver Tekand	
		T. İş Bankası	920 000		Nejat Saner	
		T. Ticaret Bankası	200 000		Celâl F. Türkgeldi	
		T. Emlâk Kredi	200 000		Ekrem Şahenk	
		T. Tecim T. A. O.	80 000		Kemâl Karhan Burhanettin Olcaytuğ	
86.	*Deniz Nakliyatı T. A. O. :* İç ve dış sularda her türlü nakliye işleri, gemi alım, satım ve kiralama işleri, navlun mukaveleleri âkit ve ifası, sigorta, prodüktör ve tavassut iş-	Etibank	250 000		Dr. Tevfik Rüştü Aras	
		Denizcilik Bankası	56 100 000			T. İş Bankası
		T. C. Emekli Sandığı	52 700 000		A. Gedikoğlu	Denizcilik B.
		Petrol Ofisi	200 000		Sait Önen	» »

leri yapmak.	T. Emlâk Kredi Bankası	250 000		Kâzım Meriç	Emekli San.
	T. İş Bankası	100 000		Feramüz Berkol	» »
	T. Ticaret Bankası	350 000			
87. *Eurofima (İsviçre) :*	TCDD İşletmesi	70 000	İsviçre Fr.		
Demiryol Malzemesi Finansman Şirketi.	Diğer	49 930 000	» »		
88. *İnterfrigo (Belçika) :*					
Soğuk Havalı Vagonlar Nakliyat Şirketi.	TCDD İşletmesi	5 656	Frs. Belgr		
	Diğer	9 994 344	» »		
89. *Sanayi Nakliyat A. Ş. :*					
Her türlü hammadde ve emtia nakletmek ve bu mevzu ile ilgili işler.	T. Şeker Fab. A. Ş.	500 000		Enver Atafırat	Şeker Şirketi
	T. Selüloz ve Kâğıt Fab. İşletmesi	500 000		Mehmet Sipahioğlu	Antalya Nak.
	T. Çimento Sanayii T. A. Ş.	300 000		Halil Boztürk	Kömür İş.
	Etibank	250 000		Ahmet Veziroğlu	Hissedar
	T. Kömür İşletmeleri Kurumu	120 000			
	Kömür İşletmeleri A. Ş.	1 190 000			
	Antalya Umumi Nakliyat T. A. Ş.	750 000			
	Balkaya Maden Kömürleri Ltd. Ş.	100 000			
	Amasya ve civarı Pancar Ekicileri Kooparatifi	100 000			
	Cerrahoğulları Umumi Nak Vap. Tic. A. Ş.	50 000			
	Adapazarı ve Civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	İdare meclisi âzaları Temsil ettiği müessese
		Alpullu ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Balıkesir ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Eskişehir ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Kütahya ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Burdur ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Turhal ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Kayseri ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Erzincan ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Ilgın ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	50 000			
		Konya ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	70 000			
		Düzce Nakliyat ve Tic. Ltd. Ş.	50 000			

	Uşak ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	30 000		
	Elâzığ ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	20 000		
	Malatya ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	20 000		
	Erzurum ve civarı Pancar Ekicileri Kooperatifi	30 000		
	Mengenli Kollektif Şirketi	20 000		
	Ege Madencilik A. Ş.	10 000		
	Adapazarı Şeker Fabrikası	90 000		
	Bahri İşmen	160 000		
	Mehmet Sipahioğlu	50 000		
	Vedia Ögelman	30 000		
	Serfiraz Bilgihan	20 000		
	Yervand Erdoğan	30 000		
	Ahmet Veziroğlu	10 000		
90. Türk Havayolları Anonim Ortaklığı : **Her nevi hava nakliyatı.**	Hazine	54 140 600		Daniş Koper
	PTT.	1 000 000	**740 000**	Seyfi Kurtbek
	TCDD.	100 000		Enver Mersinlioğlu
	B. O. A. C.	3 920 000		Osman Nebioğlu
	Antaş	500 000		George Cribbett
	Eşhas	339 400		
91. Westinghouse Air Brake T. A. Ş. : **Hava frenleri ve sinyalizasyon işleri.**	TCDD.	280 000		Şirket henüz kurulmamıştır.
	Diğer	1 120 000		

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	İdare meclisi âzaları Temsil ettiği müessese
(14)	ÇEŞİTLİ İŞTİRAKLER :	Et ve Balık Kurumu	50 000		Cahit Tulgar	Et ve Balık Kurumu
92.	***Afyon Yapağı ve Tiftik Ltd. Şti. :***	T. Yapağı ve Tiftik				
	Yapağı ve tiftik alım, satımı, yıkama tesisleri, muhafaza depoları, lâboratuvar ve bunlarla ilgili tesisler kurmak, yetiştirme çiftlikleri kurmak vs.	A. Ş.	150 000		Rahmi Zallak	T. Yapağı ve Tiftik A. Ş.
		Afyon Sanayii ve Ticari Kalkınma A. Ş.	300 000		Bali Açıkgöz	Afyon Sanayii ve Ticari Kalkınma
93.	***Antalya Mezbaha ve Soğuk Depoculuk Ltd. Şirketi :***	Antalya Belediyesi	12 000		Nabi Erin	Antalya Belediyesi
	Modern mezbahacılık işleri ve soğuk depolarda gıda maddeleri muhafaza buz imâl ve satış ve bu maksatları sağlıyacak, sanayi, zirai ve ticari teşebbüsler.	Et ve Balık Kurumu	8 000		Hüseyin Karagülle	Et ve Balık Kurumu
					Vefik Ertekin	Et ve Balık Kurumu
94.	***Balıkesir Soğuk Depoculuk Limitet Şirketi :***	Et ve Balık Kurumu	49 000		Ahmet Kadıoğlu	Et ve Balık Kurumu
	Gıda maddeleri muhafazası, buz istihsal ve satışı, bu maksada mâtuf malî ve ticari teşebbüslerde bulunmak.	Balıkesir Belediyesi	51 000		Enver Durmaz	Balıkesir Belediyesi
95.	***Bandırma Soğuk Hava Sanayii ve Ticaret T. A. Ş. :***	Et ve Balık Kurumu	15 000		9 mahallî eşhas	
	Soğuk hava sanayii işletmesi ve bununla ilgili bilûmum alım ve satım işleri ihracat ve ithalât, komisyon, mümessillik, bilcümle yağ sanayii tesisleri kurmak ve işletmek, benzeri mevzularla iştigal.	Bandırma Belediyesi ve 69 şahıs	485 000			
96.	***Bursa Soğuk Depoculuk Ltd. Şti. :***	Et ve Balık Kurumu	26 000		Cihat Renda	Et ve Balık Kurumu
	Gıda maddeleri muhafazası, buz imâl ve satışı, her türlü ticari, zirai, sınai teşebbüsler.	Bursa Belediyesi	24 000		Reşat Oyal	Bursa Belediyesi

97.	***Ceyhan Sanayii ve Ticaret İşletmeleri T. A. Ortaklığı :*** **Nebati yağ sanayii.**	T. C. Ziraat Bankası	30 000	Hasan Yeşil	Mahallî
		Muhtelif eşhas	2 970 000	Ali Kayıhan	Mahallî
				Avni Saroz	T. C. Ziraat
				Muhittin Atıl	Mahallî
				Hasan Atıl	Mahallî
98.	***Emek İnşaat Anonim Şirketi :*** **İnşaat işleri.**	T. C. Emekli Sandığı			
		Ankara İmar ve Emlâk İşletme A. Ş.	245 000	Fikri Tansuğ	Emekli Sandığı
				Cemâl Tertemiz	Emekli Sandığı
			3 500	Raif Gürün	Kendisi
		Tutum Bankası	1 500	Tormaehlen	Alman
		Dyckerhoff Uund Widmann Şti.	245 000		
		Raif Gürün	5 000		
99.	***Gelibolu Soğuk Depoculuk Ltd. Ş. :*** **Gıda maddeleri muhafaza, buz imâl ve satışı, her türlü ticari, zirai, sınai teşebbüsler.**	Et ve Balık Kurumu	22 500	Doğan Akagündüz	Et ve Balık Kurumu
		Gelibolu Belediyesi	7 500	Recep Işık	Gelibolu Belediyesi
100.	***Mars Ticaret ve Sanayii A. Ş. :*** **Matbaacılık işleri.**	Şeker Sigorta A. Ş.	462 500	Osman Bozok	Eskişehir Şek. Fab. Md.
		Amasya Kooperatifi	40 000	Habil Akıltepe	Şek. Şir. Zir. Müd.
		Eskişehir Kooperatifi	40 000	Fehmi Kubilay	Kütahya Şek. Fab. Md.
		T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	100 000	Cemil Önder	Eski Milletvekili
		Eşhas	2 357 500	Saffet Gürol	» »
101.	***Pancar Ekicileri Birliği A. Ş. :*** **Pancar kooperatifleri için ziraat aletleri temini.**	T. Şeker Fabrikaları A. Ş.	100 000	Ömer Sümer	Şekerbank Umum Md.
		Adapazarı Kooperatifi	10 000	Ali Erel	Şek. Fab. Um. Md. Mv.

Adı	İştigal mevzuu	Hissedarlar	Taahhüd-edilen sermaye	Ödenen sermaye	İdare meclisi âzaları Adları	Temsil ettiği müessese
		Eskişehir Kooperatifi	10 000		Turgut Akyol	Şek. Fab. Atel. Md. Mv.
		Amasya Kooperatifi	10 000			
		Kütahya Kooperatifi	10 000			
		Akşehir - Ilgın Kooperatifi	10 000			
		Uşak - Afyon Kooperatifi	10 000			
		Alpullu Kooperatifi	10 000			
		Konya Kooperatifi	10 000			
		Kayseri Kooperatifi	10 000			
		Burdur - İsparta Kooperatifi	10 000			
		Balıkesir - Bursa Kooperatifi	10 000			
		Erzurum Kooperatifi	10 000			
		Erzincin Kooperatifi	10 000			
		Elâzığ Kooperatifi	5 000			
		Malatya Kooperatifi	5 000			
		Turhal Kooperatifi	10 000			
		Şekerbank T. A. Ş.	750 000			
102.	*Ray Nimens Limitet Şirketi :*					
	Nafıa, ihracat, maadin, enerji, nakliyat, sanayii işleri.	TCDD	480 000		Emin Eroğlu	Raybank
		Raybank	520 000		Süleyman Erkmen	TCDD İşletmesi

103. *Umumi Mağazalar T. A. Ş. :* Depolama ve sigorta.	Ticaret ve Sanayi Odası	3 000 000	Bahattin Bursalı	Osmanlı Bankası
	T. C. Ziraat Bankası	2 250 000	Hayri Tokay	T. İş. B.
	T. İş Bankası	2 000 000	Hüseyin A. Öztürk	T. Ticaret B.
	Osmanlı Bankası	1 000 000	Yavuz Paşamehmetoğlu	Sümerbank
	Sümerbank	750 000	Cihat İren	T. Ticaret O.
	T. Emlâk Kredi Bankası	500 000		
	T. Ticaret Bankası	500 000		
104. *Tarih ve Kültür Yayınları Ltd. Ş. :* Tarihî ve kültürel neşriyat.	T. Vakıflar Bankası	50 000		
	Türkiye İş Bankası	50 000		
	Niyazi Ahmet Banoğlu	50 000		

18. — Ordu Mebusu Münir Ekşi'nin, NATO üyesi devletlerden hangilerinin diğerleri nezdinde kendi vazifelilerinin işledikleri suçları muhakeme edecek teşkilât kurduklarına ve bu vazifelilerin Türkiye'de işledikleri suçlara dair sualine Millî Müdafaa Vekili Etem Menderes'in, tahrirî cevabı (7/773)

13 . XI . 1959

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Aşağıdaki sorumun Millî Müdafaa Vekili tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına delâlet buyurulmasını saygı ile rica ederim.

Ordu Milletvekili
Münir Ekşi

Soru :

NATO üyesi devletlerden hangileri kendi vazifelilerinin işledikleri suçları mahkeme edecek teşkilâtı diğerleri nezdinde kurmuştur?

Türkiye'de vazifeli NATO üyesi Devlet tebaasından bu teşkilâtta vazifeli olanlarının işledikleri suçların,

a) Nevileri
b) Adedi
c) Faillerinin isim, vazife ve sıfatları
d) Aldıkları cezalar
e) Mevkuf kalıp kalmadıkları
f) Mahkûm eden merciin bağlı olduğu devlet
g) Beraet edenler hangileridir

Bu suçların mağdurlarının

a) İsim ve yaşları
b) Adresleri
c) Zararlarının tazmin edilip edilmediği
d) Edilmişse kimlere ve ne şekilde tazmin edildiği
e) Edilmemişse sebebi.

T. C.
Millî Müdafaa Vekâleti 11 . II . 1960
Hususi Kalem
Müdürlüğü
Sayı : 11

Büyük Millet Meclisi Riyasetine

Ankara

Kanunlar Müdürlüğü, 4 . 1 . 1960 tarih ve 7/773, 3755/16085 sayılı tezkerelerinizle ilişik Ordu Mebusu Münir Ekşi'nin tahrirî sual takriri cevabının ilişikte sunulduğunu arz ederim.

Millî Müdafaa Vekili
Etem Menderes

İkinci Dünya Harbinin nihayete ermesini mütaakıp vukubulan hâdiselerden mülhem olarak ve bilhassa Antidemokratik Blokun diğer devlet hürriyetleri aleyhine giriştiği hareketlerinin reaksiyonu neticesinde siyasi ve hukuki maksatlarla NATO (Kuzey Atlântik Paktı Teşkilâtı) vücut bulmuş ve 5886 sayılı Kanun ile Türkiye Cumhuriyeti bu teşkilâta katılmış bulunmaktadır.

Bilâhara (Kuzey Atlântik Andlaşmasına taraf devletler) arasında tamamiyle mütekabiliyet prensibi esas alınarak (Kuvvetlerin Statüsüne dair Sözleşme) imzalanmış ve bu sözleşme de 6375 sayılı Kanun ile kabul olunmuştur.

Kuzey Atlântik Andlaşmasına taraf devletler arasında Kuvvetler Statüsüne dair Sözleşmenin 1 nci maddesinin (1/F) fıkrasında (gönderen devletin askerî makamları) tâbiri ile bu devletin kendi mevzuatına göre askerî kanunlarını, kuvvetleri ve sivil unsurları mensuplarına tatbik salâhiyetini haiz makamların kasdolunacağı tasrih edildiğinden ve aynı sözleşmenin 7 nci maddesindeki cezai ve inzibati kaza salâhiyeti de ancak (gönderen devletin askerî makamlarına) tanındığından 1 Kasım 1957 tarihinden itibaren Amerika Birleşik Devletleri nezdindeki Türk Askerî Müşavir Heyeti Başkanlığı ile Paris'teki NATO Başkumandanlığı nezdinde bulunan Türk Askerî Müşavir Heyeti Başkanlığına Tümen Adlî Âmirlik salâhiyeti tanınmış bulunmaktadır.

Amerika Birleşik Devletlerinin de Türkiye'de bulundurduğu TUSLOG ve JUSMMAT Kumandanlıkları nezdinde askerî mahkemeleri mevcuttur.

NATO'ya dâhil diğer devletlerin Türkiye nezdinde askerî mahkeme teşkilâtları bulunmamaktadır.

Türkiye'de vazifeli NATO üyesi tebaasından bu teşkilâtta vazifeli olanlarının işledikleri suçların;

a) Nevileri : Ölüme ve yaralamaya sebebiyet, şahısların ve eşyanın emniyetine tehlike verecek tarzda vasıta sevk ve idare etmek, sarhoşluk, kavga ve kavgaya sebebiyet vermek, yangına sebebiyet, parayı gaspetmek, ölümle tehdit, hakaret, Basın Kanununa muhalefet, bikir izalesi, sarkıntılık ve trafik suçlarıdır.

b) 1953 ten 1960 senesine kadar Vekâlete intikal eden hâdiselerin mecmuu 386 olup,

c) İlişik listede (Ek 1) faillerinin isimleri suçların mahiyeti, suç yerleri ve tarihleri gösterilmiştir.

d - e) Listede yazılı olan şahıslardan hangilerinin ne kadar müddetle mevkuf kaldıkları ve mahkûm olanların aldıkları ceza miktar ve nevileri Sözleşmenin 7 nci maddesinin (6/B) bendine göre gönderen devlet makamları tarafından henüz bildirilmemiş olduğundan katî bir malûmata sahip bulunulmamaktadır.

f) Mahkûm eden merciler Amerika Birleşik Devletlerine bağlı bulunmaktadır.

g) Beraet edenlerin hüviyetleri ile isnadolunan suçların nevileri ilişik listede (Ek 2) tadadolunmuştur.

Ek 1 de zikrolunan suçların mağdurlarına ödenen tazminat miktarı ile ödeme tarihinin, hâdise tarihinin, hâdise yerinin ve suçlunun isminin gösterildiği liste ile (Ek 3) ölüme sebebiyet dolayısiyle zararları tazmin edilen ve edilmekte olanların listesi (Ek 4) ilişiktir. Arz ederim.

1958 - 1959 Senesi

Türkiye'de ölüme sebebiyet veren Amerikalıların listesi

Dosya No.	Adı, soyadı	Ödenen dosyalar	Hâdise yeri	Tarihi
23/ 18	Jhon S. Arnold	Ödendi	İzmir	24. 4 .1954
32	Joseph. T. Lee	»	Konya	27. 8 .1955
38	Albert Moss	»	İstanbul	4.11.1955
41	Kennat Harris	»	Samsun	9. 1 .1956
51	Frank Bolton	»	Eskişehir	11. 5 .1956
68	Galli Charles	»	Adana	5. 8 .1956
107	Joseph R. Richard	»	Sapanca	9. 2 .1957
113	Edward E. Savage	»	Gölcük	17. 7 .1957
165	R. C. Williams	»	İstanbul	18.12.1957
197	Mack Mc. Leon	»	İzmit	15. 4 .1958
210	Jhon H. Spencer		Adana	9. 5 .1958
232	Joseph Preietti		İzmir	28. 6 .1958
242	William L. Jones		Gerede	29. 8 .1958
247	John Hayklema	Ödendi	Adana	16. 9 .1958
261	Robert L. Hard		Ankara	16. 9 .1958
269	Frdrcis P. Newall		Ankara	3.12.1958
320	Jhon L. Kelly		Adana	25. 5 .1958
351	Tader W. Spencer		Gölcük	9.10.1959
355	Haward Allon		İstanbul	28. 9 .1959
370	Thomas Berry		»	11.10.1959
373	John Murdak		»	18.11.1959

Sıra No.	Evrak No.	Hâdise tarihi ve yeri	Hâdiseyi yapanın Adı ve soyadı	Ödenen tazminat miktarı Lira	K.	tarihi	Mağdurun adı ve soyadı
1	23/16	5 . 3 . 1955 İstanbul	Raymond E. Chambers	2 100		19. 9 .1955	Ayhan Güvenç
2	23/16	» . »	Raymond E. Chambers	200		18.11.1955	Zehra Celâsin
3	23/11	30.12.1954 Ankara	Mehmet Uras	150		18.11.1955	Şadan Yurdal
4	23/8	25. 1 .1954 Ankara	Robert E. Miller	510		18.11.1955	Mahmut Ersan
5	23/4	14.10.1954 Merzifon	Çvş. Wallace L. Walker	2 051	50	18.11.1955	Adnan Yardımcı
6	23/3	26. 7 .1955 Samsun	George E. Payne	50		18.11.1955	Dr. Ali Kabalak
7	23/39	26. 4 .1955 Samsun	Richart Medona	125		27. 8 .1956	Ulviye Arın
8	23/50	26. 4 .1956 Ankara	Ertuğrul Yörü	200		9. 7 .1956	Muharrem Karakuşak
9	23/36	4.11.1956 Samsun	Onb. Arthur Applegate	26 000		5. 7 .1956	İlyas Boyar
10	23/27	Giresun	Bnb. Jewett	210		25. 4 .1956	Arslan Sarıaydın
11	23/38	Hendek	Bnb. Albert R. Mors	10 000		27. 6 .1956	Mustafa Türedi
12	23/32	27. 8 .1955 Konya	Bşçvş. Joseph T. Lee	10 000		31. 8 .1956	Ali Galib Kadıoğlu
13	23/51	11. 5 .1956 Sivrihisar	Çvş. Frank Bolton	55 000		27. 8 .1956	Nuri Kaya, Şaziye Kaya, Nezihe Sarıoğlu
14	23/56	23. 4 .1956	George Warren	1 500		27. 8 .1956	Sefer İleri, Şoför Kâzım
15	23/64	24. 4 .1956 İstanbul	Dosth Gomenan	200		18. 8 .1956	Ali Biricik
16	23/44	23. 9 .1955 Ankara	Richard N. Mcco	2 000		1. 8 .1956	Cengiz Er velisi Ruşen Er
17	23/41	9. 1 .1956	Kenneth W. Harris	30 920	50	5.12.1956	Sate Gün
18	23/47	17. 1 .1956 Ankara	Richard G. Bramer	650		3.12.1956	Nusret Özdemir
19	23/58	22. 5 .1956 Ankara	Ritfin C. Brock	12 990		22.10.1956	Sıtkı Tuğcu
20	23/13	1. 2 .1955 Ankara	Robert S. Woodwart	2 000		23. 1 .1957	Dürdane Nezir
21	23/36	29. 9 .1955 Samsun	Arthur D. Applegete	1 250		13.12.1956	Nâzım Yılmaz
22	23/48	25.11.1955 Trabzon	Williams C. Davis	1 800		25. 1 .1957	Temel Aydın
23	23/65	17. 7 .1956 Samsun	William E. Dunckelman	10 000		1. 4 .1957	Nesrin Özyavuz
24	23/70	25. 7 .1956 Ankara	Thomas L. Bedwell	1 100		15. 5 .1957	Rifat Bozoklu
25	23/82	12. 4 .1956 Ankara	Paul Sands	70		23. 5 .1957	Philips Şirketi
26	23/90	17.10.1956 Ankara	Jimmie E. Plott	550		15. 5 .1957	Mehmet Karataş
27	23/100	15.12.1956 Ankara	Robert L. Borst	600		15. 5 .1957	Ahmet Bükülmez
28	23/66	23. 3 .1956 Ankara	George W. Parker	480		7.10.1957	Hayri Koçdağ
29	23/71	5. 8 .1959 Karataş	Callie Charles	10 000		7.10.1957	Elfide Yeşilbudak
30	23/103	1956 Sinob	Radar Birliği mensupları	184		1.10.1957	Ömer Korucu, Hasan Gümüş, Recep Kaymakkavağı

Sıra No.	Evrak No.	Hâdise tarihi ve yeri	Hâdiseyi yapanın Adı ve soyadı	Ödenen tazminat miktarı Lira	K.	tarihi	Mağdurun adı ve soyadı
31	23/108	25. 4 .1957 Samsun	Robert Martin	330		22.11.1957	Ali Çetiner
32	23/46	24. 1 .1956 İstanbul	Vitold Jr. Rommanawski	1 550		22.11.1957	Hikmet Erden
33	23/110	5. 2 .1957 Ankara	Charles L. Mc. Elray	600		9.10.1957	İbrahim Örs
34	23/112	18. 2 .1957 Görele	Gayland W. Dill	3 460		7.10.1957	Sait Kalkakılıç
35	23/114	16. 4 .1957 İzmir	Boby F. Tungle	272	50	7.10.1957	Hasan Vasfi Hamamcılar
36	23/115	30. 4 .1957 Samsun	George E. Williams	1 600		7.10.1957	Ertuğrul Ekinci
37	23/119	11. 3 .1957 İstanbul	Olson	250		7.10.1957	Şaban Kaynatan
38	23/121	17. 4 .1957 Vezirköprü	George B. Murray	500		7.10.1957	Abdullah Öncel
39	23/136	3. 9 .1957 Ankara	Richard D. Parent	80		22.11.1957	Dr. Süreyya Sander
40	23/141	18. 5 .1957 Ankara	Lloyd Mullins	40	70	22.11.1957	Ankara Elektrik - Havagazı ve Otobüs İşletmesi
41	23/54	1. 1 .1956 Ankara	Arthur L. Kroemer	2 400		15. 8 .1957	Mustafa Yılmaz
42	23/69	18. 7 .1956 Sungurlu	Joseph R. Taylor	350		15. 8 .1957	Celâl Güçlü
43	23/84	1. 1 .1957 Ankara	Ralph Sturrup	2 400		19. 8 .1957	Ali Kaygusuz
44	23/107	9. 2 .1957 Sapanca	Joseph R Richards	10 000		15. 8 .1957	Osman Bayrak
45	23/113	11. 9 .1957	Edward E. Savage	4 000		7.10.1957	Hatice Öztekin
46	23/76	20. 9 .1956 Gölcük	Davit Richardson	3 401		2. 6 .1958	Şükrü Sezer
47	23/124	3. 7 .1957 Ankara	John E. Vagel	800		16. 4 .1958	Kâzım Arısoy
48	23/125	26. 4 .1957 İzmir	Alb. Charles Edward	561	36	24. 4 .1958	Güven Sigorta Şirketi
49	23/134	10. 7 .1957 Kastamonu	Er Charles Cronk	4 100		8. 5 .1958	Rıza Kalender
50	23/138	6. 8 .1957 Sinob	Cowell W. Campbell	46	66	1. 4 .1958	Sinob Muhasebe Müdürlüğü
51	23/139	3.10.1957 Ankara	Üstçavuş Charles H. Lerch	150		30 .1 .1958	Mikail Mikailof
52	23/142	31. 7 .1957 Samsun	Robert Balliett	1 000		16. 4 .1958	Mümin Sert
53	23/147	31.10.1957 Sinob	Lloyd W. Wills	400		16. 4 .1958	Ali Şeker
54	23/149	6.10.1957 İzmir	Sail Fish Gemisi	7 338		30. 1 .1958	Selim Ünal, Mehmet Işın, İbrahim Köseoğlu, Basri Olguner
55	23/150	24.10.1957 İzmir	Woodrow D. Speckels	300		16. 4 .1958	Ömer Harmandar
56	23/151	9.11.1957 Ankara	John W. Bulliding	1 500		30. 1 .1958	Satılmış Tekin
57	23/152	11.11.1957 Ankara	Hv. Eri Everett B. Piner	11 800		16. 4 .1958	Nazif Atakan
58	23/155	18.11.1957 İstanbul	Ernest G. Antonio	400		16. 4 .1958	Lûtfi Uzuner
59	23/157	19.10.1957 Ankara	Çvş. William B. Steele	3 333		16. 4 .1958	Ferit Sete
60	23/160	15.11.1957 Bafra	Er. John Bill	200		16. 4 .1958	Karayolları Um. Md. lüğü

Sıra No.	Evrak No.	Hâdise tarihi ve yeri	Hâdiseyi yapanın Adı ve soyadı	Ödenen tazminat miktarı Lira	K.	tarihi	Mağdurun adı ve soyadı
61	23/168	15. 1 .1958 Ankara	Teğm. C. L. Copelama	2 965		12. 5 .1958	Fevzi Ayders
62	23/182	26. 1 .1958 Ankara	Leonard V. Kirk	1 710		2. 6 .1958	Hüseyin Erginşah
63	23/134	10. 1 .1957 Kalecik	Charles E. Cronk	800		22. 1 .1958	Hüseyin Çakır
64	23/152	11.11.1957 Ankara	Everett B. Piner	4 975		30.11.1958	Nazif Atakan
65	23/161	28.10.1957 Çubuk	John W. Olds	1 000		30. 4 .1958	İlyas Aracı
66	23/165	18.12.1958 İstanbul	Robert C. Williams	8 000		30. 8 .1958	Zehra Uğraş
67	23/174	26. 1 .1958 Adana	James B. Robinson	3 110	50	30. 7 .1958	Cafer Konuşan
68	23/179	11. 9 .1957 Karamürsel	Dale L. Walters	22 245		10. 9 .1958	Hüseyin Celasun
69	23/197	15. 4 .1958 İzmit	Çvş. Mack W. Mc. Lendon	20 000		22.10.1958	Adil Yele
70	23/198	26.12.1957 Yalova	George Allen	1 750		8. 9 .1958	Ayşe Meydan
71	23/211	3. 5 .1958 Ankara	Hv. eri Jerry B. Wenzel	1 335		7. 8 .1958	Nejdet Kagan
72	23/218	22. 5 .1958 Ankara	James A. Johnson	8 000		5.12.1958	Erdoğan İskeçeler
73	23/218	22. 5 .1958 Ankara	James A. Johnson	30 000		5.12.1958	Sıdıka Görürtekin
74	23/224	18. 4 .1958 Ceyhan	Ronal J. Littrel	1 000		30. 8 .1958	Abdullah Diler
75	23/227	13. 6 .1958 Sungurlu	Bruce Fore	1 500		20.10.1958	Mehmet İlhan
76	23/231	8. 5 .1958 Boyabat	Peter G. Dye	500		20.10.1958	Hasim Kurak
77	23/239	5. 8 .1958 Sinob	Earnest L. Culpepper	600		27.11.1958	Arif Kava
78	23/247	16. 9 .1958 Ankara	John Hylkema	10 000		27.11.1958	Hasan Subaşı
79	23/248	31. 1 .1958 Ankara	Scott K. Hobangh	1 825		25.11.1958	Rasim Örücü
80	23/274	28.10.1958 Ankara	Charles K. Powers	2 850		16. 6 .1959	Ankara Seker Sigorta Şirketi
81	23/259	5 9 .1958 Sinob	Sam Mller	500		16. 2 .1959	Ahmet Şen
82	23/258	25. 7 .1958	Earnest L. Culpepper	600		9. 2 .1959	Hakkı Akca
83	23/241	25. 8 .1958	Richard F. Lundy	475		2. 1 .1959	Fransız Ataşesi Alb. Therenty
84	23/245	10. 6 .1959	Larry L. Wells	600		16. 6 .1959	Tevfik Keleş
85	23/218	4.11.1958 Ankara	James A. Johnson	100 000		23.11.1959	Hüsevin Refik Atay
86	23/244	7. 5 .1958 İzmir	Teodor Verrier	3 000		23. 7 .1959	Reyhan Akcay
87	23/278	25. 8 .1958 Adana	Charles A. Şerman	6 000		10.11.1959	Ali, Refik, Yunus
88	23/265	21.10.1958 İskenderun	Olen Purvis	500		16.11.1959	Hüseyin Polat
89	23/281	21.10.1958 Ankara	Peter G. Dye	2 780		18. 9 .1959	Mehmet Tosyalı
90	23/283	8.11.1958 İstanbul	U.S.S. Cambria gemisi	5 832		23. 7 .1959	Org. Vedat Garan
91	23/285	24.11.1958 Adana	Yüksel Özkan	1 685		11. 9 .1959	Kemal Sat

Sıra No.	Evrak No.	Hâdise tarihi ve yeri	Hâdiseyi yapanın Adı ve soyadı	Ödenen tazminat miktarı Lira	K.	tarih	Mağdurun adı ve soyadı
92	23/293	28. 2. 1959 Ankara	Henry J. Allen	1 410		18. 9 .1959	Hikmet Uğurtaş
93	23/298	18. 1 .1959 Samsun	Cecil M. Obsoru	15 000		18. 9 .1959	SabriCivan
94	23/301	26.12.1959 İstanbul	James L. Hasting	600		23. 7 .1959	Ziya Septekin
95	23/311	9.12.1959 Ankara	Perry F. Grimes	3 300		16.11.1959	Mehmet Arifoğlu
96	23/313	29. 1 .1959	Edward A. Miller	3 037		15.10.1959	İsmet Ertan
97	23/321	11. 5 .1959 Sinob	Eugene K. Meur	500		2.11.1959	Haydar Özcan
98	23/314	24. 2 .1959 Ankara	Michael D. Cadand	400		16.11.1959	Ankara Elektrik Şirketi
99	23/327	7. 4 .1959 Sinob	Robert C. Rose	1 000		6.11.1959	İzzet Kesim
100	23/322	1.11.1958 Adana	Glenn Eastridge	1 180		20.11.1959	Mustafa Sakit
101	23/334	6. 5 .1959 Sinob	A. B. D. Hükümeti	350		19.11.1959	Osman Kuru
102	23/315	19. 5 .1959 Ankara	Michael E. Thompson	5 760		19.10.1959	Hüseyin Demir
103	23/323	9.11.1959 Sinob	Richard F. Lundy	760		8.10.1959	Ali Yalçın

E. U. Genel Sekreterliği NATO Hukuki ve idari şubesinin 1956 - 1957 - 1958 - 1959 yılına ait

BERAET LİSTESİ

Sıra No.	Dosya No.	Maznunun adı ve birliği	Hâdise	Dosyayı gönderen makam (A. B. Devletine tevdi tarihi)	Netice
1	23/51 205/2306	Üst. Çvş. Bolton A. B. D.	Üç çocuğu ciple çiğnemek	C. M. U. Eskişehir (4.9.1956)	Suçsuz görülmüştür. Beraet. 150 (5.9.1956) S. J. A.
2	23/49 205/2111	Çvş. Hittie A. B. D.	Vasıta ile çarpma	C. M. U. Ankara (4.7.1956)	Takibata mahal olmadığı kararı. Beraet. 150 (24.8.1956) S. J. A.
3	ML. 205/2339	George Gergensok A. B. D.	Sarhoş halde vasıta kullanmak	E. U. Rs. Ad. Müşavir 25.7.1956 (20.8.1956)	Suçsuz (Beraet) 013.3 (11.9.1956) S. J. A.
4	23/81 205/2296	Merri Weather A. B. D.	Trafik suçu, ağaca çarpma	C. M. U. Ankara 14.9.1956 (22.8.1956)	Suçsuz (Beraet) 013.3 (24.9.1956) S. J. A.
5	23/58 205/2236	Ritton C. Brock	Vasıtaya çarpma	C. M. U. Ankara 10.9.1956 - 3096 (15.9.1956)	Suçsuz (Beraet) 013.3 (24.9.1956) S. J. A.

Sıra No.	Dosya No.	Maznunun adı ve birliği	Hâdise	Dosyayı gönderen makam (A. B. Devletine tevdi tarihi)	Netice
6	23/69 205/2375	R. Taylor A. B. D.	Trafik suçu, çarpma hasar	C. M. U. Sungurlu 22.8.1956 - 779 (15.9.1956)	Suçsuz (Beraet) 013.3 (25.9.1956) S. J. A.
7	23/28 205/2136	George R. Dumas A. B. D.	Vasıta ile çarpma ve yaralama	C. M. U. Samsun 13.9.1956-55/538 (17.9.1956)	Takibata lüzum yok (Beraet) 150 (3.5.1956) S. J. A.
8	ML. 205/2345	Donald M. Nerson A. B. D.	Barda kavga, yaralama	Dz. K. K. 27.7.1956 (22.8.1956)	Tekdir suçsuz (Beraet)
9	23/18 205/	Jhin S. Arnold A. B. D.	Ölüme sebebiyet	C. M. U. İzmir 17.10.1956	Suçsuz (Beraet) 013.3 (10.8.1956)
10	ML. 205/2413	Harold W. Woott A. B. D.	Trafik suçu	C. M. U. Ankara 7.11.1956 (16.11.1956)	Cezaya lüzum yok (Beraet) 451.2 (21.11.1956) S. J. A.
11	23/77 205/2477	Louis James A. B. D.	Trafik suçu		Cezayı mucip değil (Beraet) 150 (3.12.1956) S. J. A.
12	ML. 205/2047	Roger H. Lava Frank A. James A. B. D.	Sarhoşluk tecavüz	C. M. U. Ankara 3.10.1956 (22.10.1956)	Sarhoşluktan rütbe indirme (Beraet) 013.3 (8.11.1956) S. J. A
13	ML. 205/2047	Joseph Lee A. B. D.	Vasıta ile çocuğu çiğnemek, öldürmek	C. M. U. Konya (31.10.1956)	Muhakemenin men'i (Beraet) 150 (15.5.1956) S. J. A.
14	23/38 205/2261	Albert R. Moss A. B. D.	Vasıta ile ölüme sebebiyet vermek	C. M. U. Hendek 30.5.1956 (2.4.1956)	Suçsuz (Beraet) 150 (15.5.1956) S. J. A.
15	23/72 205/2358	George R. Marco A. B. D.	Trafik kazası	C. M. U. İzmir 21.8.1956 (22.10.1956)	Suçsuz (Beraet) 150 (30.10.1956) S. J. A.
16	23/78 205/2439	George W. Parker A. B. D.	Trafik suçu	C. M. U. Sinob (30.11.1956)	Suçsuz (Beraet) 150 (19.12.1956) S. J. A.
17	23/68 205/2371	Galli Charles A. B. D.	Vasıta ile ölüme sebebiyet vermek	C. M. U. Kayseri	Suçsuz (Beraet) 150 (3.1.1957) S. J. A.
18	23/39 205/2556	Robert C. Picart A. B. D.	Trafik kazası	C. M. U. Samsun (10.1.1956)	Suçsuz (Beraet) 150 (16.1.1957) S. J. A.
19	23/47 205/2533	Richart C. Bramer A. B. D.	Trafik kazası	C. M. U. Ankara (9.8.1956)	Suçsuz (Beraet) 150 (16.1.1957)
20	23/73 205/2328	Barry L. Yocum A. B. D.	Vasıta ile çarpma	C. M. U. Ankara (24.7.1956)	Suçsuz (Beraet) 150 (30.1.1957) S. J. A.
21	23/90 205/2549	Jimmie Plott A. B. D.	Dikkatsizlik kazaya sebebiyet	C. M. U. Ankara (25.1.1957)	Suçsuz (Beraet) 012.3 (4.3.1957) S. J. A.

22	ML. 205/2478	Leviey A. B. D.	Dikkatsizlik ve yaralama	C. M. U. Erzincan	(6.11.1956)	Suçsuz (Beraet) 451.2 (12.2.1957) S. J. A.
23	23/84 205/2586	Ralph F. Sturup A. B. D.	Dikkatsizlikle vasıta kullanmak	C. M. U. Ankara	(28.2.1957)	Suçsuz (Beraet) 150 (15.3.1957) S. J. A.
24	23/105 205/2581	Howart R. Pickop A. B. D.	Nizama aykırı vasıta kullanmak	C. M. U. Ankara	(28.2.1957)	Suçsuz (Beraet) 451.2 (14.3.1957) S. J. A.
25	23/95 205/2684	George K. Adams A. B. D.	Trafik suçu	C. M. U. Ankara	(11.3.1957)	Suçsuz (Beraet) QAD 150
26	23/84 205/2586	Ralph F. Sterrup A. B. D.	Dikkatsizlik ve yaralama	C. M. U. Ankara	(28.2.1957)	Suçsuz (Beraet) 150 (15.3.1957) S. J. A.
27	23/110 205/2629	Charles Mc Elroy A. B. D	Trafik suçu	C. M. U. Ankara	(29.5.1957)	Suçsuz (Beraet)
28	23/133 205/2667	William T. Samways A. B. D.	Trafik suçu	C. M. U. Ankara	(25 9.1957)	Suçsuz (Beraet)
29	23/139 2856	Charles H. Lerch A. B. D.	Trafik suçu	C. M. U. Ankara	(11.10.1957)	Suçsuz (Beraet)
30	23/146 2676	Edward E. Savage	Trafik suçu	C. M. U. Ankara	(18.9.1957)	Suçsuz (Beraet) (31.5.1957)
31	23/138	LoQel Campbell	Trafik suçu yaralama	C. M. U. Sinob	(6.8.1957)	Suçsuz (Beraet) (23.10.1957)
32	23/76 2420	David L. Richardson	Trafik suçu yaralama	C. M. U. Kocaeli	(8.1.1958)	Suçsuz (Beraet) (31.1.1958)
33	23/170 2986	Herman M. Ayers	Trafik suçu yaralama	C. M. U. Ankara	(7.2.1958)	Suçsuz (Beraet) (18.2.1958)
34	23/152 2908	Hava eri Piner	Trafik suçu	C. M. U. Ankara	(15.12.1958)	Suçsuz (Beraet) (20.2.1958)
35	23/154	James R. Sparkman	Taşıtla yaralama	C. M. U. Ankara	(13.12.1957)	
36	23/157	William B. Steele A. B. D.	Motorsikletle çarpma	C. M. U. Ankara		
37	23/207	Raymond W. Odgers	Taşıtla yaralama	C. M. U. Ankara	(25.5.1958)	
38	23/249	Fred. R. Wrattan	Taşıtla yaralama	C. M. U. Ankara	(23.6.1958)	Suçsuz (Beraet)
39	23/192	Scott K. Hoboug A. B. D.	Taşıtla hasara sebebiyet verme	C. M. U. Ankara	(25.4.1958)	Cezai takibata mahal olmadığı
40	23/186	James T. Horan A. B. D.	Taşıtla yaralama	C. M. U. Ankara	(25.4.1958)	Cezai takibata mahal olmadığı

Sıra No.	Dosya No.	Maznunun adı ve birliği	Hâdise	Dosyayı gönderen makam (A. B. Devletine tevdi tarihi)		Netice
41	23/182	Leonard V. Kirk A. B. D.	Taşıtla yaralama	C. M. U. Ankara	(3.3.1958)	Cezai takibata mahal olmadığı
42	23/160 2937	RO. Markalı Araç Tuslog 30 Müf.	Vasıta çarpması	C. M. U. Alaçam	(16.1.1958)	Takibata mahal olmadığı
43	23/198 3234	George Allen	Taşıtla yaralama	C. M. U. Yalova	(7.7.1958)	(Beraet)
44	23/168 2978	C. L. Copelant	Trafik suçu yaralama	C. M. U. Ankara	(6.3.1958)	(Beraet)
45	23/169	Gordon Dallas Bentley	Trafik suçu	C. M. U. Ankara	(10.3.1958)	Suçsuz (Beraet)
46	23/163	Gene Bagley A. B. D.	Trafik suçu	C. M. U. İzmir	(8.1.1958)	Suçsuz (Beraet)
47	23/246	Charlie D. Batley	Taşıtla otobüse çarpma	C. M. U. Ankara	(30.9.1958)	Cezai takibata mahal olmadığı (Tevbih)
48	23/216	Willi K. Horn	Çarpışma	C. M. U. Ankara	(9.10.1958)	(Beraet)
49	23/252	John A. Egeland	Çarpışma	C. M. U. Ankara	(4.10.1958)	(Beraet)
50	23/259 3775	Sam Miller Guy L. Lavingna	Dana çiğnemek	C. M. U. Sinob	(28.11.1959)	(Beraet)
51	23/313 443	Edvard A. Miller	Oto ile çarpma, yaralama	C. M. U. Ankara	(29.1.1959)	Takibata mahal olmadığı
52	23/268 3894	Henry Kaguez	Motorla çarpma ve yaralama	C. M. U. İzmir	(30.7.1959)	Takibata mahal olmadığı
53	23/305 4524	James E. Evans	Oto ile yaralama	C. M. U. Ankara	(16.3.1959)	Suçsuz (Beraet)
54	23/311 4159	Perry F. Grimes	Kamyona çarpma	C. M. U. Ankara	(9.12.1959)	Suçsuz (Beraet)
55	23/298 4556	Cecil M. Cosberne	Oto ile çarpma, yaralama	C. M. U. Amasya		Suçsuz (Beraet)
56	ML. 4157	Music James N. Krieger	Sarhoşluk	C. M. U. Yalova		14 gün fazla mesai
57	23/269					(Beraet)
58	23/218 4792	James A. Johonson	Erdoğan İskeçe (Ölü) Özcan Görürtekin Ruhi Akay (ölü)	C. M. U. Ankara	(22.5.1958)	Suçsuz (Beraet)

Trafik Suçları

S. No:	Suçu yapan	Suçun mahiyeti	Suç yeri	Suç tarihi
23/ 1	Evangelos Papadakis	Vasıta çarpışması	İzmir	6 Ağustos 1954
23/ 2	A. L. Karamer	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	1 . 1 . 1955
23/ 3	George E. Payne	Kamyonla duvara çarpma	Samsun	26 . 7 . 1954
23/ 4	Wallance Walker	Vasıta çarpışması	Merzifon	14 . 10 . 1954
23/ 5	Wılfırt L. Kine	Telefon direğine çarpma	Ankara	25 . 9 . 1954
23/ 6	John P. Dolan	Kamyonla bisikletin çarpışması	Samsun	30 . 8 . 1954
23/ 7				
23/ 8	Robert E. Miller	Taksiye çarpma	Ankara	25 . 12 . 1954
23/ 9				
23/ 10	Conahon Glede	Vasıta çarpışması	Ankara	20 . 2 . 1955
23/ 11				
23/ 12	James Hodga	Vasıta çarpışması	İzmir	2 . 2 . 1955
23/ 13	Rober S. Woodward	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	1 . 2 . 1955
23/ 14	Darer L. Perkinis	Kavgaya sebebiyet	Trabzon	7 . 3 . 1955
23/ 15				
23/ 16	Raymont E. Chamberes	Vasıta ve duvara çarpma	İstanbul	5 . 3 . 1955
23/ 17	Jhonson L. Herbert	Yangına sebebiyet	Samsun	1 . 6 . 1953
23/ 18	John Ş. Arnolt	Ölüme sebebiyet	İzmir	26 . 4 . 1954
23/ 19	Simolen Birger	Vasıta çarpışması	İzmir	14 . 4 . 1955
23/ 20	Jhonie Bratley	Hasara sebebiyet	Tarsus	30 . 4 . 1955
23/ 21	Johnie Bradley	At arabasına çarpma	Adana	30 . 4 . 1955
23/ 22	Kenneth Wels	Yaralamaya sebebiyet	Çatalca	11 . 7 . 1954
23/ 23	Çarl G. Koellner	Vasıta çarpışması	Ankara	29 . 4 . 1955
23/ 24	Vezzoli Enzo	Yaralamaya sebebiyet	Susurluk	29 . 5 . 1955
23/ 25	Charles Edwart	Sarkıntılık	İskenderun	5 . 7 . 1955
23/ 26				
23/ 27	John Jovett	Vasıta çarpışması	Giresun	9 . 2 . 1955
23/ 28	George Dumas	Çocuğa çarpma	Samsun	1 . 5 . 1955
23/ 29	Jamse F. Hodge	Vasıta çarpışması	İzmir	3 . 6 . 1955
23/ 30				
23/ 31	Yarbay Levey	Yaralamaya sebebiyet	Erzincan	14 . 10 . 1955
23/ 32	Joseph T. Lee	Ölüme sebebiyet	Konya	27 . 8 . 1955
23/ 33	Johnie Queen	Vasıta çarpışması	Ankara	2 . 3 . 1957
23/ 34	Hassa Glen L.	Kira bedelini ödememek	Samsun	5 . 9 . 1957
23/ 35				
23/ 36	Everet Sherıll	Hasar ve yaralamaya sebebiyet	Samsun	4 . 11 . 1955
23/ 37	Augustus Roberson	Çakı ile yaralamak	İstanbul	4 . 5 . 1955
23/ 38	Albert Moss	Ölüme sebebiyet	İstanbul	4 . 11 . 1955
23/ 39	Rıchard Medona	Bahçe duvarına çarpma	Samsun	9 . 9 . 1955
23/ 40	Şoe Roussll	Taşıtla yaralamaya sebebiyet	Ankara	16 . 1 . 1956
23/ 41	Kennet Harris	Ölüme sebebiyet	Samsun	9 . 1 . 1956
23/ 42	Minas Pares	Askerî vasıtaya hasar	Gaziemir	15 . 9 . 1955
23/ 43				
23/ 44	Richard Mc. Govern	Taşıtla yaralamaya sebebiyet	Ankara	23 . 9 . 1955
23/ 45	Jack J. Medisa	Vasıta çarpışması	İstanbul	3 . 1 . 1956
23/ 46	Witold Ramanwski	Vasıta çarpışması	İstanbul	24 . 1 . 1956

S. No:	Suçu yapan	Suçun mahiyeti	Suç yeri	Suç tarihi
23/ 47	Richard Branler	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	17 . 1 . 1956
23/ 48	William C. Davis	Vasıta çarpışması	Samsun	25 . 11 . 1955
23/ 49	Kenneth J. Hittiye	Vasıta çarpışması	Ankara	10 . 3 . 1956
23/ 50				
23/ 51	Frank Bolton	Ölüme sebebiyet (Üç çocuğun)	Eskişehir	11 . 5 . 1956
23/ 52	Dawit S. Bell	Vasıta çarpışması	İstanbul	3 . 4 . 1956
23/ 53				
23/ 54	Artur Kraemer	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	1 . 1 . 1955
23/ 55	Bill R. Ellilott	Yaralamaya sebebiyet	Eskişehir	28 . 1 . 1956
23/ 56	George Warren	Yaralamaya sebebiyet	Kırıkkale	23 . 4 . 1956
23/ 57	E. W. LYNOS	Cam kırmak	İstanbul	24 . 5 . 1956
23/ 58	Ritvin C. Brock	Vasıta çarpışması	Ankara	22 . 5 . 1956
23/ 59				
23/ 61	Saffort Celeto Jose, ve Thomas Levinski	Tehdit ve dayak atmak	Ankara	12 . 5 . 1956
23/ 62				
23/ 63	Arthur Cober, Thomas Bean, Louis Simkins, Harbert Salard	Yaralama ve hasar	İskenderun	19 . 6 . 1956
23/ 64	Dosth Gomenan	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	24 . 4 . 1956
23/ 65	Williams Dunckelman	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	17 . 6 . 1956
23/ 66	George W. Parker	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	23 . 3 . 1956
23/ 67	Willard F. Pool	Kavgaya sebebiyet	İzmir	30 . 5 . 1956
23/ 68	Galli Charles	Ölüme sebebiyet	Adana	5 . 8 . 1956
23/ 69	Joseph B. Taylor	Yaralamaya sebebiyet	Çorum	18 . 7 . 1956
23/ 70	Thomas L. Bedwell	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	25 . 7 . 1956
23/ 71	Richard D. Bailey	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	18 . 12 . 1956
23/ 72	George A. Marco	Vasıta çarpışması	İzmir	29 . 5 . 1956
23/ 73	Barry L. Yocun	Vasıta çarpışması	Ankara	13 . 7 . 1956
23/ 75	Clyde Stocholm	Vasıta çarpışması	Ankara	28 . 7 . 1956
23/ 76	Davit Richartson	Yaralamaya sebebiyet	Gölcük	29 . 9 . 1956
23/ 77	Louis S. James	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	10 . 4 . 1956
23/ 78	A. B. D.	Mutfakta çıkan yangın	Sinob	23 . 8 . 1956
23/ 79	Cooper C. Fauchild	Taşıtla hasar	Ankara	4 . 10 . 1956
23/ 80	4 Amerikalı	Üniforma yırtmak (Polis)	Ankara	13 . 10 . 1956
23/ 81	John H. Marriweather	Ağaca çarpma	Ankara	1 . 8 . 1955
23/ 82	Sands Paul	Vasıta çarpışması	Ankara	12 . 4 . 1956
23/ 83	Frederick Gritton	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	29 . 7 . 1953
23/ 84	Ralph F. Sutrrup	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	17 . 12 . 1956
23/ 85	John A. Gimblet	İzalei Bikri	İstanbul	1 . 6 . 1956
23/ 86	John M. Dinesen	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	26 . 9 . 1956
23/ 88	Laverne E. Tower	Vasıta çarpışması	Kırıkkale	14 . 11 . 1956
23/ 90	Jimmie E. Plott	Atlı arabaya çarpma	Ankara	13 . 12 . 1956
23/ 93	Robert C. Picard			26 Ekim 1956
23/ 95	George K. Adams	Vasıta çarpışması	Ankara	12 Ocak 1956
23/ 96	Jina Samborsky	Arabaya hasar	İstanbul	18 . 3 . 1957
23/ 97	Calwin N. Braver	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	23 . 9 . 1956
23/ 98	Lavrence E. Cireves	Dayak atmak	İzmir	1 . 9 . 1956

S. No:	Suçu yapan	Suçun mahiyeti	Suç yeri	Suç tarihi
23/ 99	Thomas C. Butsch	Vasıta çarpışması	Ankara	10 . 1 . 1957
23/100	Rorbert L. Borst	Vasıta çarpışması	Ankara	15 . 12 . 1956
23/101	Charles S. Meriam	Vasıta çarpışması	Ankara	31 . 12 . 1956
23/102	Robert Charles Picard	At arabasına çarpma	Samsun	21 . 1 . 1957
23/103	A. B. D. Radar personeli	Tarlaya hasar	Sinob	25 . 4 . 1957
23/104	Yarbay Levey	Yaralamaya sebebiyet	Erzincan	14 . 10 . 1953
23/105	Hovart R. Pickop	Taşıtla hasar	Ankara	16 . 1 . 1957
23/106	George W. Grammer	Vasıta çarpışması	Çorum	16 . 1 . 1957
23/107	Joseph R. Richards	Ölüme sebebiyet	Sapanca	9 . 2 . 1957
23/108	Robert Martin	Taşıtla hasara sebebiyet	Samsun	25 . 4 . 1957
23/109	Safferly S. Edward	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	14 . 5 . 1957
23/110	Caharles L. Mc Elroy	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	5 . 2 . 1957
23/112	Gayland W. Dill	Yaralamaya sebebiyet	Görele	18 . 5 . 1957
23/113	Edward E. Savage	Ölüme sebebiyet	Gölcük	17 . 7 . 1957
23/114	Bobby F. Tingle	Yük arabasına çarpma	İzmir	16 . 4 . 1957
23/115	George Williams	Taşıtla hasar	Samsun	30 . 4 . 1957
23/116	Frederic C. George	Vasıta çarpışması	Gölcük	19 . 3 . 1957
23/117	Llyod F. Waltrip	Traktöre çarpma	Gebze	31 . 5 . 1957
23/118	Alvin L. Smith	Vasıta çarpışması	Ankara	5 . 6 . 1957
23/119	John M. Olson	Vasıta çarpışması	Ankara	11 . 3 . 1957
23/121	George B. Murray	Tarlaya hasar	Vezirköprü	17 . 4 . 1957
23/123	Robert B. Carrey	Yangına sebebiyet	Samsun	15 . 5 . 1957
23/124	John E. Vogel	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	3 . 7 . 1957
23/125	Charles E. Ronan	Vasıta çarpışması	Ankara	26 . 4 . 1957
23/126	William E. Pettus	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	5 . 5 . 1957
23/127	John G. Viddurek	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	30 . 5 . 1957
23/128	Joon Porter	Parayı gaspetmek	Samsun	12 . 6 . 1957
23/129	Alphonso M. Diggs	Direğe çarpmak	Karamürsel	19 . 6 . 1957
23/131	Robert C. Williams	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	1 . 8 . 1957
23/132	Gene Begley	Tehlikeli vasıta kullanmak	İzmir	31 . 5 . 1957
23/133	William T. Samways	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	23 . 1 . 1957
23/134	Charles E. Cronk	Vasıta çarpışması	Kastamonu	10 . 7 . 1957
23/135	Robert J. Keppel	Motorsikletle çarpışma	İzmir	20 . 5 . 1958
23/136	Richart Parent	Vasıta çarpışması	Ankara	3 . 9 . 1952
23/137	Etca J. Dean	Yaralamaya sebebiyet	İzmit	28 . 8 . 1957
23/138	Lowel W. Campbell	Yaralamaya sebebiyet	Sinob	6 . 8 . 1957
23/139	İech H. Charles	Vasıta çarpışması	Ankara	30 . 10 . 1957
23/140	L. H. Barwn	Dövmek	İstanbul	21 . 9 . 1957
23/141	Lloyd Muallins	Vasıta çarpışması	Ankara	18 . 5 . 1957
23/142	Robert T. Balliot	Yaralamaya sebebiyet	Samsun	31 . 7 . 1957
23/143	Billie W Jackson	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	22 . 3 . 1957
23/144	SFC Kath Lewllyn	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	23 . 2 . 1957
23/145	Denver Ray Oliver	Vasıta çarpışması	Sinob	22 . 8 . 1957
23/146	Edward Savage	İki kişiyi yaralama	Çorum	24 . 12 . 1956
23/147	Lloyd W. Wills	Bahçeye hasar	Sinob	5 . 10 . 1958
23/148	Charles Aubin	Vasıta çarpışması	Gölcük	19 . 2 . 1957
23/149	A. B. D. Donanması	Motora çarpıp yaralamaye sebebiyet	İzmir	6 . 10 . 1957

S. No:	Suçu yapan	Suçun mahiyeti	Suç yeri	Suç tarihi
23/150	Steeks Ls. Wooddrow	Vasıta çarpışması	İzmir	24.10.1957
23/151	John Bouldin	Vasıta çarpışması	Ankara	9.11.1952
23/152	Everett B. Piner	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	11.11.1957
23/154	James R. Sparkman	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	16. 9.1957
23/155	Ernest G. Antonio	Vasıta çarpışması	İstanbul	18.11.1957
23/156	Allen V. Green	Vasıta çarpışması	İstanbul	26. 7.1957
23/157	William B. Steele	Motorsikletle çarpışma	Ankara	19.10.1957
23/159	Victor L. Holleyman			
23/160	A. B. D. Cemsesi	Köprüye hasar	Alaçam	4. 2.1957
23/161	Jhon W. Olds	Araziye hasar	Çubuk	28.10.1957
23/162	Robert Bastrow	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	5. 2.1958
23/163	Gene Bagley	Vasıta çarpışması	İzmir	31. 5.1957
23/165	Robert C. Williams	Ölüme sebebiyet	İstanbul	18.12.1957
23/166	Henry V. Parker	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	9. 8.1957
23/167	R. M. Mc. Cutchen	Yaralamaya sebebiyet	Devrek	8.11.1957
23/168	C. L. Copeland	Vasıta çarpışması	Ankara	15. 1.1958
23/169	Gordon Dallas Bentley	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	29.12.1957
23/170	Herman Ayers	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	16. 1.1958
23/171	Billy J. Poteat	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	19. 8.1955
23/172	George A. Knight	Yaralamaya sebebiyet	İskenderun	3. 8.1957
23/173	Edward C. Kania	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	18.11.1957
23/174	James B. Robinson	At arabasına çarpma	Adana	26. 1.1958
23/175	Porfie De. Aguero	Tehlikeli vasıta kullanmak	İzmir	11.10.1957
23/176	Fritz Berliner	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	12. 4.1956
23/177	Robert B. Craig	Yaralamaya sebebiyet	Gölcük	25.12.1957
23/178	Harry Hauf	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	5. 2.1958
23/179	Gale İ. Walters	Vasıta çarpışması	Gölcük	11. 9.1957
23/180	Jhon A. Gailles	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	24. 4.1957
23/181	Gordon L. Nieder	Bisiklete çarpma	İzmir	8. 1.1958
23/182	Leonrad V. Kirk	Vasıta çarpışması	Ankara	26. 1.1958
23/183	Awman Arthur	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	6. 2.1958
23/184	Perter Lonnie	Yaralamaya sebebiyet	Adana	24. 2.1958
23/185	Kenneth L. Duff	Hasara sebebiyet	Adana	23. 2.1958
23/186	James T. Horan	Yaralamaya sebebiyet	Adana	10. 2.1958
23/187	Charles L. Cundiff	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	21. 9.1957
23/189	Earnest L. Culppper	Tehlikeli vasıta kullanmak	Sinob	25. 2.1958
23/190	Ralph M. Sims	Vasıta çarpışması	Ankara	16.10.1957
23/191	Henry Haslan	Yaralamaya sebebiyet	Çubuk	29.11.1957
23/193	Roy E. Wharton	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	27. 2.1958
23/194	Wayne R. Dawson	Vasıta çarpışması	Ankara	20. 1.1958
23/195	Robert K. Huntington	Hasara sebebiyet	İzmir	10. 3.1958
23/196	Johnson Ernest	Vasıta çarpışması	Ankara	1. 3.1958
23/197	Mack W. Mc. Lendon	Ölüme sebebiyet	İzmit	15. 4.1958
23/198	George Allen	Yaralamaya sebebiyet	Yalova	26.12.1957
23/199	Richard E. Curry.	Yaralamaya sebebiyet	Samsun	5. 3.1958
23/200	Bn. Lucienne J. Rowarth	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	9. 1.1958
23/201	Brandan J. Conklin	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	1. 7.1958

S. No:	Suçu yapan	Suçun mahiyeti	Suç yeri	Suç tarihi
23/202	Neal Cohen	Vasıta çarpışması	Ankara	19 . 3 . 1958
23/203	N. Ereel	Vasıta çarpışması	İzmir	6 . 12 . 1957
23/204	Dloyd Wills	Hasara sebebiyet	Ankara	31 . 1 . 1958
23/205	Rusell R. Nevman	Yaralamaya sebebiyet	Diyarbakır	6 . 4 . 1958
23/206	Donald A. Kaufman	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	11 . 4 . 1958
23/207	Peymond Dolgers	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	25 . 2 . 1958
23/208	Richard L. Garner	Hasara sebebiyet	Ankara	3 . 4 . 1958
23/209	Frank L. Potvin	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	16 . 3 . 1958
23/210	John H. Spencer	Ölüme sebebiyet	Adana	9 . 5 . 1958
23/211	Jerry Wenzel	Hasara sebebiyet	Ankara	3 . 5 . 1958
23/212	James L. Harvey	Vasıta çarpışması	Gerze	28 . 3 . 1958
23/213	Carles Foster	Vasıta çarpışması	Sinob	4 . 5 . 1958
23/214	Robert H. Purcell	At arabasına çarpma	İzmit	14 . 5 . 1958
23/215	John Horn		Boyabat	29 . 5 . 1958
23/216	Willie K. Horn Jr.	Vasıta çarpışması	Ankara	11 . 4 . 1958
23/217	Wallace Mc. Kenney	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	22 . 6 . 1957
23/218	James A. Johnson	İki kişinin ölümüne, bir kişinin yaralanmasına	Ankara	22 . 5 . 1958
23/220	A. P. Lusigman	Çocuğa çarpma	Amasya	2 . 6 . 1958
23/221	Roger F. Mattews	Vasıta çarpışması	İskenderun	30 . 5 . 1958
23/222	Jeoseph Caron	At ile çocuğa çarpma	Samsun	28 . 4 . 1958
23/223	Robert G. Powers	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	6 . 4 . 1958
23/224	Alze Konladt Littrel	Boğa çiğnemek	Ceyhan	18 . 4 . 1958
23/225	Willie Walker	At arabasına çarpma	İzmir	16 . 5 . 1958
23/226	Charles D. Garadine	Silâhla yaralamaya sebebiyet	Adana	23 . 4 . 1958
23/227	Bruce Fore	İneği öldürmek	Samsun	13 . 6 . 1958
23/228	Alb. Gordon Dallas	Basın Kanununa muhalefet	Adana	20 . 9 . 1958
23/229	Donald W. Eisloeffel	Vasıta çarpışması	Kastamonu	8 . 8 . 1958
23/230	Walter J. Rankin	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	15 . 4 . 1958
23/231	Peter G. Dye	İki dana öldürmek	Boyabat	8 . 5 . 1958
23/232	Joseph Proietti	Ölüme sebebiyet	İzmir	28 . 6 . 1958
23/233	Gale R. Schroeder	Dana öldürmek	Kastamonu	3 . 7 . 1958
23/234	Robert Moor	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	6 . 7 . 1958
23/236	Arnold Ronald	Tehlikeli vasıta kullanmak	Samsun	11 . 6 . 1958
23/237	Leonard O. Williams	Vasıta çarpışması	Karamürsel	6 . 6 . 1958
23/238	Hamilton Şirketi	Elektrik teline hasar	Ankara	8 . 4 . 1958
23/239	Earnest L. Culpepper	Hayvan öldürmek	Sinob	5 . 8 . 1958
23/240	Earnest L. Culpepper	Vasıta çarpışması	Sinob	11 . 7 . 1958
23/242	William Lewis Jones	Ölüme sebebiyet	Gerede	29 . 8 . 1958
23/243	Carleton R. Woodar	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	27 . 5 . 1958
23/244	Theodorer Werrier	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	7 . 5 . 1958
23/245	Larry L. Wells	Öküze çarparak öldürmek	Trabzon	22 . 6 . 1958
23/246	Charlie D. Batlee	Taşıtla hasara sebebiyet	Ankara	16 . 6 . 1958
23/247	John Hayklema	Ölüme sebebiyet	Adana	16 . 9 . 1958
23/248	Colt K. Hobaogh	Taşıtla hasar	Ankara	31 . 1 . 1958
23/249	Fred R. Wrattan	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	16 . 5 . 1958
23/250	Alvina Diyona Flamm	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	10 . 9 . 1958
23/251	James E. Mocombs	Eşeğe çarparak öldürmek	Sinob	12 . 9 . 1958

S. No:	Suçu yapan	Suçun mahiyeti	Suç yeri	Suç tarihi
23/252	John A. Egeland	Tehlikeli vasıta kullanmak	Ankara	24 . 7 . 1958
23/253	Howe Harry	Yaralamaya sebebiyet	Adana	17 . 3 . 1958
23/254	Jetro Jondon P.	Yaralamaya sebebiyet	Adana	3 . 8 . 1958
23/255	Edris Richar B.	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	18 . 12 . 1957
23/256	Henry Purcell	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	26 . 6 . 1958
23/257	Martha Bonice	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	Nisan 1957
23/258	Earnest L. Culpepper	Hayvanı çiğniyerek öldürmek	Kastamonu	25 . 7 . 1958
23/259	San Miller, Guy J. Lavigne	Hayvana çarparak öldürmek	Sinob	5 . 9 . 1958
23/260	James E. Davis	Vasıta çarpışması	İzmir	5 . 8 . 1958
23/261	Robert L. Hand	Ölümle tehdit	Ankara	16 . 9 . 1958
23/262	Sherman H. Coop	Vasıta çarpışması	Dörtyol	7 . 9 . 1958
23/263	Charles B. Cambell	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	21 . 11 . 1958
23/264	John D. Tewnsley	Vasıta çarpışması	Ankara	6 . 9 . 1958
23/265	Olen Purvis	Çarparak ineği öldürmek	Ceyhan	21 . 10 . 1958
23/266	A. B. D. Cemsesi	Mandayı öldürmek	Sinob	21 . 11 . 1958
23/267	Çvş. Sherman	Yaralamaya sebebiyet	Adana	25 . 8 . 1958
23/268	Henry Kogucz	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	30 . 7 . 1958
23/269	Francis P. Newell	Ölüme sebebiyet	Ankara	3 . 12 . 1958
23/270	Rene Fean Mantel	Vasıta çarpışması	Ankara	14 . 12 . 1958
23/271	Charles W. Martel	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	8 . 7 . 1958
23/272	Robert Owens Busing	Yaralamaya sebebiyet	Gerede	5 . 6 . 1957
23/273	Strom Wolton	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	8 . 10 . 1958
23/274	Charles K. Powers	Vasıta çarpışması	Ankara	28 . 10 . 1958
23/275	Raymard S. Webster	Atı öldürmek	İstanbul	5 . 12 . 1958
23/277	Gerald I. Clineman	Yaralamaya sebebiyet	İzmir	28 . 11 . 1958
23/278	Hilton W. Mckay	Yaralamaya sebebiyet	Adana	25 . 8 . 1958
23/279	Jerry C. Mlena	Yaralamaya sebebiyet	Sinob	30 . 8 . 1958
23/280	James P. Sisk	Nöbetçiyi dövmek	Adana	15 . 11 . 1958
23/281	Peter G. Dye	Vasıta çarpması	Ilgaz	21 . 10 . 1958
23/282	D. Mobley	Vasıta çarpışması	Ankara	1 . 1 . 1959
23/283	Combria Gemisi	Sandala hasar	İstanbul	8 . 11 . 1953
23/284	A. B. D. Cemsesi	Vasıta çarpışması	İzmit	4 . 12 . 1958
23/287	Richart A. Petrolina	Koyunlara çarpma	Adana	24 . 12 . 1958
23/285	A. B. D. kamyon	Vasıta çarpışması	Adana	24 . 12 . 1958
23/286	A. B. D. Müfreze	Otele yapılan hasar	Adana	
23/288	Leo M. Neuman	Vasıta çarpışması	Samsun	12 . 1 . 1959
23/289	Dunavent Robert	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	7 . 12 . 1958
23/291	Hovard W. Mc. Collum	Taşıtla hasar	Ankara	6 . 12 . 1958
23/292	M. Ronald K. Kamaku	Vasıta çarpışması	Ankara	17 . 11 . 1958
23/293	Henry J. Allew	Vasıta çarpışması	Ankara	28 . 2 . 1959
23/294	John J. Sheridan	Tehlikeli vasıta kullanmak	Adana	17 . 8 . 1958
23/296	Sidney R. Davis	Vasıta çarpışması	Ankara	25 . 2 . 1959
23/298	Cedil M. Osborne	Vasıta çarpışması	Samsun	18 . 2 . 1959
23/299	A. B. D. Personeli	İneği öldürmek	Sinob	4 . 4 . 1959
23/300	James Y. Shapperd	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	23 . 1 . 1959
23/301	James L. Hastings	Bahçe duvarına hasar	İstanbul	26 . 12 . 1958
23/303	Elmer H. Spence	Vasıta çarpışması	Adana	11 . 2 . 1959

S. No:	Suçu yapan	Suçun mahiyeti	Suç yeri	Suç tarihi
23/304	Herbert Murphy	Yaralamaya sebebiyet	Gölcük	25 . 2 . 1959
23/305	James E. Evans	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	16 . 3 . 1959
23/306	Daniel L. Mekermik	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	12 . 4 . 1959
23/308	James W. Turnipseed	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	27 . 4 . 1959
23/309	Bobby J. Shirley	Nöbetçiyi dövmek	Adana	13 . 4 . 1959
23/310	8 Amerikalı er	Vasıtaya hasar	İstanbul	12 . 9 . 1958
23/311	Perhy F. Grimes	Vasıta çarpışması	Ankara	9 . 12 . 1958
23/312	Arthur P. Lusignan	Yaralamaya sebebiyet	Çaycuma	2 . 6 . 1958
23/313	Edward A. Miller	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	29 . 1 . 1959
23/314	Michael D. Cadandirillo	Elektrik direğine çarpma	Ankara	24 . 2 . 1959
23/318	Rodney E. Duncan	İçkili otomobil kullanmak	İzmir	7 . 9 . 1959
23/319	W. Guppy	Yaralamaya sebebiyet	Terme	27 . 7 . 1959
23/320	Jhon R. Kelly	Ölüme sebebiyet	Ceyhan	25 . 5 . 1959
23/321	A. B. D. Personeli	Tarlaya hasar	Sinob	11 . 5 . 1959
23/322	Gleen Eastridge	At arabasına çarpma	Adana	1. 11 . 1958
23/324	Patrick G. Underberg	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	15 . 5 . 1959
23/325	William N. Anderson	Vasıta çarpması	Ankara	3 . 11 . 1959
23/326	Kenneth G. Nivens	Hakaret	Adana	7 . 12 . 1958
23/327	Perobert Resoralb	İnek öldürmek	Sinob	7 . 4 . 1959
23/328	Nelson Moor	Küfür etmek	Sinob	11 . 5 . 1959
23/329	Frank Fromcer	Vasıta çarpışması	Ankara	28 . 5 . 1959
23/330	Kenneth A. Johnson	Taşıtla hasar	Ankara	16 . 6 . 1959
23/331	Norwood Jerry	Tehlikeli vasıta kullanmak	İzmir	22 . 4 . 1959
23/332	Edward L. Lane	Tehlikeli vasıta kullanmak	İzmir	12 . 5 . 1959
23/333	James E. Gatrean	Yaralamaya sebebiyet	Gölbaşı	12 . 6 . 1959
23/335	Howard B. Allen	Hayvan öldürmek	Sinob	31 . 5 . 1959
23/336	John W. Moffet	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	3 . 7 . 1958
23/338	Donald Mc. Millan	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	23 . 3 . 1959
23/339	Nicholas H. Diamant	Yaralamaya sebebiyet	İzmit	10 . 7 . 1959
23/340	Hanry F. Miller	Tehlikeli vasıta kullanmak	İzmir	20 . 4 . 1959
23/341	Joseph D. Anderson	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	1 . 10 . 1958
23/342	James C. Jaskson	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	16 . 8 . 1958
23/343	Karl T. Wrzesıen	At arabasına çarpma	Toprakkale	3 . 8 . 1959
23/344	Torao Sakamato	Vasıta çarpışması	Ankara	27 . 4 . 1959
23/347	A. B. D. Cemsesi	4 aded koyunu öldürmek	Adana	13 . 1 . 1959
23/349	Charles H. Cartel	Yaralamaya sebebiyet	Adana	6 . 11 . 1958
23/350	Robert Iverson	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	12 . 8 . 1959
23/351	Theodore W. Spancer	Ölüme sebebiyet	Gölcük	9 . 10 . 1959
23/352	Norman Wilson Lynch	Yaralamaya sebebiyet	İstanbul	28 . 8 . 1959
23/353	Robert Winder	Vasıta çarpışması	İstanbul	7 . 10 . 1959
23/355	Howard Allen	Ölüme sebebiyet	İstanbul	28 . 9 . 1959
23/356	Boyce Lewi Walker	Vasıta çarpışması	Ankara	26 . 10 . 1959
23/357	Allen L. Morrison	Yaralama ve ölüme sebebiyet	Ankara	5 . 11 . 1959
23/360	Arnold B. Nurray	Tehlikeli vasıta kullanmak	Ankara	12 . 10 . 1959
23/359	Cilffortron Akford	Vasıta çarpışması	Ankara	11 . 10 . 1958
23/359	Delbert Bullardt	Vasıta çarpışması	Karamürsel	10 . 8 . 1959
23/361	Earnest J. Remines	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	21 . 8 . 1959

S. No:	Suçu yapan	Suçun mahiyeti	Suç yeri	Suç tarihi
23/362	Clayton O. Morgan	Vasıta çarpışması	Ankara	16 . 8 . 1959
23/363	John Halloran	Taşıtla hasara sebebiyet	Ankara	23 . 10 . 1959
23/368	A. B. D. Cemsesi	Vasıta çarpışması	Ankara	27 . 2 . 1959
23/369	Clyde Cecil	Yaralamaya sebebiyet	Karamürsel	18 . 11 . 1959
23/370	Thomas Berry	Ölüme sebebiyet	İstanbul	11 . 10 . 1959
23/372	Jhon B. Horn	Trafik kazası	Sinob	3 . 6 . 1959
23/373	Jhon Murdak	Ölüme sebebiyet	İstanbul	18 . 11 . 1959
23/374	Jack D. Leffermen	Tehlikeli vasıta kullanmak	Ankara	21 . 11 . 1959
23/376	Jhon A. Alberg	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	2 . 10 . 1959
23/377	Peorson Edgar	Tehlikeli vasıta kullanmak	Ankara	1 . 12 . 1959
23/378	Dawid W. Suyder	Vasıtaya çarparak hasar	Karamürsel	16 . 10 . 1959
23/379	Leon F. Cassidy	Vasıtaya çarpma	Ankara	16 . 5 . 1959
23/380	Dale M. Criston	Tehlikeli vasıta kullanmak	İzmir	24 . 4 . 1959
23/381	H. W. Arustrany	Yaralamaya sebebiyet	Ankara	12 . 11 . 1959
23/382	Edwards B. Sullyvan	Trafik kazası	Karamürsel	1 . 1 . 1960
23/383	Robert L. Hamblem	At arabasına çarpma	Ankara	21 . 11 . 1959
23/385	Tuslog Hava Polisi	Trafik kazası	Karamürsel	1 . 1 . 1960
23/386	Alfred E. Hendrieks	Vasıta çarpışması	Karamürsel	

T. B. M. M. Matbaası